T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI | İLKOKUL | DERS KİTABI

# MATEMATİK

## 2. SINIF

### 1. KİTAP



İLKOKUL

# MATEMATİK

## 2. SINIF DERS KİTABI

## 1. KİTAP

YAZARLAR

İpek TIĞLI

Şerife KAÇMAZ

Ümran ERTÜRK

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI ..... : 10253
DERS KİTAPLARI DİZİSİ ..... : 2258

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

HAZIRLAYANLAR

**Editör**
Prof. Dr. Veli TOPTAŞ
Dr. Dilek ÇAPAR

**Dil Uzmanı**
Esra ESEN KANAN

**Görsel Tasarımcı**
Ahmet Arif ÖZEN
Ali KAŞTAN
Cuma ŞAŞTIM
Gülseren KARATAŞ
Hafize AÇAR KAŞTAN
Nebi PALANCI

**Çoklu Ortam Tasarımcısı**
Aslıhan BADAL
Cem SAVAŞ
Erdem TOPUZOĞLU
Fatma KAHYAOĞLU
Gökhan KAHYAOĞLU
Osman Yasin KÜÇÜKBALLI
Vahide KÜÇÜKBALLI

**Program Geliştirme Uzmanı**
Doç. Dr. Azmi TÜRKAN

**Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı**
Doç. Dr. Güçlü ŞEKERCİOĞLU

**Rehberlik Uzmanı**
Harun KARABULUT

ISBN 978-975-11-8765-9

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 21.05.2025 tarih ve 132696373 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiştir.
Kurulca bu kitabın kabul edilmiş olması ders kitabından yayınevi ve yazarın sorumluluğunu kaldırmaz.



## İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

**Mehmet Âkif Ersoy**

ANDIMIZ

Türküm, doğruyum, çalışkanım.

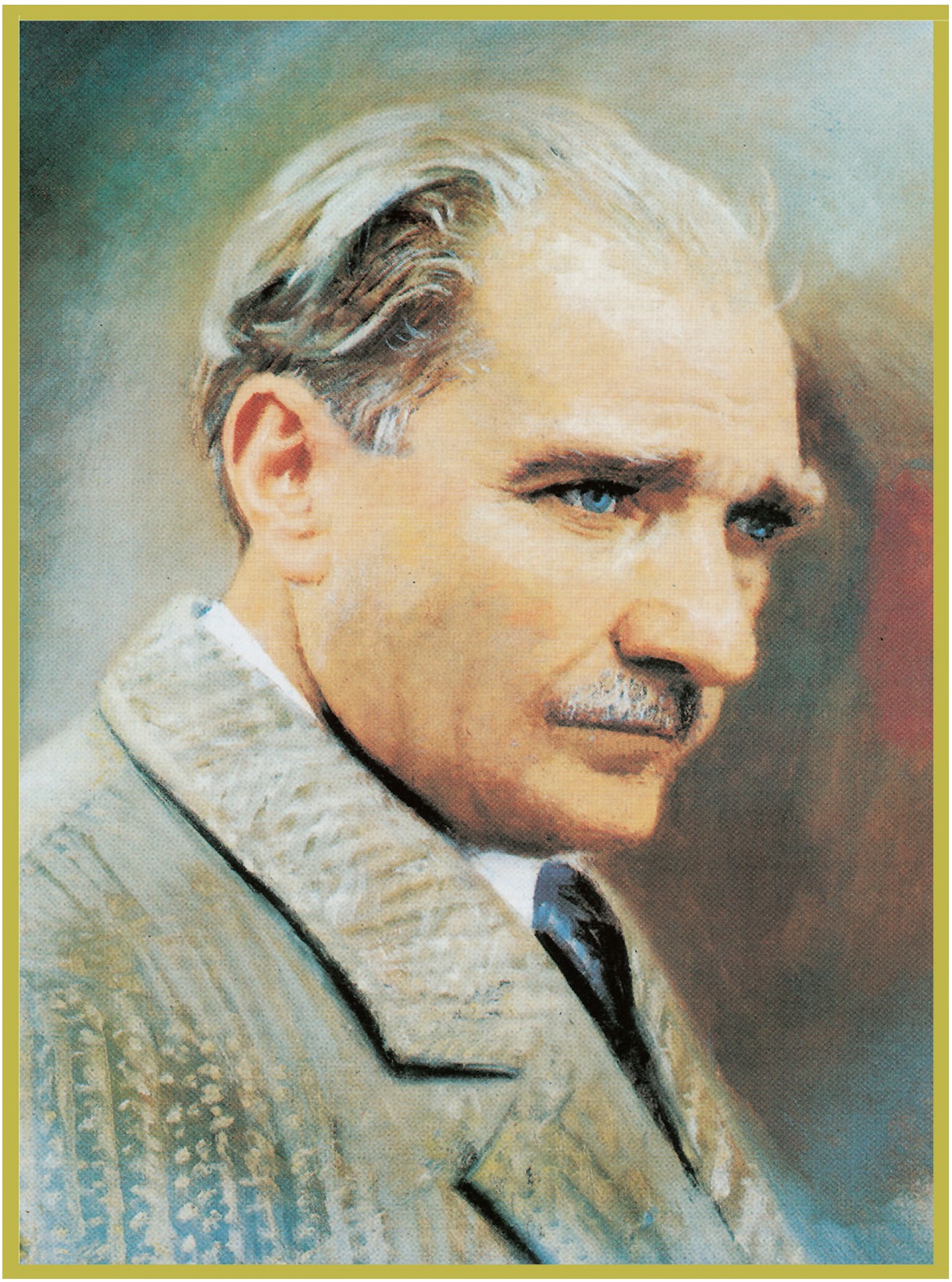
İlkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak; yurdumu, milletimi özümden çok sevmektir.
Ülküm yükselmek, ileri gitmektir.

Ey Büyük Atatürk!

Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim.

Varlığım Türk varlığına armağan olsun.

Ne mutlu Türküm diyene!



MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

# İÇİNDEKİLER


Kitabımızı Tanıyalım ..... 8

1

1. TEMA: NESNELERİN GEOMETRİSİ (1) ..... 10
- Geometrik Cisimler ..... 12
- Geometrik Cisim Modelleri ..... 22
- Geometrik Şekil Modelleri ..... 27
- Geometrik Şekil ve Cisimlerin Biçimsel Özellikleri ..... 35
- Sıvı Miktarını Tahmin Etme ..... 42

1. Tema Değerlendirme ..... 48

2

2. TEMA: SAYILAR VE NİCELİKLER (1) ..... 54
- Sayılar ..... 56
- Sayıları Çözümleme ..... 72
- Sayıların Sırasını Belirleyebilme ..... 90
- Ritmik Sayma ..... 103
- Sayı ve Şekil Örüntüleri ..... 116
- Nesne Sayısını Tahmin Etme ..... 121

2. Tema Değerlendirme ..... 128

3

3. TEMA: İŞLEMLERDEN CEBİRSEL DÜŞÜNMEYE ..... 132
- Toplama ve Çıkarma İşlemleriyle İlgili Problemler ..... 134
- Toplama ve Çıkarma İşlemlerinin Sonuçlarını Tahmin Etme ve Zihinden İşlem ..... 146
- Toplama ve Çıkarma İşlemlerinin İlişkisi ..... 154

- Kısaltmalar ve Semboller ..... 160
- Sözlük ..... 160
- Kaynakça ..... 162
- Görsel Kaynakça ..... 162
- Cevap Anahtarı ..... 162
- Ekler ..... 163
- Türkiye'nin Mülki İdare Bölümleri ile Kara ve Deniz Komşuları Haritası ..... 177
- Türk Dünyası Haritası ..... 178




Tema Numarası ve Tema Başlığı

Tema İçeriği Başlıkları

Sayfa Numaraları

Tema İçeriği Başlığı

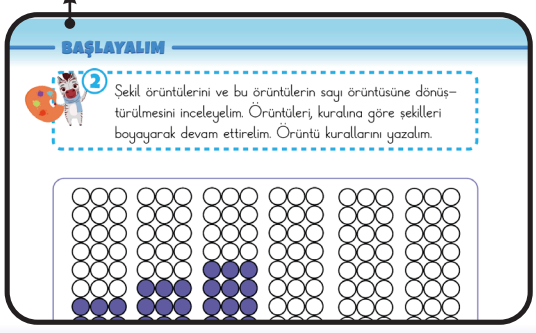
HAZIR MIYIZ?: Öğrendiklerimizle öğreneceklerimiz arasında ilişki kurarız.

HATIRLAYALIM: Önceki bilgilerimizi hatırlarız.

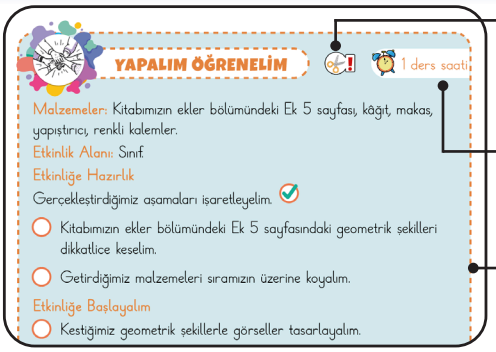



BAŞLAYALIM: Tema içeriğiyle ilgili bilgi ve beceri kazanırız.

TEMA DEĞERLENDİRME: Tema içinde öğrendiğimiz bilgilerle kendimizi değerlendiririz.






Dikkatlice kesmeliyiz.

Etkinlik Süresi

**Yapalım Öğrenelim:** Tema içeriğiyle ilgili bilgi edinir ve beceri kazanırız. Bu bölümde yaptıklarımızı ürün dosyamıza koyabiliriz.

36 sayısının her bir rakamının yazıldığı bölüme "basamak" denir.

Bilgi Kutusu



Boyama Sembolü



Yazma Sembolü



Konuşma Sembolü



Dinleme Sembolü



Okuma Sembolü



Ela



Nehir



Ayşe



Kerem



Kaan



Ali

Tema içeriğiyle ilgili bilgilerin verildiği konuşmalar yaparlar.

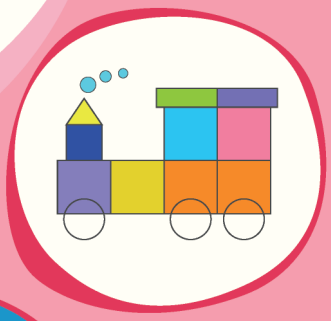


Haydi Okuyalım

**Karekod:** EBA içeriklerine, temalara, cevap anahtarına ve kaynakçalara ulaşırız.

# 1. TEMA

## NESNELERİN GEOMETRİSİ (1)









### ANAHTAR KAVRAMLAR

- DAİRE
- DİKDÖRTGEN PRİZMA
- KARE PRİZMA
- KÜP
- KÜRE
- SİLİNDİR
- ÜÇGEN PRİZMA

EBA Tema Alanı

Tema Özeti

1 GEOMETRİK CİSİMLER

2 GEOMETRİK CİSİM MODELLERİ

3 GEOMETRİK ŞEKİL MODELLERİ

4 GEOMETRİK ŞEKİL VE CİSİMLERİN BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ

5 SIVI MİKTARINI TAHMİN ETME



## HATIRLAYALIM



Kamp görselini inceleyelim. Yönergeleri uygulayalım. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.



Kamp alanındaki yuvarlak nesnelerin ve köşeli nesnelerin adlarını söyleyelim.

- Köşeli nesnelerin yanındaki yuvarlağı turuncuya boyayalım.
- Yuvarlak nesnelerin yanındaki yuvarlağı mora boyayalım.
- Termos ve hoparlörün yanındaki yuvarlağı aynı renge mi boyadık? Neden? .....
  .....
- Radyo ve çantanın yanındaki yuvarlağı aynı renge mi boyadık? Neden? .....
  .....

Çevremizde yuvarlak veya köşeli olan nesnelere örnekler verelim. Bu nesnelerden birer tane sınıfımıza getirelim. Nesnelerin özelliklerini arkadaşlarımızla paylaşalım.



1 Aşağıdaki nesnelerden biçimsel özellikleri birbirine benzeyenlerin altındaki yuvarlağı aynı renge boyayalım.



Çevremizden biçimsel özellikleri birbirine benzeyen nesneler belirleyip defterimize yazalım.

**2** Ela, Kerem ve öğretmenlerinin konuşmalarını okuyalım. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.




Öğretmenim,
bence zekâ küpü ve
.....
köşeli nesnelerdir.

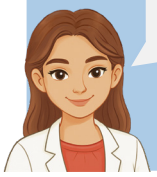
O zaman .....
ve ..... da
köşeli nesnelerdir.



..... köşesi yoktur.

..... yuvarlak bir nesnedir.

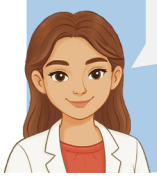




Köşesi olmayan nesneler yuvarlak cisimlerdir. Yuvarlak cisimlere çevremizden örnekler verir misin?

Futbol topu, ..... ..... yuvarlak cisimlerdir.





Köşesi olan nesneler köşeli cisimlerdir. Köşeli cisimlere çevremizden örnekler verir misin?

Çamaşır makinesi, ..... ..... köşeli cisimlerdir.



Haydi, defterimize yuvarlak ve köşeli cisimlere örnekler yazalım. Cisimlerin biçimsel özelliklerindeki benzerlik ve farklılıkları arkadaşlarımızla tartışalım.



## YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Futbol topu, küp şeker, konserve kutusu, süt kutuları, farklı büyüklüklerde kutular, kâğıt, kalem.

**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

### Etkinliğe Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

- ◯ Sınıfımızı dörder kişilik gruplara ayıralım.
- ◯ Yukarıdaki malzemelerden getirdiklerimizi sıramızın üzerine koyalım.

### Etkinliğe Başlayalım

- ◯ Sıramızın üzerindeki nesneleri inceleyelim.
- ◯ Nesnelerden biçimsel özellikleri birbirine benzeyenleri bulalım.
- ◯ Nesnelerden köşeleri olanları gruplandıralım. Köşeli nesnelerin adlarını kâğıda yazalım.
- ◯ Nesnelerden yuvarlak olanları gruplandıralım. Yuvarlak nesnelerin adlarını kâğıda yazalım.
- ◯ Çevremizden yuvarlak nesnelere ve köşeli nesnelere farklı örnekler bulalım. Bulduğumuz örnekleri defterimize yazarak arkadaşlarımızla paylaşalım.

Aşağıdaki tabloyu dolduralım.

| Maddeler | Evet | Hayır |
|---|---|---|
| Köşeli nesneleri biliyorum. | | |
| Yuvarlak nesneleri biliyorum. | | |

Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı



**3** Görsellerdeki nesneleri inceleyelim. Bu nesnelerin numaralarını, benzedikleri geometrik cisimlerin olduğu aşağıdaki kutuların içine yazalım.


1

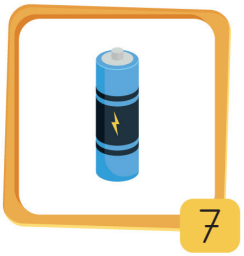

2


3


4


5

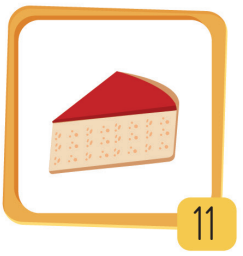

6


7

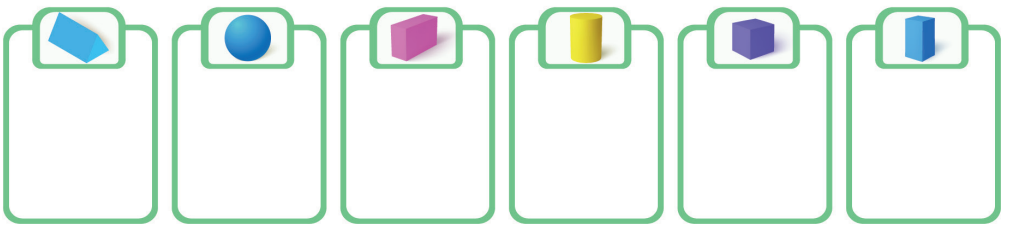

8


9


10

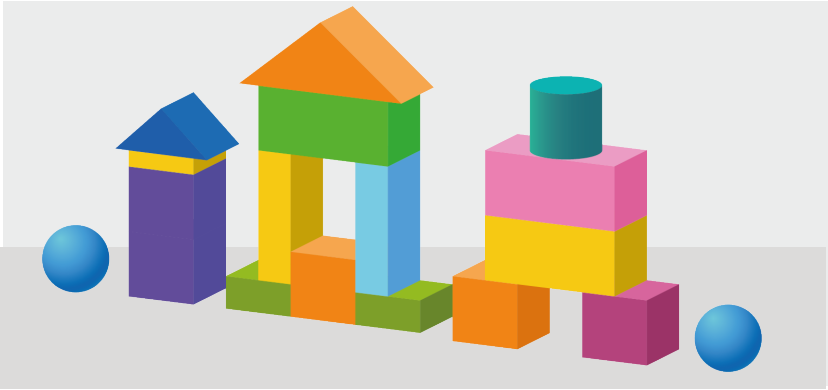

11


12



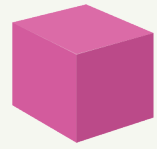
4

Ela ve Kerem geometrik cisimlerden yararlanarak aşağıdaki yapıyı oluşturdular. Bu yapıyı oluştururken hangi geometrik cisimlerden yararlanmışlardır? Ela ve Kerem'in konuşmalarını okuyalım.



Kerem, yapılarda kullandığımız geometrik cisimlerin adlarını biliyor musun?

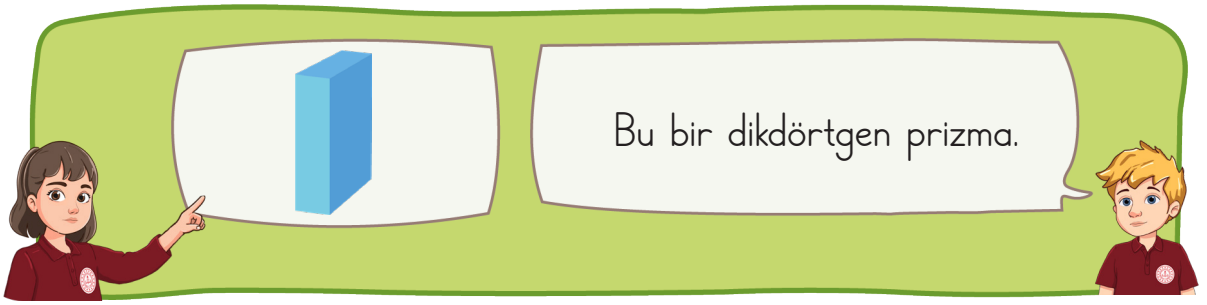
Evet, biliyorum.

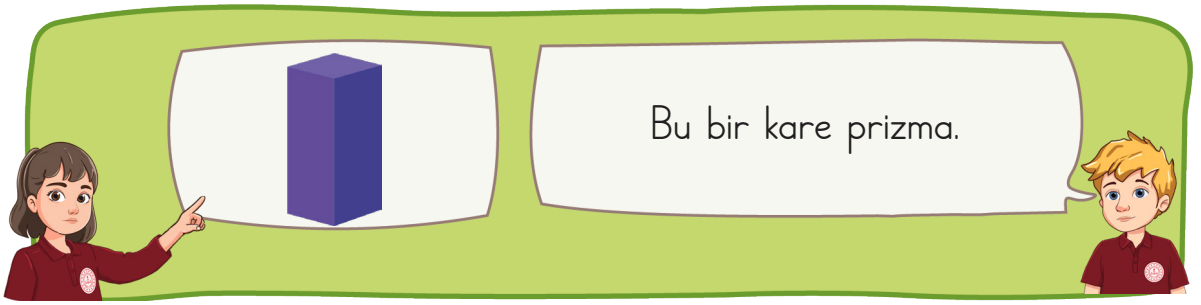


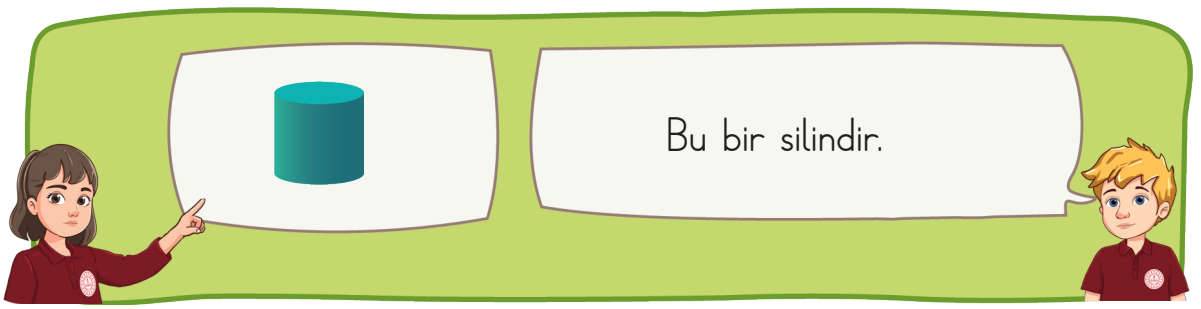
Bu bir küp.

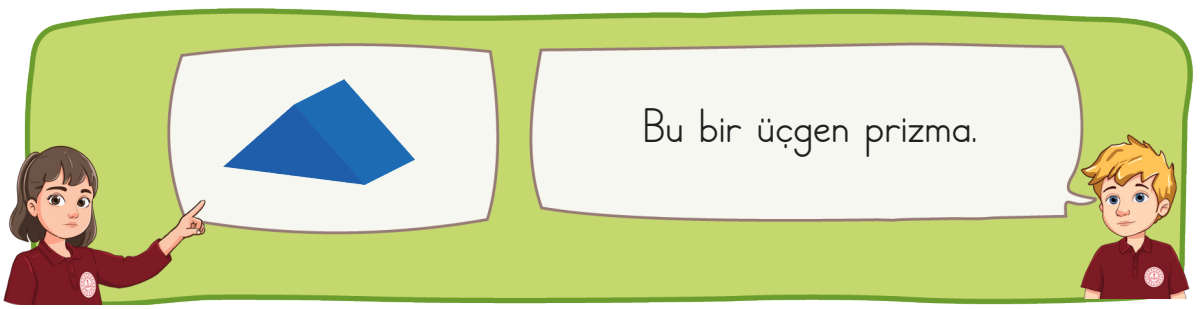


Bu bir küre.




İzleyelim
Öğrenelim



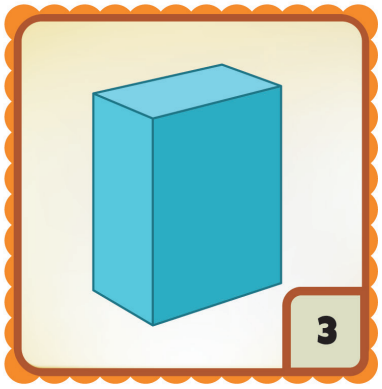
**5** Aşağıdaki numaralı kartlarda geometrik cisimler ve geometrik cisimlere benzeyen nesneler verilmiştir. Kartlardaki geometrik cisimleri ve nesneleri inceleyelim. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.

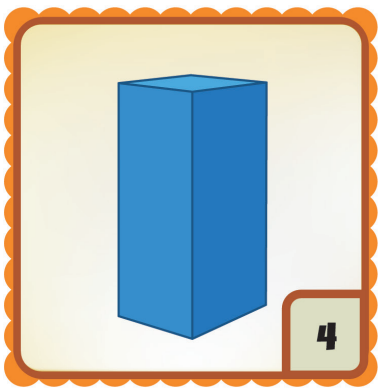
Aynı numara birden fazla sorunun cevabı olarak kullanılabilir.





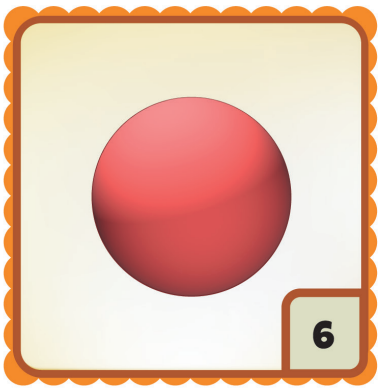


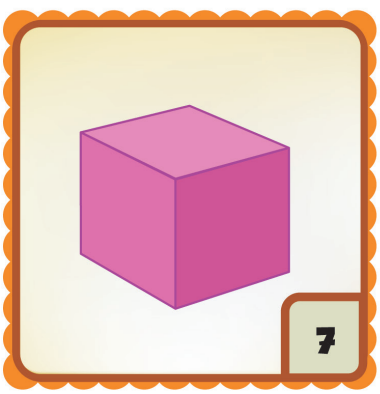




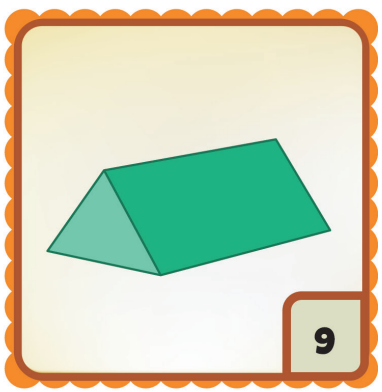










- Köşeli cisimlerin görseline benzeyen nesnelerin olduğu kartların numaralarını yazalım.

  .....

- Yuvarlak cisimlerin görsellerinin olduğu kartların numaralarını yazalım.

  .....

- Küp görseline benzeyen nesnelerin olduğu kartların numaralarını yazalım.

  .....

- Kare prizma görseline benzeyen nesnelerin olduğu kartların numaralarını yazalım.

  .....

- Dikdörtgen prizma görseline benzeyen nesnenin olduğu kartın numarasını yazalım.

  .....

- Üçgen prizma görseline benzeyen nesnenin olduğu kartın numarasını yazalım.

  .....

- Silindir görseline benzeyen nesnelerin olduğu kartların numaralarını yazalım.

  .....

- Küre görseline benzeyen nesnenin olduğu kartın numarasını yazalım.

  .....

Oynayalım
Öğrenelim

## HATIRLAYALIM

İstanbul'da bulunan Kız Kulesi görselini inceleyelim. Soruları cevaplayalım.



- Kız Kulesi görselinde hangi geometrik cisimler vardır?

.....

- Bu geometrik cisimlerin benzer ve farklı yönlerini yazarak arkadaşlarımızla paylaşalım.

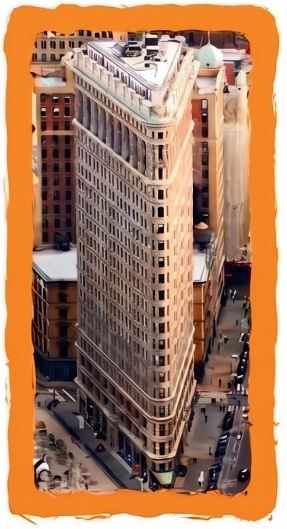
.....



1 Fotoğraflardaki yapılar hangi geometrik cisimlere benzemektedir?













Çevremizdeki yapıları inceleyerek bunların hangi geometrik cisimlere benzediğini defterimize yazalım. Mimarların bu yapıları tasarlarken neden bu geometrik cisimleri kullandığını düşünelim. Düşüncelerimizi arkadaşlarımızla tartışalım.



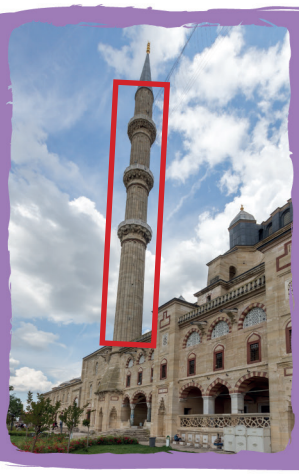
**2** Görsellerdeki yapılarda işaretli yerleri inceleyelim. Bu yerlerin benzediği geometrik cismin adını noktalı yerlere yazalım.



Göbeklitepe'deki işaretli yer .....
.....ya benzemektedir.



Kaş'ta bulunan Ksanthos (Kısantos) antik şehrinde işaretli yerler
.....
ve .....ya benzemektedir.



Edirne'de bulunan Selimiye Camii'ndeki işaretli yer .....e benzemektedir.



**3** Kerem ve amcasının yaptığı kuş yuvasını inceleyelim. Görsellerdeki geometrik şekillere göre noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.

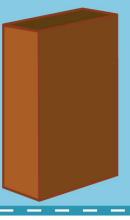


Görseldeki kuş yuvasını yapmadan önce tüm parçaları hazırladık.



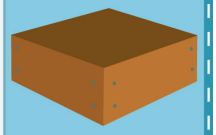


Kuş yuvasının ayağında 1 tane ..... kullandık.





Kuş yuvasının tabanında 1 tane ..... kullandık.



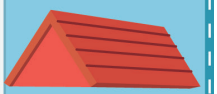


Köşelerinde 4 tane ..... kullandık.





Çatısında 1 tane ..... kullandık. Sonra da bunları birleştirdik ve kuş yuvasını tamamladık.



Geometrik cisimleri kullanarak bir yapı tasarlayalım. Oluşturduğumuz tasarımı arkadaşlarımızla paylaşalım.

İzleyelim Öğrenelim



## YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Oyun küpü, tenis topu, ilaç kutuları, hediye kutuları gibi farklı geometrik cisimler, göz bandı veya tülbent.

**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

### Etkinliğe Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

- ○ Sınıfımızı dört gruba ayıralım. Her grup bir takımı temsil etsin.
- ○ Getirdiğimiz malzemeleri takım sıramızın üzerine koyalım.

### Etkinliğe Başlayalım

- ○ Her takımdan bir kişi seçerek malzemelerin olduğu sıranın önüne gelelim.
- ○ Seçtiğimiz kişinin gözlerini göz bandı veya tülbentle bağlayalım.
- ○ Geometrik cisimlerden herhangi birini eline verelim. Dokunarak bu cismin hangi geometrik cisme benzediğini belirtmesini isteyelim.
- ○ Her doğru cevap için bu cevabı veren kişinin takımına 1 puan ekleyelim. Yanlış cevap verenlere 0 puan yazalım.
- ○ Oyuna bu şekilde dört tur devam edelim.
- ○ Her turda kazanılan puanları tabloya ekleyelim. Toplam puanı bulup 1, 2, 3 ve 4. olan takımları belirleyelim.

| Takım Adı | 1. Tur Puanı | 2. Tur Puanı | 3. Tur Puanı | 4. Tur Puanı | Toplam Puan |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |

Oynayalım Öğrenelim

## HATIRLAYALIM



Tarihî ev görselini inceleyelim. Soruların cevaplarını noktalı yerlere yazalım.



- Ev görselinde hangi geometrik şekillerin benzerleri vardır?

.....

- Bu geometrik şekillerin benzer yönleri ve farklı yönlerini yazarak arkadaşlarımızla paylaşalım.

.....



**1** Fotoğraflardaki geometrik şekillere benzeyen kısımları inceleyelim. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.



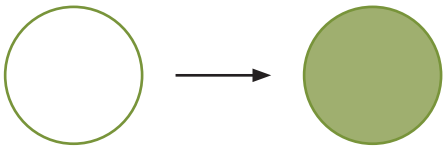
- Görseldeki köprünün yapımında genellikle ..... şekli kullanılmıştır. Nedenini araştıralım.



- Görseldeki güneş panelinde genellikle ..... şekli vardır. Nedenini araştıralım.

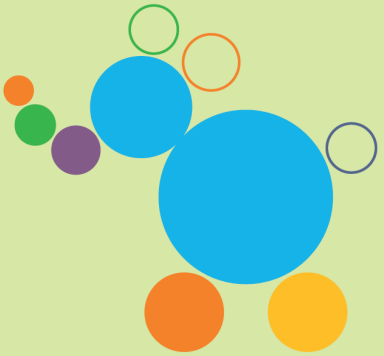


**2** Modelleri inceleyelim. Noktalı yerlere modelde kullanılan geometrik şekilleri yazalım.



Çemberin içini boyayarak daire oluştururuz.

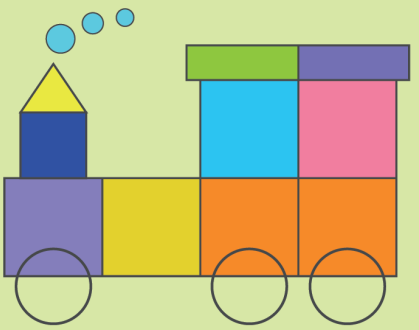
Modelde ..... ve daire kullanılmıştır.



Zürafa modelinde dikdörtgen, ..... ve ..... kullanılmıştır.



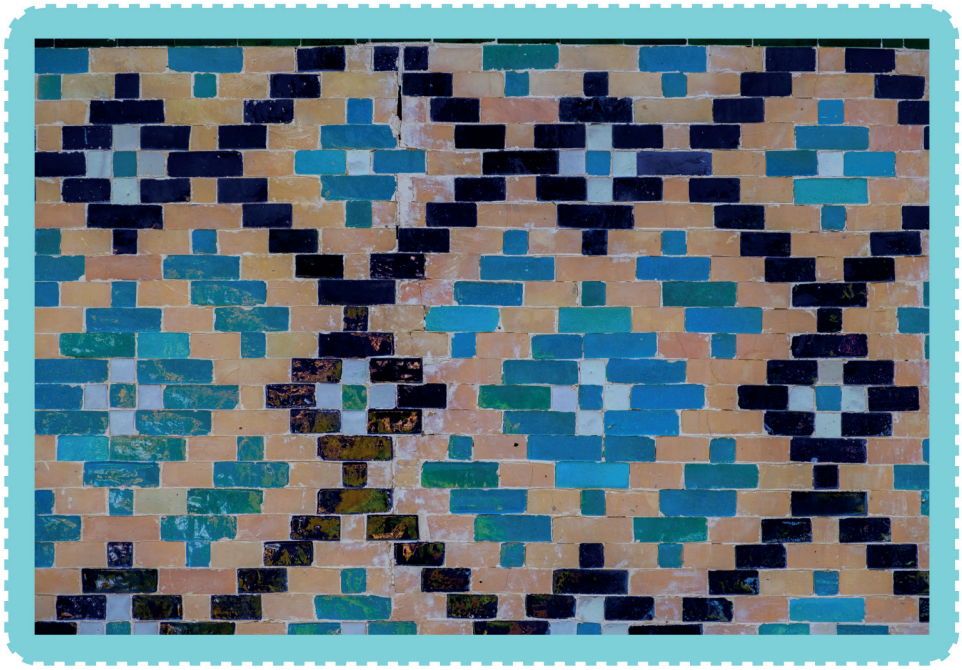
Tren modelinde kare, çember, ....., ..... ve ..... kullanılmıştır.





3

Kültürümüze ve farklı kültürlere ait geometrik şekillerin olduğu desenleri inceleyelim. Desenlerde hangi geometrik şekillerin olduğunu arkadaşlarımızla tartışalım.





İzleyelim
Öğrenelim



# YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Kitabımızın ekler bölümündeki Ek 1, Ek 2, Ek 3 ve Ek 4 sayfaları, makas, renkli kalemler.

**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

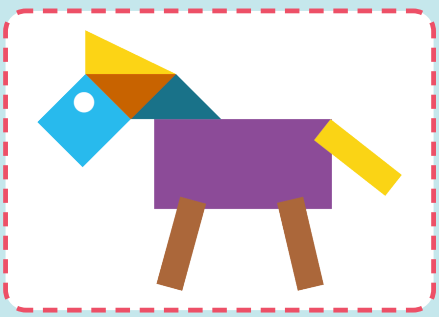
## Etkinliğe Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

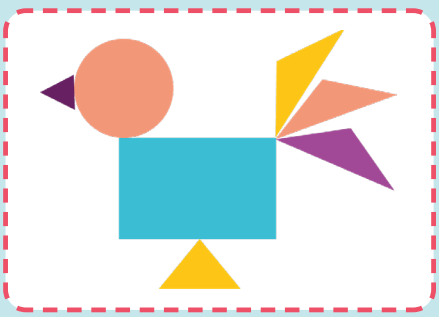
- ○ Kitabımızdan Ek 1, Ek 2, Ek 3 ve Ek 4 sayfalarını dikkatlice keselim.
- ○ Getirdiğimiz malzemeleri sıramızın üzerine koyalım.

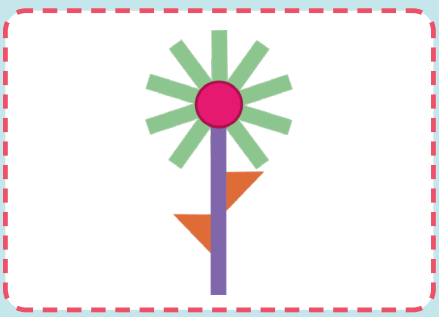
## Etkinliğe Başlayalım

- ○ Kestiğimiz sayfalardaki at, kamyon, kuş ve çiçek modellerini boyayalım.
- ○ Kestiğimiz sayfaların arkalarına benzer modeller tasarlayalım. Tasarladığımız modelleri boyayalım.
- ○ Yaptıklarımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.





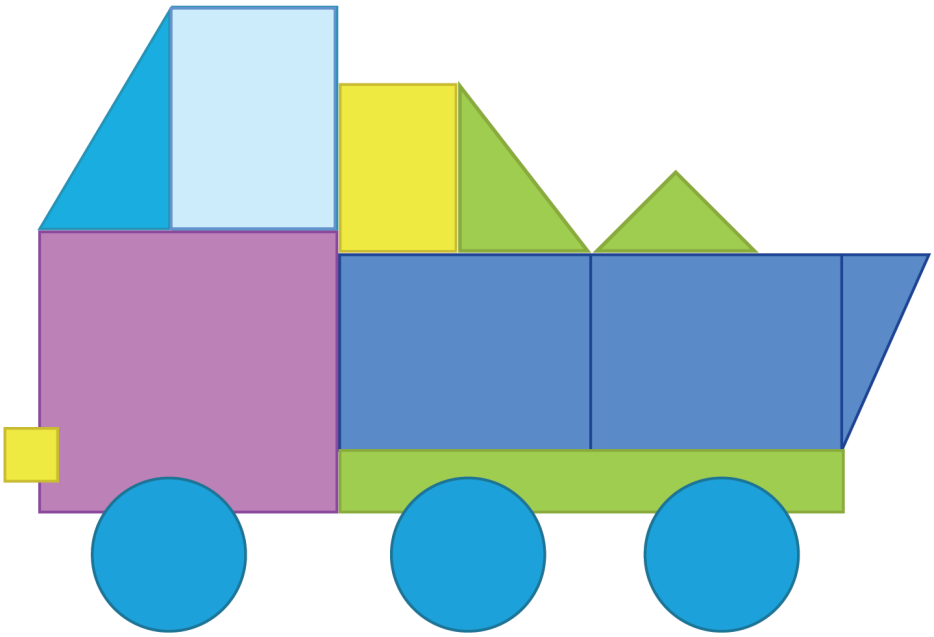




Haydi Yapalım



**4** Aşağıdaki kamyon görselini inceleyelim. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.



- Görseldeki kamyonda kullanılan, yuvarlak olan geometrik şekli yazalım.

  .....

- Görseldeki kamyonda kullanılan, köşesi ve kenarı olan geometrik şekilleri yazalım.

  .....

- Köşeli geometrik şekiller arasında nasıl bir ilişki vardır? Yazalım.

  .....

- Görseldeki kamyonda ..... kare, ..... üçgen, ..... dikdörtgen ve ..... daire kullanılmıştır.

Oynayalım Öğrenelim



# YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Renkli kalemler.

**Etkinlik Alanı:** Sınıf veya ev.

## Etkinliğe Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

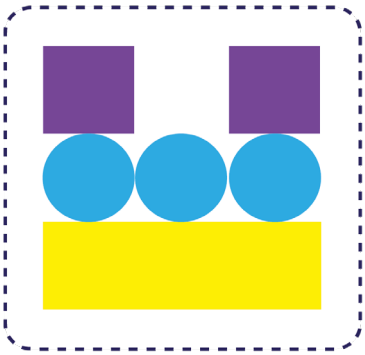
- ○ Kare, üçgen, daire, çember ve dikdörtgen kullanarak hazırlayacağımız bir model düşünelim.

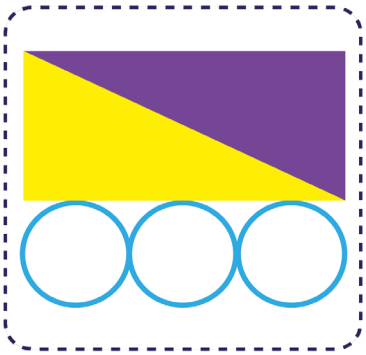
## Etkinliğe Başlayalım

- ○ Düşündüğümüz modeli aşağıda verilen alana çizelim.
- ○ Oluşturduğumuz modeli renkli kalemlerimizle boyayalım.
- ○ Yaptıklarımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.



**5** Aşağıdaki modellerde kullanılan geometrik şekilleri sayalım. Modellerle, bu modellerde kullanılan geometrik şekilleri renklerine göre sayılarıyla eşleştirelim.





| | | |
|---|---|---|
| Mor Kare | : | 2 |
| Sarı Dikdörtgen | : | 1 |
| Mavi Daire | : | 3 |

| | | |
|---|---|---|
| Sarı Üçgen | : | 1 |
| Mor Üçgen | : | 1 |
| Mavi Çember | : | 3 |

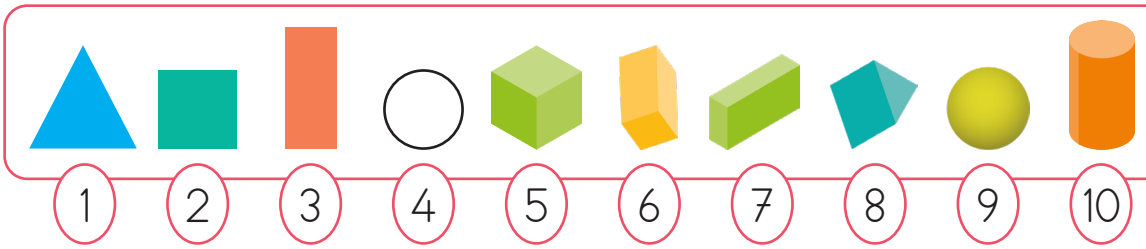
| | | |
|---|---|---|
| Mor Kare | : | 2 |
| Mavi Çember | : | 3 |
| Mor Üçgen | : | 1 |

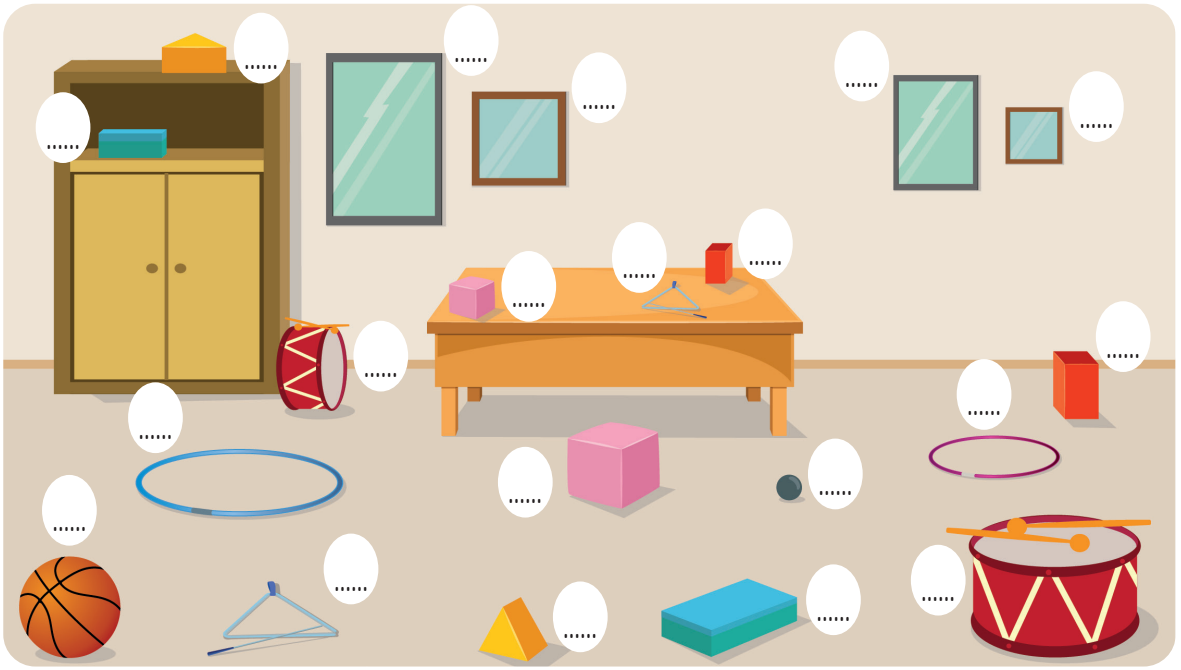
- Cevaplarımızı arkadaşlarımızla karşılaştıralım.
- Cevaplarımızın doğruluğuna göre aşağıdaki tabloyu dolduralım.

| Maddeler | Evet | Hayır |
|---|---|---|
| Kareyi tanıyorum. | | |
| Dikdörtgeni tanıyorum. | | |
| Üçgeni tanıyorum. | | |
| Çemberi tanıyorum. | | |
| Daireyi tanıyorum. | | |

## HATIRLAYALIM

Oda görselini inceleyelim. Soruları cevaplayalım.



- Oda görselinde yukarıda numaralandırılan geometrik şekil ve cisimlere benzeyen nesneleri bulalım. Nesnelerin yanındaki noktalı yerlere benzediği geometrik şekil ve cismin numarasını yazalım.
- Aynı numaralı nesnelerin biçimsel özelliklerini karşılaştıralım. Bu özellikleri arkadaşlarımızla tartışalım.



**1** Bateri görselini inceleyelim. Noktalı yerlere görseldeki davulların ve zillerin benzedikleri geometrik cisim veya şekillerin isimlerini ve özelliklerini yazalım. Soruları cevaplayalım.



- Davullar .....e benziyor. Davullar ..... cisimlerdir.
- Davulların yer, yön ve büyüklükleri değiştiğinde biçimsel özelliklerinde bir değişim olur mu? Açıklayalım.
- Zil .....ye benziyor. Ziller ..... şekillerdir.
- Zillerin yer, yön ve büyüklükleri değiştiğinde biçimsel özelliklerinde bir değişim olur mu? Açıklayalım.
- Geometrik şekiller veya cisimlerin yer, yön ve büyüklükleri değiştiğinde biçimsel özelliklerinde bir değişim olur mu? Açıklayalım.

Cevaplarımızı arkadaşlarımızla tartışalım.



# YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Farklı büyüklükte geometrik şekil ve cisim modelleri.

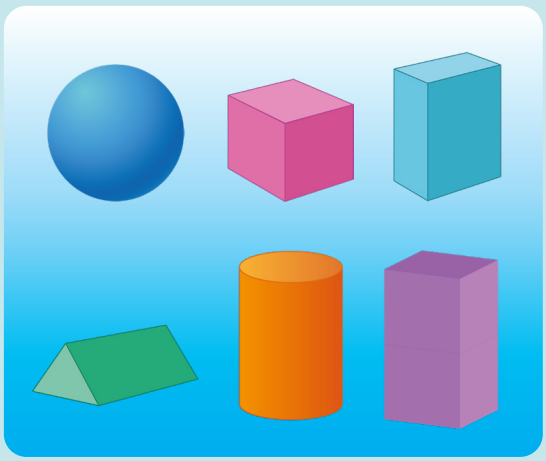
**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

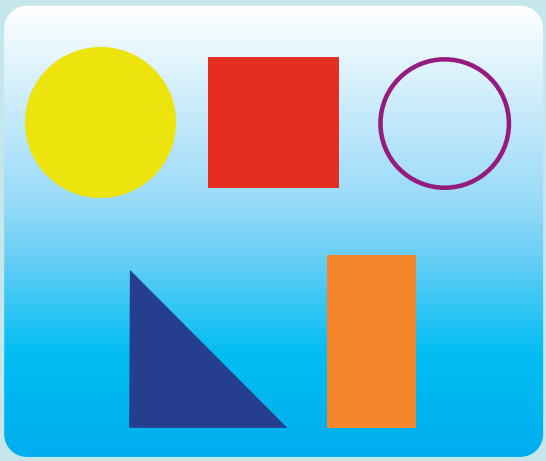
## Etkinliğe Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

## Etkinliğe Başlayalım

- ○ Sınıfımızı dörder kişilik gruplara ayıralım.
- ○ Getirdiğimiz geometrik şekilleri sıramızın üzerine koyalım.
- ○ Aynı olan geometrik şekillerin büyüklüklerini inceleyelim.
- ○ Geometrik şekillerin yerleri ve yönleri değiştiğinde biçimsel özellikle-rinde bir değişiklik olur mu? Arkadaşlarımızla tartışalım.
- ○ Getirdiğimiz geometrik cisimleri sıramızın üzerine koyalım.
- ○ Aynı geometrik cisimlerin büyüklüklerini inceleyelim.
- ○ Geometrik cisimlerin yerleri ve yönleri değiştiğinde biçimsel özellikle-rinde bir değişiklik olur mu? Arkadaşlarımızla tartışalım.





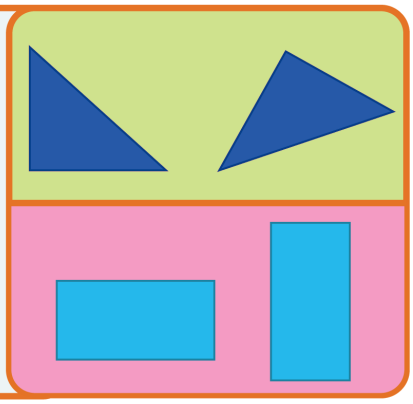
İzleyelim
Öğrenelim

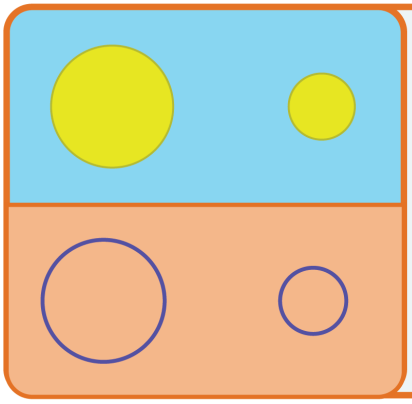


**2** Kerem ve Ela'nın geometrik şekillerle ilgili sorularını cevaplayalım. Cevaplarımızı defterimize yazalım.



Geometrik şekillerin yönlerini değiştirdiğimizde biçimsel özellikleri değişir mi? Neden?



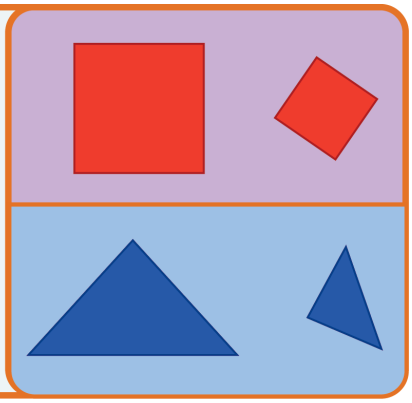


Geometrik şekillerin büyüklüklerinin farklı olması biçimsel özelliklerini değiştirir mi? Neden?





Geometrik şekillerin hem yönleri hem büyüklükleri değiştiğinde biçimsel özellikleri değişir mi? Neden?

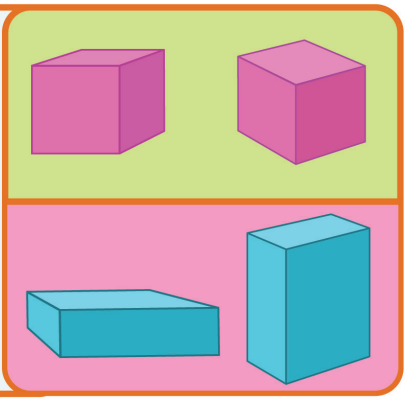


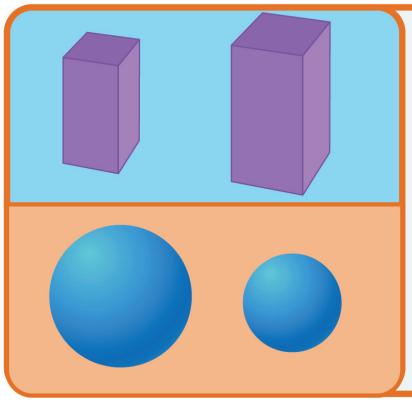


**3** Kerem ve Ela'nın geometrik cisimlerle ilgili sorularını cevaplayalım. Cevaplarımızı defterimize yazalım.



Geometrik cisimlerin yönlerini değiştirdiğimizde biçimsel özellikleri değişir mi? Neden?



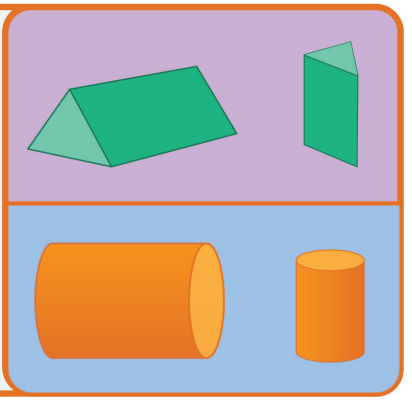


Geometrik cisimlerin büyüklüklerinin farklı olması biçimsel özelliklerini değiştirir mi? Neden?





Geometrik cisimlerin hem yönleri hem büyüklükleri değişirse biçimsel özellikleri değişir mi? Neden?



EBA Oynayalım Öğrenelim



## YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Kitabımızın ekler bölümündeki Ek 5 sayfası, kâğıt, makas, yapıştırıcı, renkli kalemler.

**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

### Etkinliğe Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

- ○ Kitabımızın ekler bölümündeki Ek 5 sayfasındaki geometrik şekilleri dikkatlice keselim.
- ○ Getirdiğimiz malzemeleri sıramızın üzerine koyalım.

### Etkinliğe Başlayalım

- ○ Kestiğimiz geometrik şekillerle görseller tasarlayalım.
- ○ Geometrik şekilleri kâğıdın üzerine yapıştırarak tasarladığımız görselleri oluşturalım.
- ○ Oluşturduğumuz görseli renkli kalemlerle boyayalım.
- ○ Boyadığımız görseli arkadaşlarımızla paylaşalım.

Oluşturduğumuz görsele göre aşağıdaki tabloyu dolduralım.

| Maddeler | Evet | Hayır |
|---|---|---|
| Geometrik şekillerle görseller tasarladım. | | |
| Tasarladığım görselleri kâğıda yapıştırdım. | | |



**4** İki görsel arasındaki altı farkı bulalım. Nesnelerin yerleri, yönleri veya büyüklükleri değiştiğinde biçimsel özellikleri değişti mi? Defterimize yazalım.





## HATIRLAYALIM

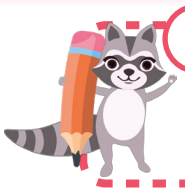


Görseli inceleyelim. Soruları cevaplayalım.



Soruların cevaplarını defterimize yazarak arkadaşlarımızla tartışalım.

- Boş kovayı suyla doldururken şişe, bardak ve sürahiden hangisini kullanırsak kova daha çabuk dolar?
- Şişe, bardak, sürahi ve termostan hangisi en az suyla dolar?
- Boş şişenin içine 2 bardak su koyalım. Sonra şişeyi boş kovaya boşaltalım. Kovanın içinde kaç bardak su olur?



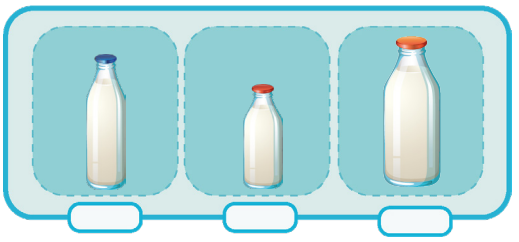
**1** Hikâyeyi okuyalım. Soruları cevaplayalım.



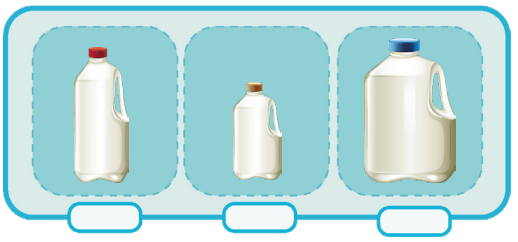
Sami Bey sabah erkenden uyandı. Hemen Sarıkız ile Karakız'ın yanına gitti. Onlara "günaydın" dedi. Sarıkız ile Karakız'dan üç kova süt sağdı. Sütleri kaynatmak için eve götürdü.



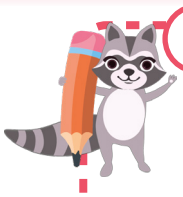
- Sütlerin şişelere doldurulacağını düşünelim. Sami Bey, aşağıdaki şişelerden hangisini kullanırsa daha çok şişeye ihtiyacı olur? İşaretleyelim.



- Sütlerin bidonlara doldurulacağını düşünelim. Sami Bey, aşağıdaki bidonlardan hangisini kullanırsa daha az bidona ihtiyacı olur? İşaretleyelim.



Sıvıları ölçmek için hangi araçları kullandığımızı araştıralım. Arkadaşlarımızla tartışalım.



**2** Günlük hayatta sıvıları ölçmek için kaşık, bardak, sürahi, kova gibi birbirinden farklı boyutlara sahip standart olmayan araçları kullanırız. Aşağıdaki görsellerdeki standart olmayan sıvı ölçme araçlarını bularak işaretleyelim.




Yukarıdaki görsellerden farklı 3 tane standart olmayan ölçme aracı yazalım.

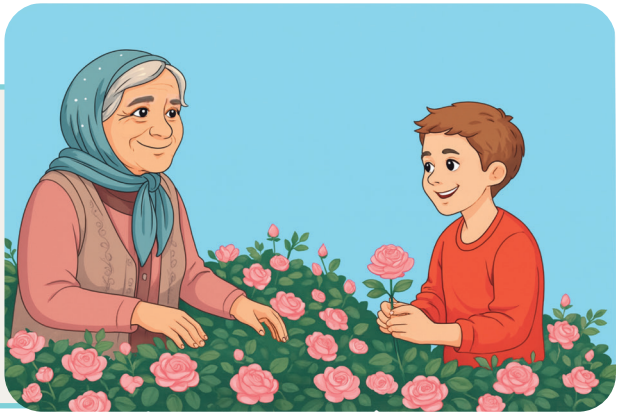
.....

.....

İzleyelim Öğrenelim

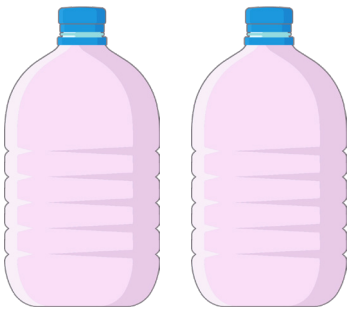
3 Cümleleri okuyalım. Noktalı yere "eşit, fazla, az" ifadelerinden uygun olanı yazalım.

Onur ve babaannesi, bahçeden topladıkları güllerle gül suyu yaptılar. Gül suyunu 2 bidona doldurdular.



Onur, gül suyunu daha kolay taşımak için şişelere koyalım. Tahminine göre kaç şişeye ihtiyacımız var?

Bence 8 şişe yeterli.



Onur, gül suyunu şişelere doldurduk. 2 bidon gül suyu 6 şişeyi doldurdu.

Şişe sayısını ..... tahmin etmişim.



## YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Eş büyüklükte 2 tane kova, 2 tane sürahi, bardak, kepçe, su, kalem.

**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

### Etkinliğe Hazırlık

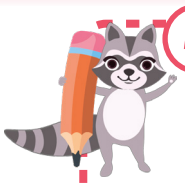
Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

- ○ Sınıfımızı 2 gruba ayıralım.
- ○ Her gruba su dolu kova ve boş sürahi verelim.
- ○ 1. gruba bir bardak, 2. gruba bir kepçe verelim.

### Etkinliğe Başlayalım

- ○ 1. grup üyeleri: Sürahinin kaç bardak suyla dolacağını tahmin edelim. Tahminlerimizi tabloya yazalım.
  Bardağı kovadaki suyla dolduralım. Bardaktaki suyu sürahiye boşaltarak sürahinin kaç bardak suyla dolduğunu bulalım. Ölçüm sonucunu tabloya yazalım.
- ○ 2. grup üyeleri: Sürahinin kaç kepçeyle suyla dolacağını tahmin edelim. Tahminlerimizi tabloya yazalım.
  Kepçeyi kovadaki suyla dolduralım. Kepçedeki suyu sürahiye boşaltarak sürahinin kaç kepçe suyla dolduğunu bulalım. Ölçüm sonucunu tabloya yazalım.
- ○ Tahminlerimiz ile ölçüm sonuçlarımızı karşılaştıralım. Hangi grubun ölçüm sonucuna en yakın tahmini yaptığını bulalım.

| Tahminim | Ölçüm Sonucu | Karşılaştırma (Eşit/Fazla/Az) |
|---|---|---|
| | | |



**4** Aşağıdaki ifadeleri inceleyelim. Verilen ifade doğru ise "D", yanlış ise "Y" bölümünden ilerleyerek sonuca ulaşalım. Ulaştığımız çıkışı yuvarlak içine alalım.

Bir çaydanlığı doldurmak için kullanılacak çay bardağı sayısı su bardağı sayısından daha fazladır.

D — Y

Bir tencereyi suyla doldurmak için kaşık kullanmak bardak kullanmaktan daha uygundur.

D — Y

Bir sürahiyi limonatayla doldurmak için bardak uygun bir ölçme aracıdır.

D — Y

1. Çıkış — 2. Çıkış

Tencere cezveden daha çok sıvı alır.

D — Y

3. Çıkış — 4. Çıkış

Kepçeyle çorba kâsesini doldurmak çay kaşığıyla doldurmaktan daha kısa sürer.

D — Y

Bir kova su fincana doldurulursa fincan taşar.

D — Y

5. Çıkış — 6. Çıkış

Bir yemek kaşığı su, bir çay bardağı sudan daha azdır.

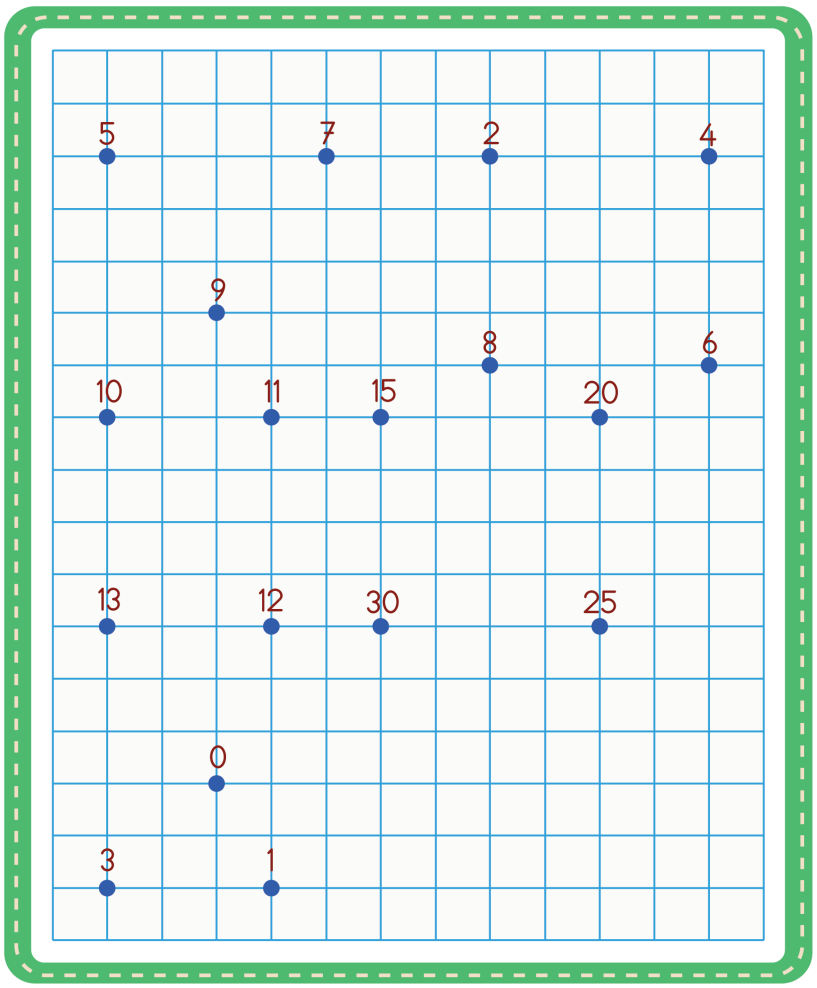
D — Y

7. Çıkış — 8. Çıkış

Oynayalım Öğrenelim

Değerlendirme Ölçeği

1. Kareli kâğıttaki noktaları aşağıdaki yönergelere göre birleştirelim. Oluşan geometrik şeklin ismini noktalı yere yazalım.




- 2, 4, 6, 8 ve 2 noktalarını sırasıyla birleştirelim. Oluşan geometrik şekil ..... dir.
- 5, 7, 9 ve 5 noktalarını sırasıyla birleştirelim. Oluşan geometrik şekil ..... dir.
- 15, 20, 25, 30 ve 15 noktalarını sırasıyla birleştirelim. Oluşan geometrik şekil ..... dir.
- 0, 1, 3 ve 0 noktalarını sırasıyla birleştirelim. Oluşan geometrik şekil ..... dir.
- 10, 11, 12, 13 ve 10 noktalarını sırasıyla birleştirelim. Oluşan geometrik şekil ..... dir.

2. Aşağıdaki varlıkları inceleyelim. Varlıkların numaralarını benzediği geometrik cismin isminin altına yazalım.




| Küp | Üçgen Prizma | Dikdörtgen Prizma | Silindir | Küre |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |

3. Aşağıdaki ifadeleri okuyalım. Doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazalım.

Silindirin kenarı vardır. ( )

Üçgen prizma yuvarlak bir cisimdir. ( )

Kürede köşe ve kenar yoktur. ( )

Küp köşeli bir cisimdir. ( )

Dikdörtgen prizmanın köşe ve kenarları vardır. ( )

4. Çevremizde bulunan ve aşağıdaki geometrik cisimlere benzeyen nesneleri noktalı yerlere yazalım.


.....

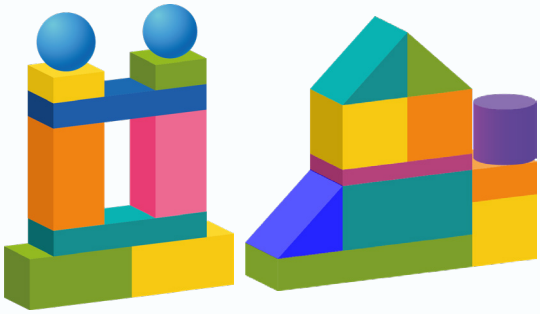

.....


.....


.....

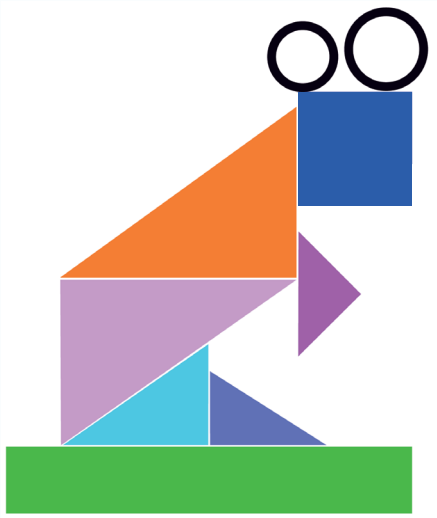

.....

5. Aşağıdaki yapıyı inceleyelim. Yapılardaki geometrik cisimlerin isimlerini noktalı yerlere yazalım.



.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Aşağıdaki görselde geometrik şekillerden kaçar tane kullanıldığını bularak noktalı yerlere yazalım.



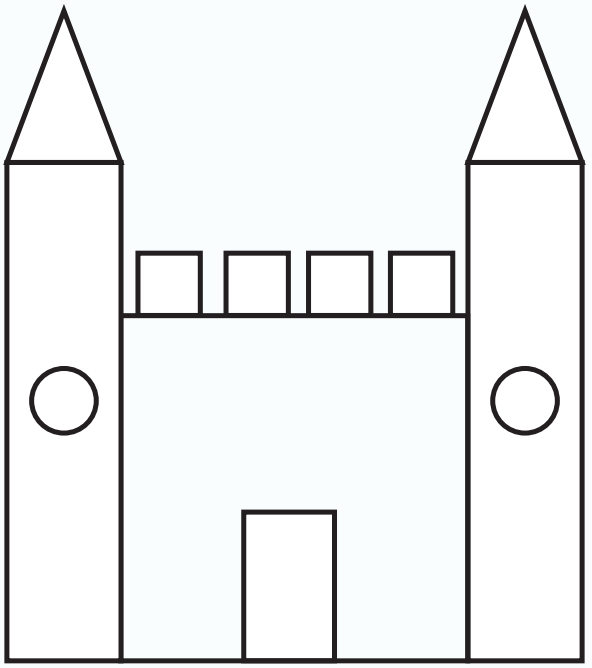
Kare .....

Dikdörtgen .....

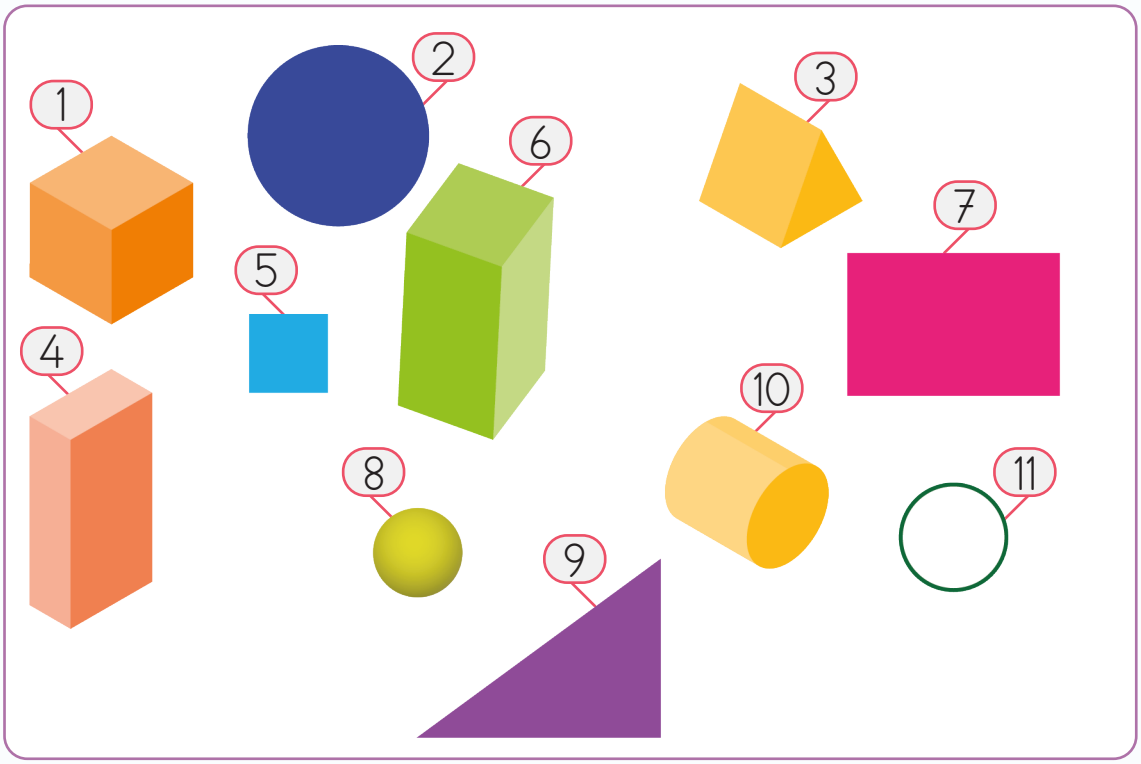
Çember .....

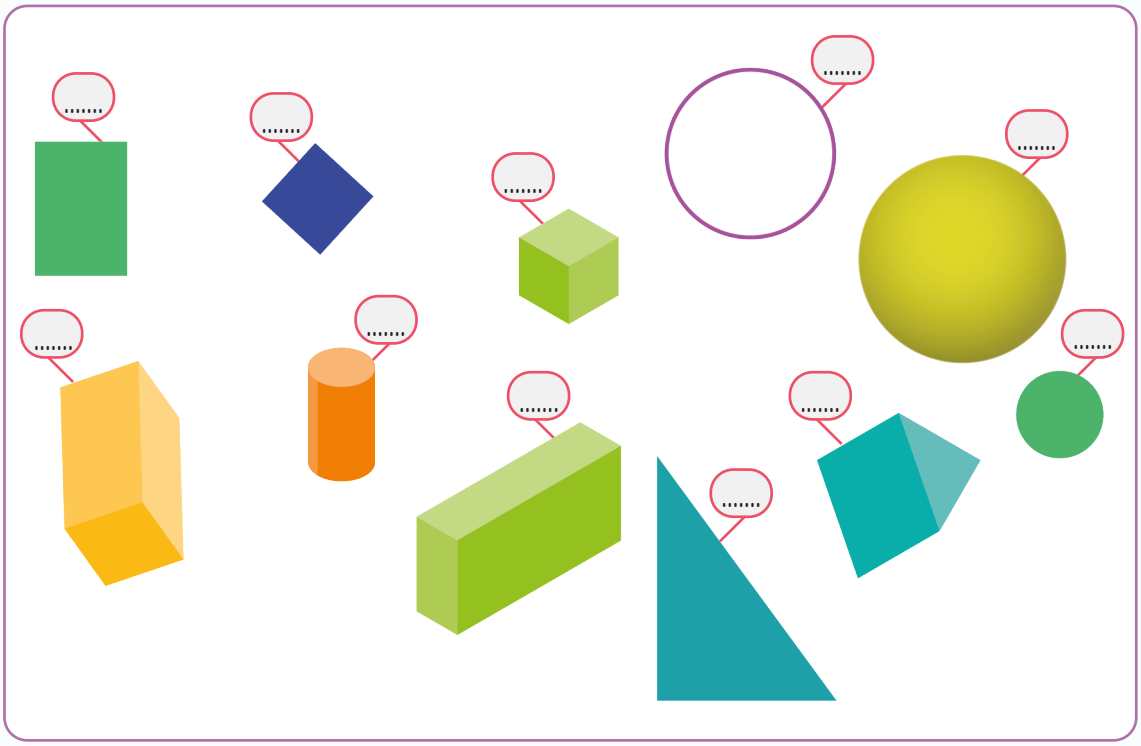
Üçgen .....

7. Geometrik şekillerle oluşturulan aşağıdaki modeli inceleyelim. Modeli, verilen renklere uygun olarak boyayalım.



8. Numaralandırılmış geometrik şekil ve cisimlerin benzerlerini altta verilen çerçevede bulalım. Bulduğumuz geometrik şekil ve cisimlerin numaralarını noktalı yerlere yazalım.



9. Verilen standart olmayan ölçme araçlarından hangisini daha az kullanarak kovayı doldurabiliriz? İşaretleyerek nedenini noktalı yerlere yazalım.









.....

.....

.....

.....

10. Verilen standart olmayan ölçme araçlarından hangisini daha çok kullanarak damacanayı doldurabiliriz? İşaretleyerek nedenini noktalı yerlere yazalım.









.....

.....

.....

.....

11. Bardaktaki suyu verilen standart olmayan ölçme araçlarından hangisine koyarsak dolmayabilir? İşaretleyerek nedenini noktalı yerlere yazalım.









.....

.....

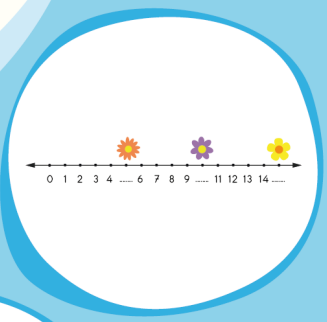
.....

.....

Çözelim Öğrenelim

Oynayalım Öğrenelim

# 2. TEMA
# SAYILAR VE NİCELİKLER (1)






| Basamak Adı | Onlar Basamağı | Birler Basamağı |
|---|---|---|
| Basamak Değeri | 90 | 4 |
| Sayı | 90 + 4 = 94 | |



## ANAHTAR KAVRAMLAR

- SAYI DOĞRUSU
- BASAMAK DEĞERİ
- ÇÖZÜMLEME
- ONLUK
- BİRLİK
- ŞEKİL ÖRÜNTÜLERİ

EBA Tema Alanı

Tema Özeti

1 SAYILAR

2 SAYILARI ÇÖZÜMLEME

3 SAYILARIN SIRASINI BELİRLEYEBİLME

4 RİTMİK SAYMA

5 SAYI VE ŞEKİL ÖRÜNTÜLERİ

6 NESNE SAYISINI TAHMİN ETME



## HATIRLAYALIM



Görseli inceleyelim. Soruları cevaplayalım.



- Ördekleri sayalım. Ördeklerin sayısının okunuşunu yazalım.

  Okunuşu: .....

- Kurbağaları sayalım. Kurbağaların sayısının okunuşunu yazalım.

  Okunuşu: .....



**1** Çevremizi inceleyelim. Soruları cevaplayalım.

- Sınıfımızda kaç öğrenci var? .....
- Sınıf kitaplığımızda kaç kitap var? .....
- Okulumuzda kaç öğretmen var? .....

Haydi, defterimize çevremizde bulunan ve sayabildiğimiz nesnelere örnekler yazalım.

Günlük hayatımızda sayıları nerelerde kullanırız? Cevabımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.



**2** Görseldeki harfleri sayalım. Harflerin sayısını noktalı yere yazalım.

A B C Ç D E F
G Ğ H I İ J K L
M N O Ö P R S
Ş T U Ü V Y Z

Alfabemizde ..... tane harf vardır.



**3** Nesne grafiği 2/A sınıfındaki matematik araç gereçlerinin sayısını göstermektedir. Nesne grafiğine göre noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.

**Grafik:** 2/A Sınıfındaki Matematik Araç Gereç Sayısı

| Araç Gereç Adı | Araç Gereç Sayısı |
|---|---|
| Küp |  |
| Kare |  |
| Kare Prizma |  |
| Dikdörtgen |  |
| Üçgen |  |

**Not:** Her görsel 5 araç gereci göstermektedir.

İzleyelim Öğrenelim

Nesne grafiğine göre 2/A sınıfında

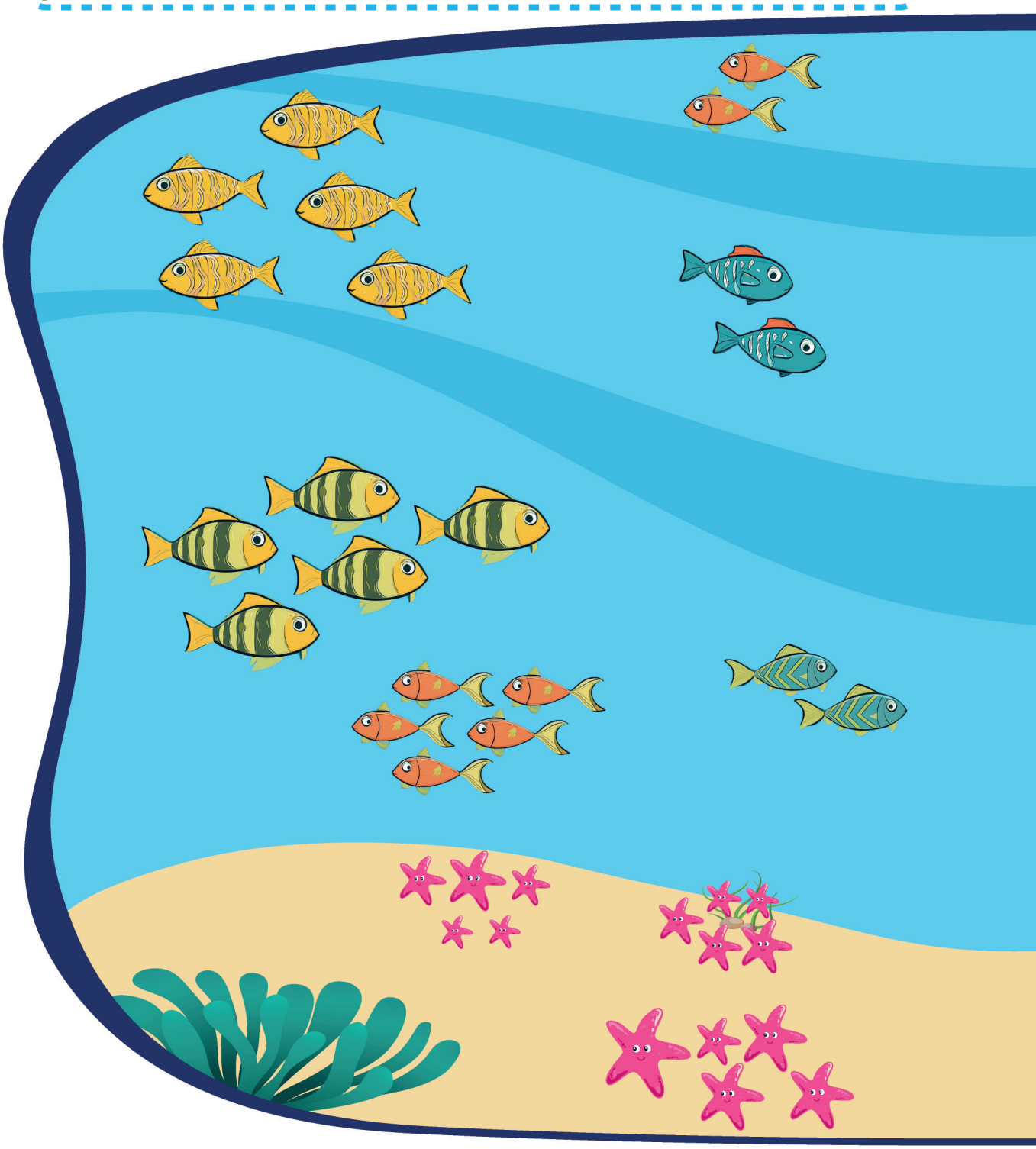
- ..... tane küp,
- ..... tane kare,
- ..... tane kare prizma,
- ..... tane dikdörtgen,
- ..... tane üçgen vardır.

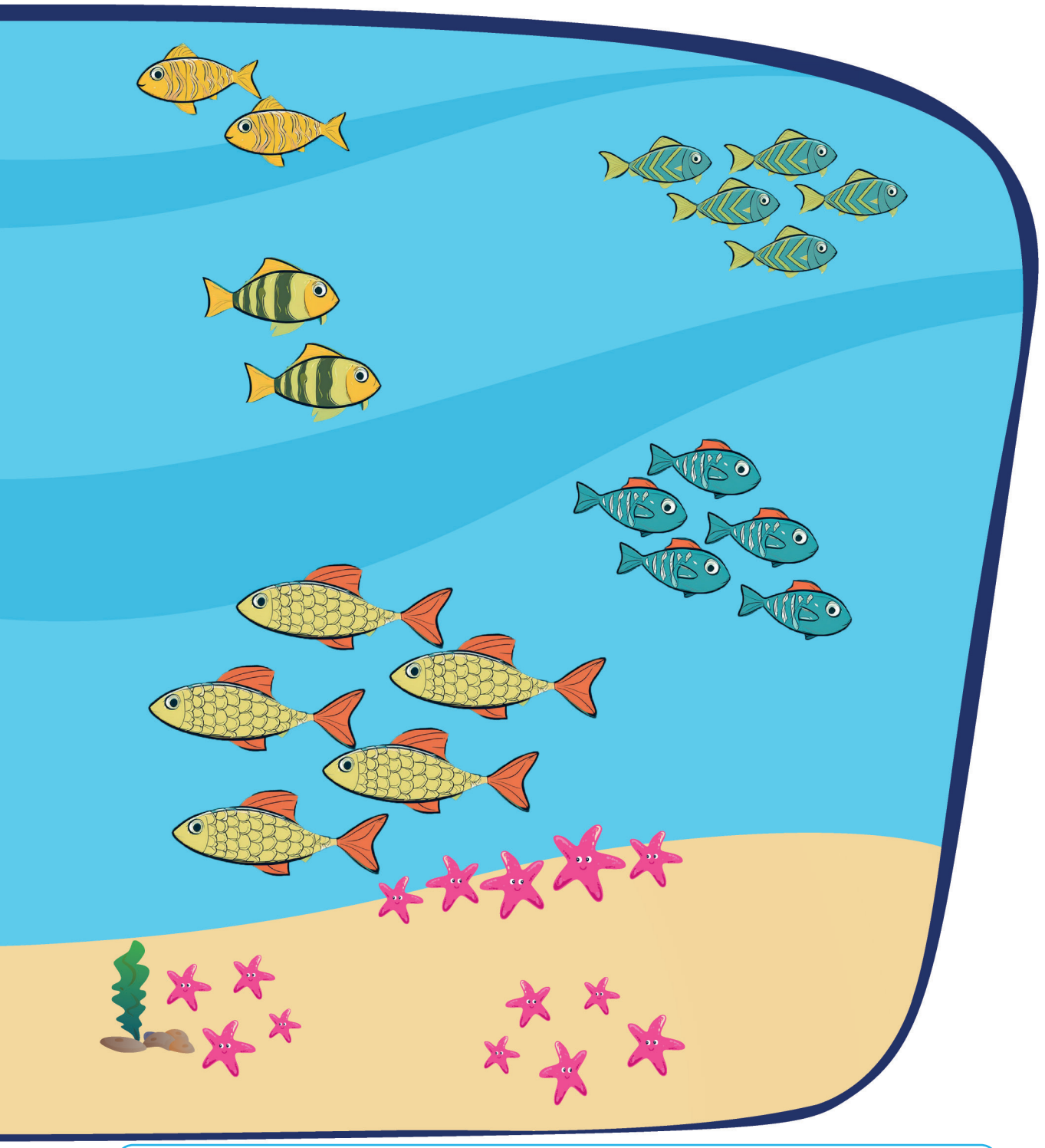


- Haydi, 2/A Sınıfındaki Matematik Araç Gereç Sayısı grafiğine göre bir soru yazalım. Yazdığımız soruyu arkadaşlarımızla paylaşalım.

4

Deniz görselindeki balıkları ve denizyıldızlarını sayalım.
Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.



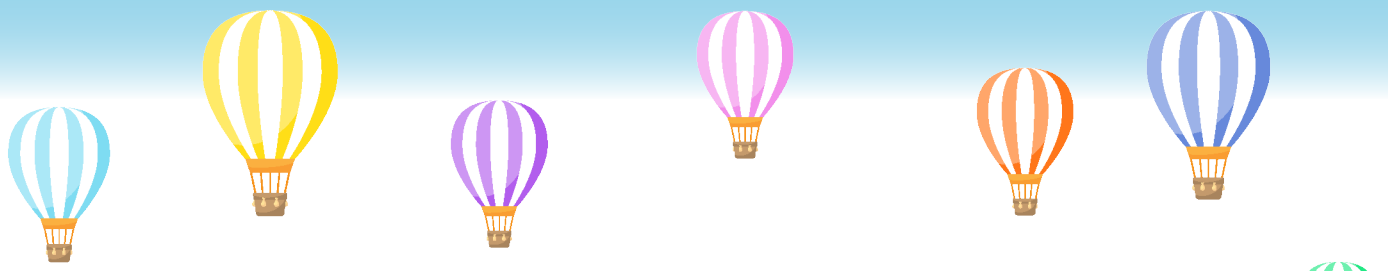


Deniz görselinde ..... tane balık, ..... tane denizyıldızı vardır.



**5** 1'den 100'e kadar olan sayıların yazılışları veya okunuşlarını noktalı yerlere yazalım.

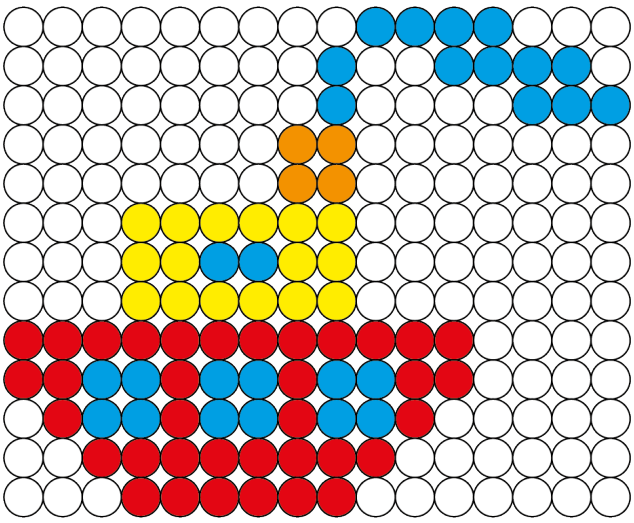
| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 1 ..... | 2 iki | 3 üç | ..... dört | 5 beş |
| 6 altı | ..... yedi | 8 sekiz | 9 dokuz | ..... on |
| 11 on bir | 12 ..... | 13 on üç | 14 on dört | ..... on beş |
| 16 on altı | ..... on yedi | 18 on sekiz | 19 ..... | 20 yirmi |
| 21 yirmi bir | 22 ..... | 23 yirmi üç | 24 yirmi dört | 25 yirmi beş |
| 26 yirmi altı | 27 yirmi yedi | ..... yirmi sekiz | 29 yirmi dokuz | ..... otuz |
| 31 otuz bir | 32 otuz iki | 33 ..... | 34 otuz dört | ..... otuz beş |
| 36 otuz altı | 37 otuz yedi | ..... otuz sekiz | 39 otuz dokuz | 40 kırk |
| 41 kırk bir | 42 kırk iki | ..... kırk üç | 44 kırk dört | ..... kırk beş |
| 46 kırk altı | 47 kırk yedi | 48 kırk sekiz | ..... kırk dokuz | 50 elli |



| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 51<br>elli bir | 52<br>elli iki | 53<br>elli üç | .....<br>elli dört | 55<br>elli beş |
| 56<br>elli altı | 57<br>elli yedi | 58<br>..... | .....<br>elli dokuz | 60<br>altmış |
| 61<br>..... | 62<br>altmış iki | 63<br>altmış üç | .....<br>altmış dört | 65<br>altmış beş |
| .....<br>altmış altı | .....<br>altmış yedi | 68<br>altmış sekiz | 69<br>altmış dokuz | .....<br>yetmiş |
| 71<br>yetmiş bir | 72<br>..... | .....<br>yetmiş üç | 74<br>yetmiş dört | 75<br>yetmiş beş |
| 76<br>yetmiş altı | 77<br>yetmiş yedi | .....<br>yetmiş sekiz | 79<br>..... | 80<br>..... |
| 81<br>seksen bir | 82<br>seksen iki | .....<br>seksen üç | 84<br>seksen dört | 85<br>..... |
| .....<br>seksen altı | 87<br>seksen yedi | 88<br>seksen sekiz | 89<br>..... | 90<br>doksan |
| 91<br>doksan bir | .....<br>doksan iki | 93<br>doksan üç | 94<br>doksan dört | .....<br>doksan beş |
| 96<br>doksan altı | 97<br>doksan yedi | 98<br>..... | 99<br>..... | 100<br>yüz |



**6** Ezgi, yuvarlakları boyayarak bir gemi oluşturdu. Ezgi'nin boyadığı gemiye göre noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.

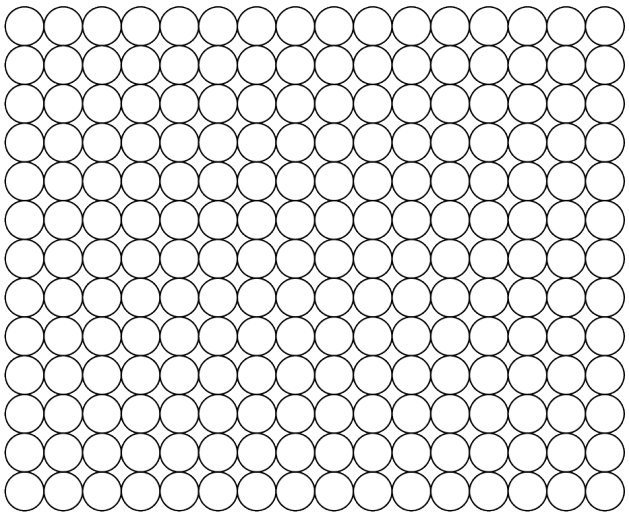




- Ezgi'nin gemisinde ..... tane kırmızı, ..... tane mavi, ..... tane sarı ve ..... tane turuncu daire vardır.
- Ezgi ..... tane yuvarlak boyadı.

Haydi, yuvarlakları boyayarak bir görsel oluşturalım.



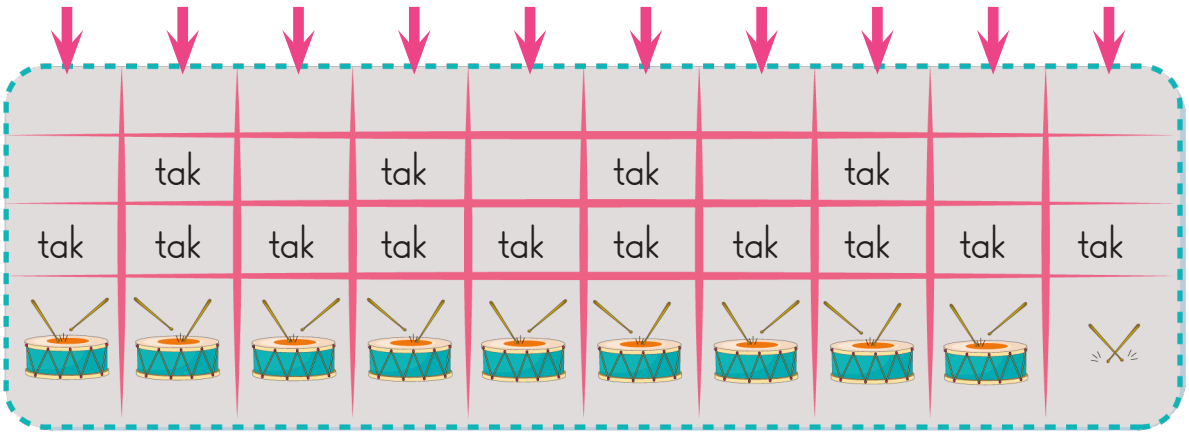


- Görsel için kaç tane yuvarlak boyadık?

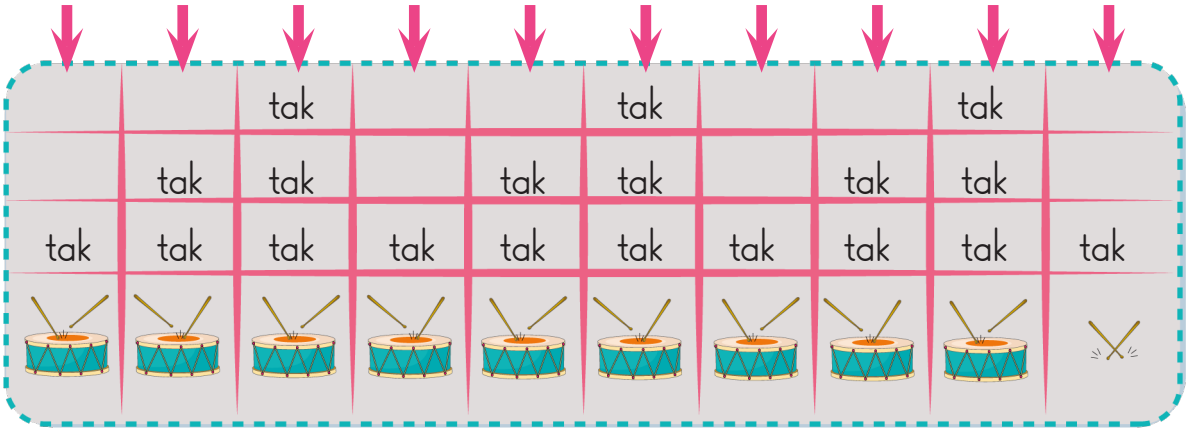
.....

# RİTMİ BULALIM

Trampete her vuruşumuzda "tak" sesi oluşur. Haydi, görseldeki vuruşlara göre bir ritim oluşturalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.




- Kaç vuruş yaptık? .....




- Kaç vuruş yaptık? .....

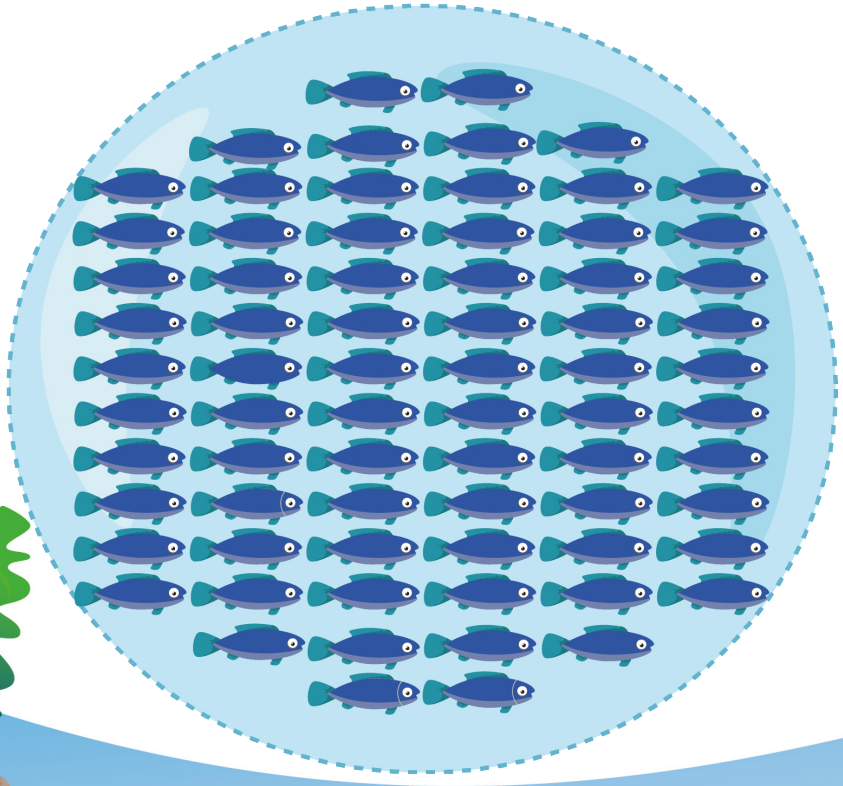
Haydi, bir ritim oluşturalım. Ritmimizi arkadaşlarımızla paylaşalım.

Oynayalım
Öğrenelim

7

Görsellerdeki varlıkları sayalım. Bulduğumuz sayıyla eşleştirelim.





72

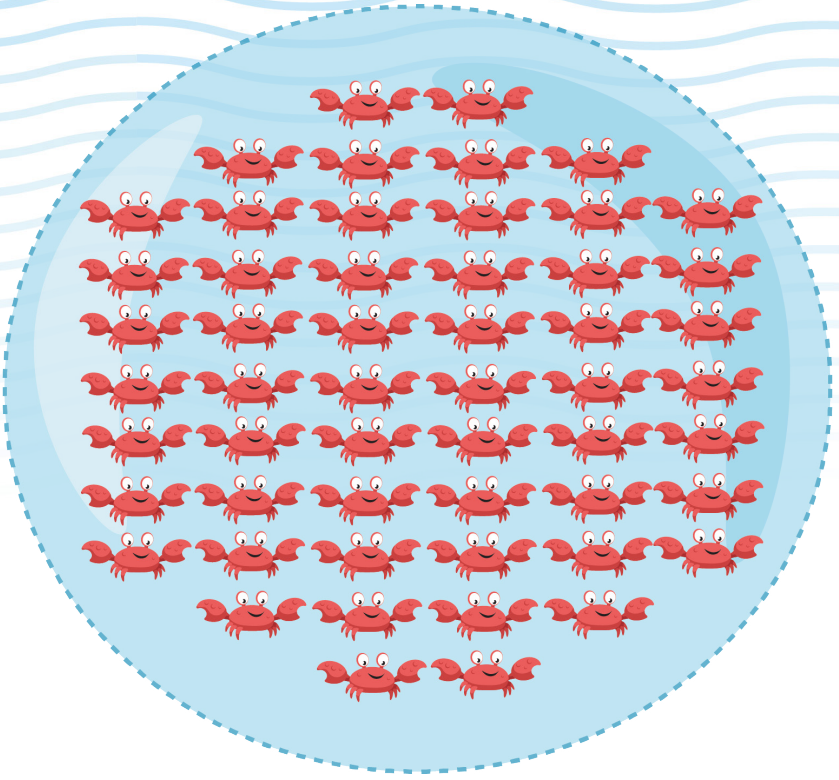
70

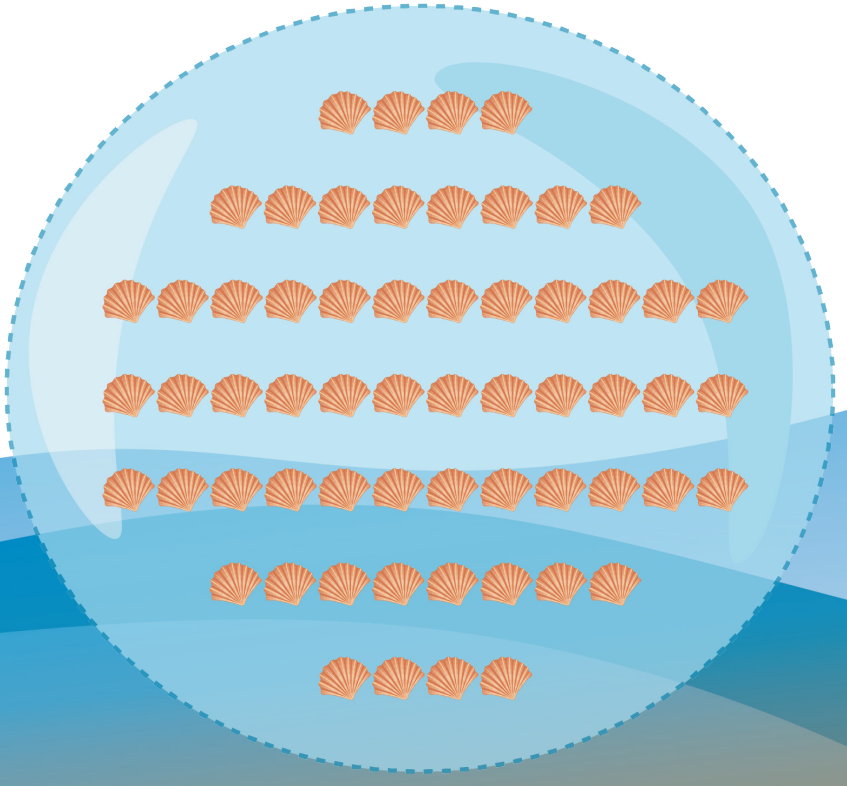
56

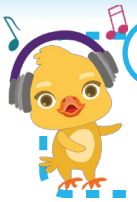
63

60

54







**8** Hikâyeyi dinleyelim. Hikâyeye göre soruları cevaplayalım. Cevaplarımızı görselin üzerinde bulup işaretleyelim.

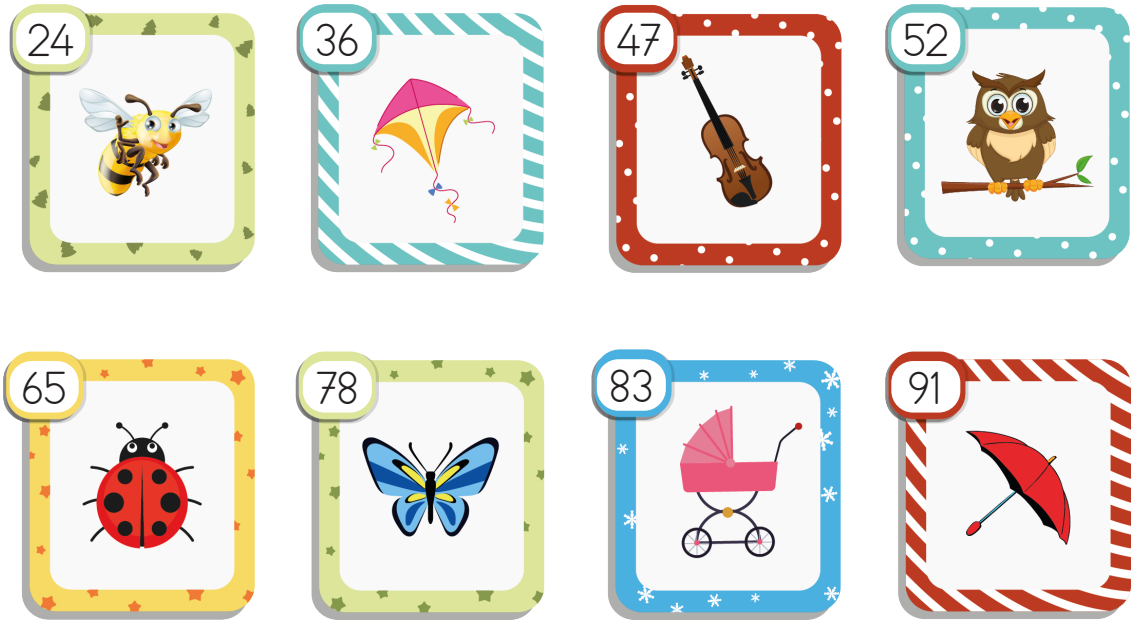
# TIRTIL FIRFIR

Dinleyelim
Cevaplayalım



- Fırfır, kozada yaklaşık kaç günde büyüyecek?
- Fırfır, türüne göre en az kaç gün kanat çırpacağını düşünüyor?
- Fırfır, türüne göre en çok kaç gün kanat çırpacağını düşünüyor?
- Hikâyede geçen diğer sayılar hangileridir?

**9** Kerem, sekiz tane kart seçti. Kartların numaralarını ve görsellerini inceleyerek soruları cevaplayalım.




- Şemsiye kaç numaralı kartın üzerindedir?

  .....

- Kelebek kaç numaralı kartın üzerindedir? Bu sayının okunuşunu yazalım. .....
- Kemanın bulunduğu kart, hangi iki kartın arasındadır? Bu kart numaralarının okunuşlarını yazalım. .....

  .....

- Yetmiş sekiz numaralı karttan sonra gelen ilk kartın numarası kaçtır?

  .....

Haydi, bu kartlara göre bir soru yazalım. Yazdığımız soruyu arkadaşlarımızla paylaşalım.

.....

.....



**10** Bilmecelerde sorulan sayıları bulalım. Bulduğumuz sayıları noktalı yerlere yazalım.

18 ile 22 arasında bir sayı bu.
Okunuşu bir kelime,
Beş harfli aynı zamanda.
Bilin bakalım,
Hangi sayı bu acaba?

.....

35 ile 48 arasındadır.
Okunuşu iki kelime,
İlki dört, ikincisi beş harfli.
35'e daha yakındır.
Bilin bakalım,
Bu sayı kaçtır?

.....

80 ile 100 arasındadır bu sayı.
Okunuşu bir kelime,
Altı harfli aynı zamanda.
Bilin bakalım,
Hangi sayı bu acaba?

.....

65 ile 77 arasındadır.
Okunuşu iki kelime,
İlki altı, ikincisi üç harfli.
77'ye en yakındır.
Bilin bakalım,
Bu sayı kaçtır?

.....



Oynayalım Öğrenelim



# YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Oyun Alanı:** Sınıf.

## Oyuna Başlayalım

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

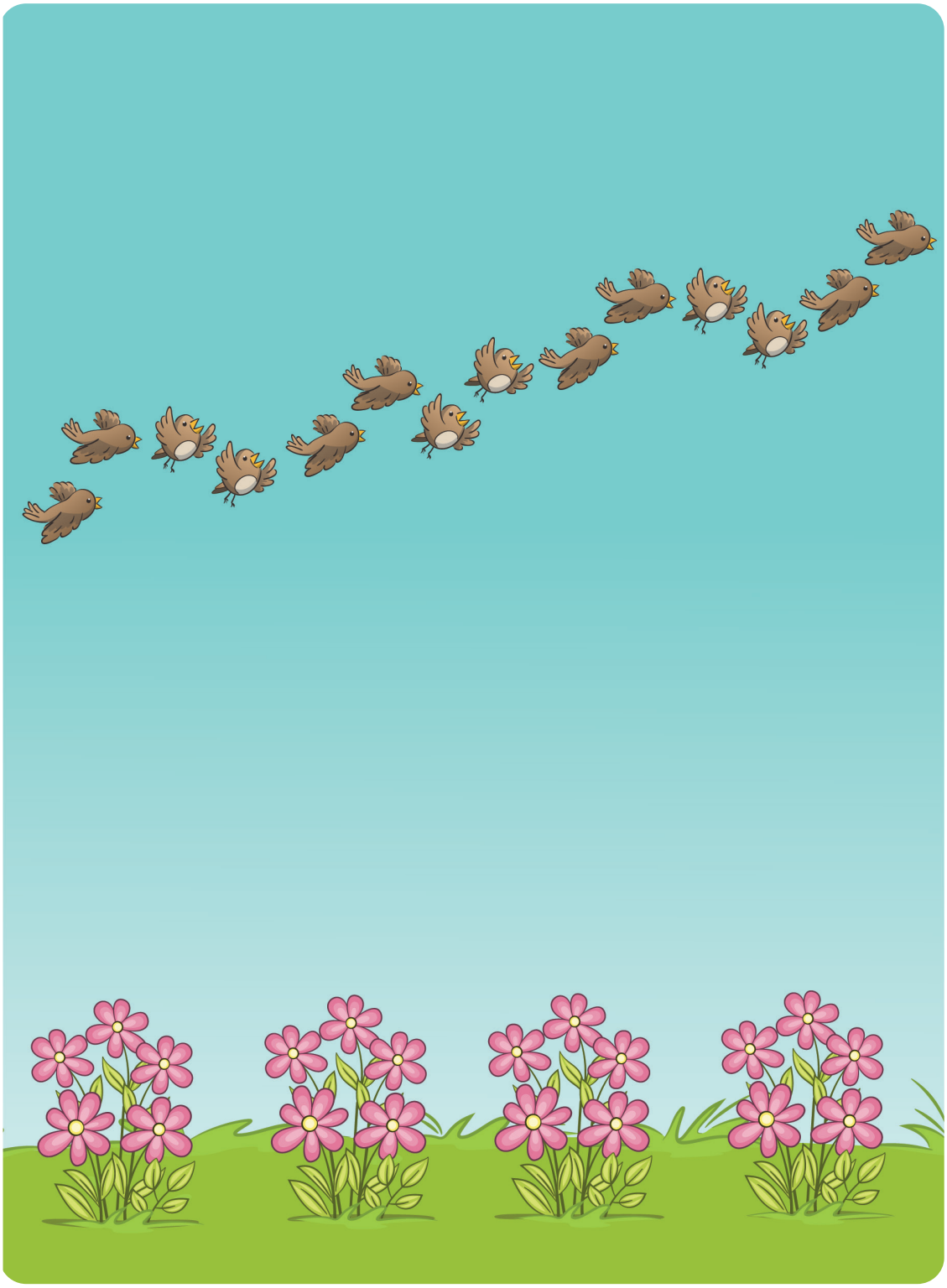
- ○ Sınıftan 1 arkadaşımızı seçelim.
- ○ Aklından bir sayı tutmasını isteyelim.
- ○ 10 soru hakkımız olduğunu unutmayalım.
- ○ Sayıyı bulmak için "29'dan büyük mü, küçük mü?", "14 ile 25 arasında mı?" gibi sorular soralım.
- ○ Aklından sayıyı tutan arkadaşımız sorulara "evet" ya da "hayır" şeklinde cevap vermelidir.
- ○ Sayıyı doğru tahmin eden ilk arkadaşımız aklından yeni bir sayı tutma hakkı kazanır.
- ○ 10 soru hakkı kullanıldığında doğru tahmin yapılmadıysa arkadaşımızdan aklından farklı bir sayı tutmasını isteyelim.
- ○ Oyuna bu şekilde devam edelim.

Haydi Yapalım

## HATIRLAYALIM



Görseli inceleyelim. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.



- Gökyüzündeki kuşları sayarak yazalım. .....
- Kuşları sayarken hangi yöntemi kullandığımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.
- Kuş sayısını onluk ve birliklerine ayıralım.




Kuş sayısı .....'tür. Bu sayı ..... onluk ve ..... birlikten oluşur.

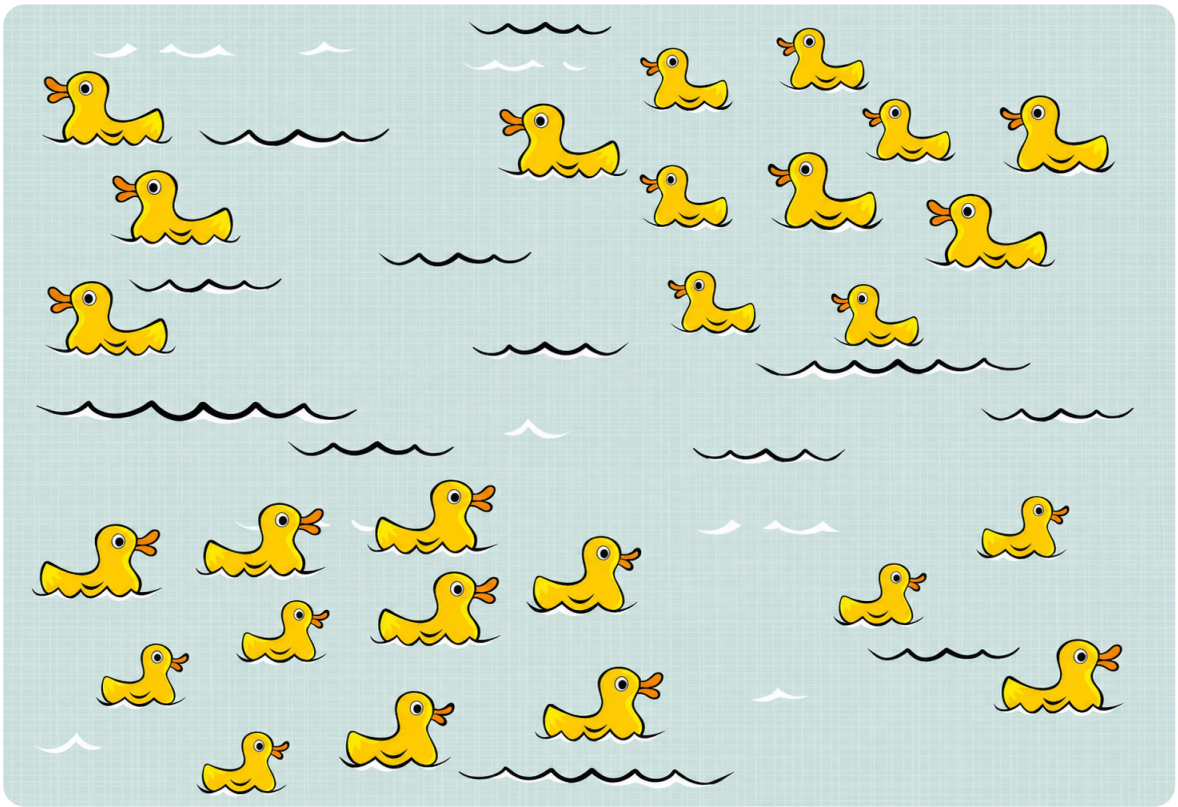
- Bahçedeki çiçekleri sayarak yazalım. .....
- Çiçekleri sayarken hangi yöntemi kullandığımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.
- Çiçek sayısını onluk ve birliklerine ayıralım.




Çiçek sayısı .....'dir. Bu sayı ..... onluk ve ..... birlikten oluşur.



**1** Görseli inceleyelim. Soruları cevaplayalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.



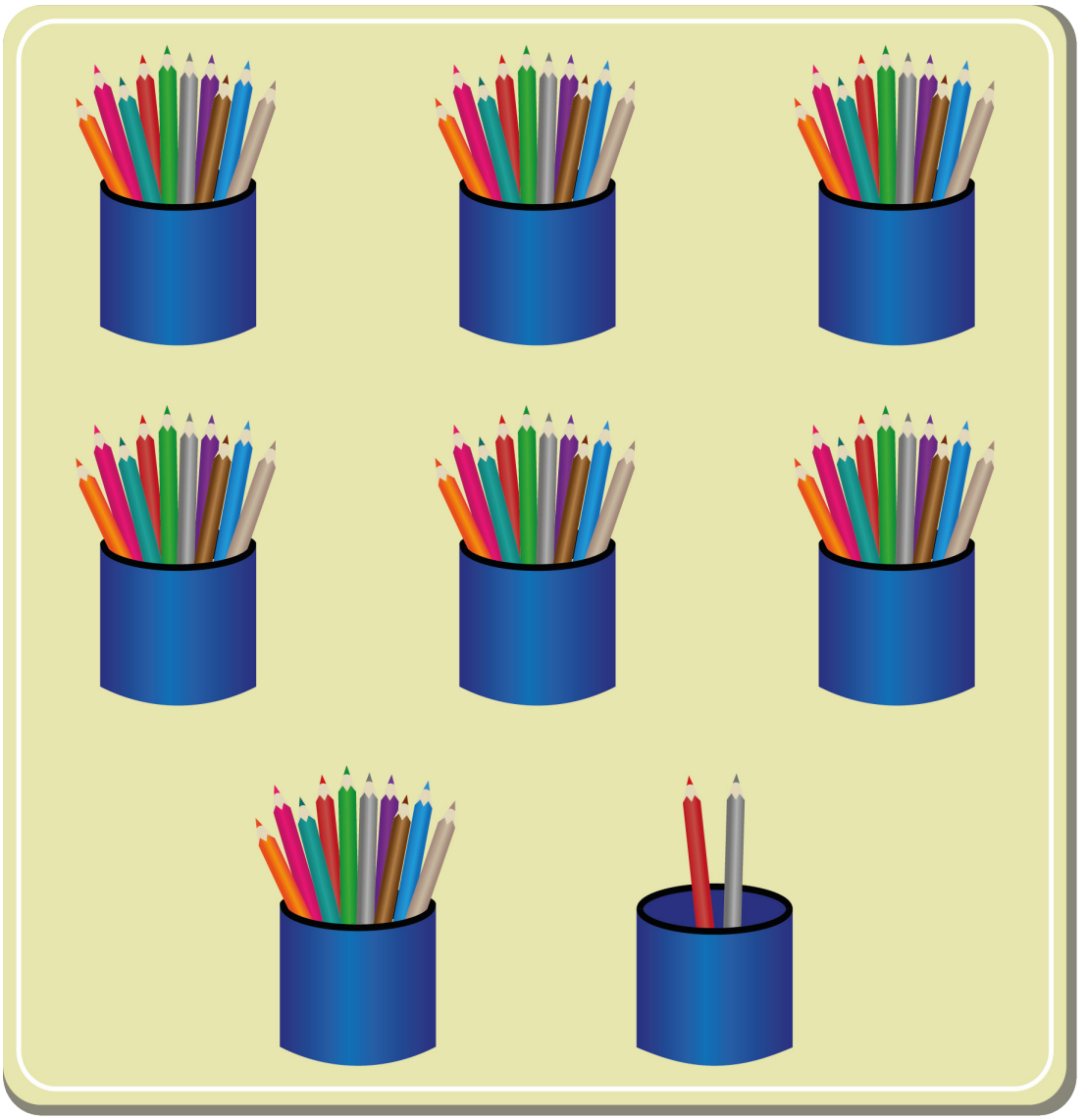
Ördekleri onarlı gruplayalım.

- Onarlı kaç ördek grubu vardır? .....
- Onarlı gruplanamayan kaç ördek vardır? .....
- Ördek sayısı .....'dır. Bu sayı ..... onluk ve ..... birlikten oluşur.

Market veya kırtasiyelerde onlu gruplar hâlinde paketlenebilen nesnelere örnekler verelim. Bu örnekleri arkadaşlarımızla paylaşalım.



**2** Görseli inceleyelim. Soruları cevaplayalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.

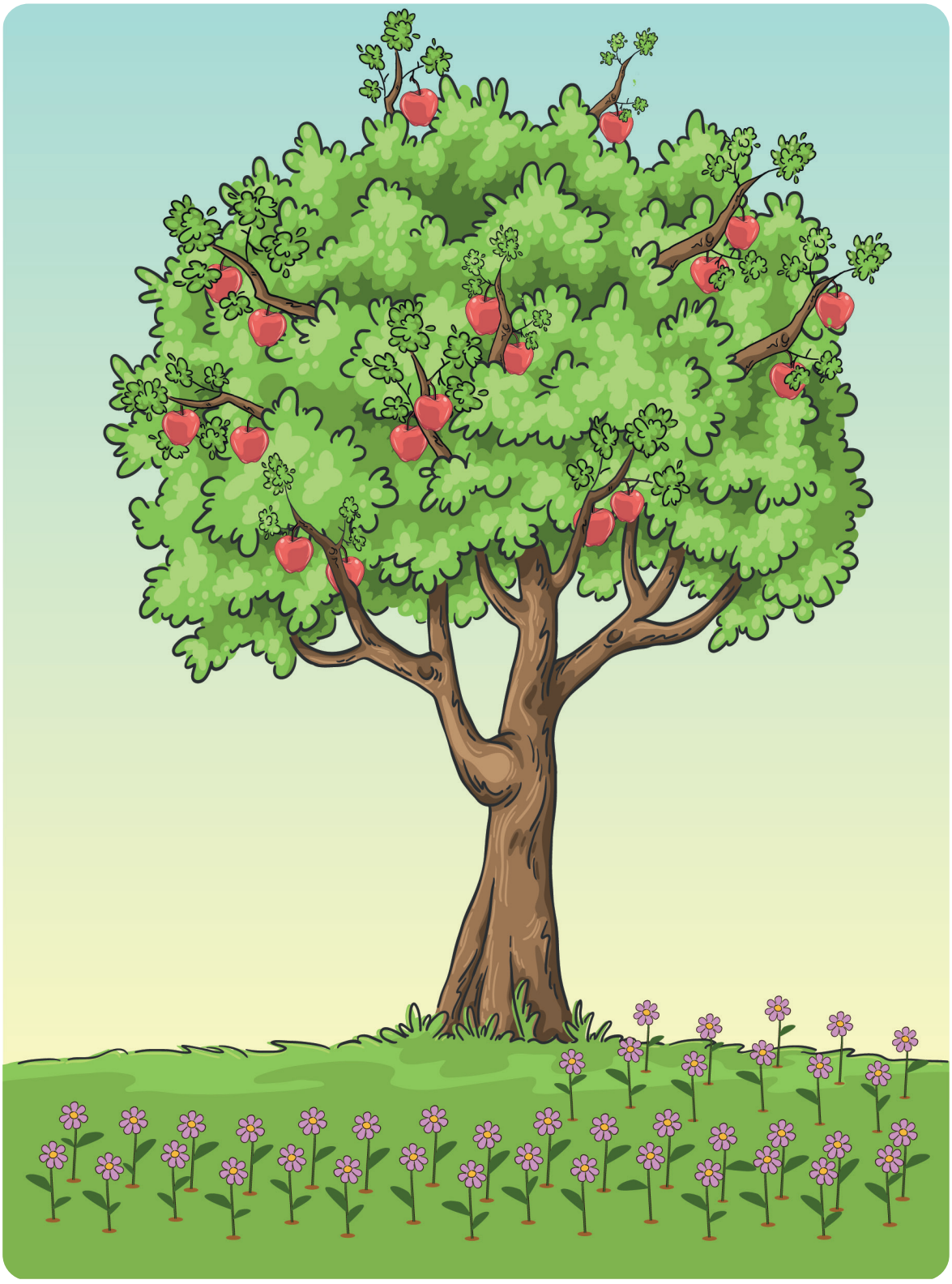


Kalemleri sayalım.

- Onarlı kaç kalem grubu vardır? .....
- Onarlı gruplanamayan kaç kalem vardır? .....
- Kalem sayısı .....'dir. Bu sayı ..... onluk ve ..... birlikten oluşur.



**3** Görseli inceleyelim. Soruları cevaplayalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.



Elmaları onarlı gruplayalım.

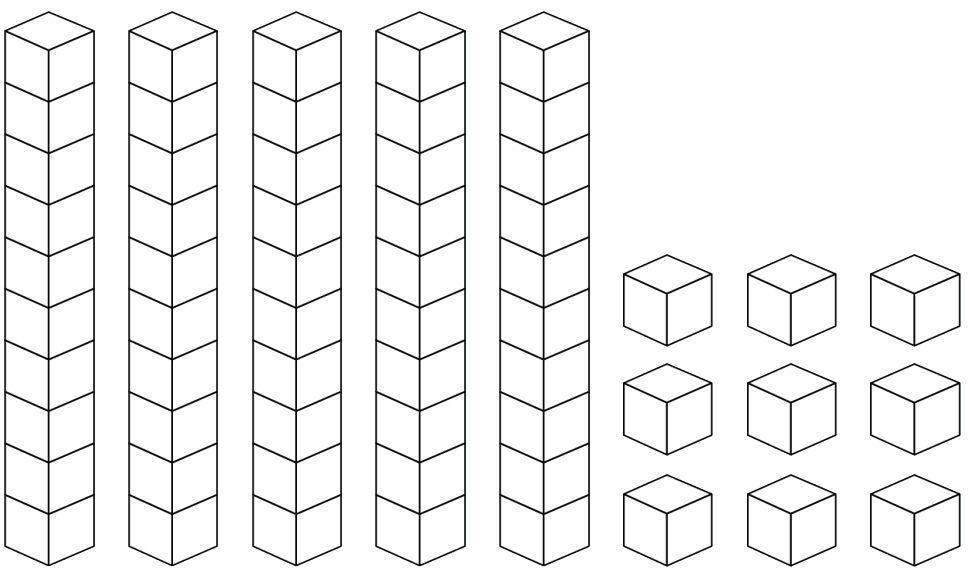
- Onarlı kaç elma grubu vardır? .....
- Onarlı gruplanamayan kaç elma vardır? .....
- Elma sayısına göre noktalı yerleri dolduralım.

..... elma = 10 elma + ..... elma

Çiçekleri onarlı gruplayalım.

- Kaç tane onarlı çiçek grubu oluştu? .....
- Onarlı gruplanamayan kaç çiçek kaldı? .....

Aşağıdaki onluk ve birlik taban bloklarını çiçek sayısı kadar boyayarak modelleyelim.



Modellemeye göre cümleyi tamamlayalım.

- ..... sayısı, ..... onluk ve ..... birlikten oluşur.

4

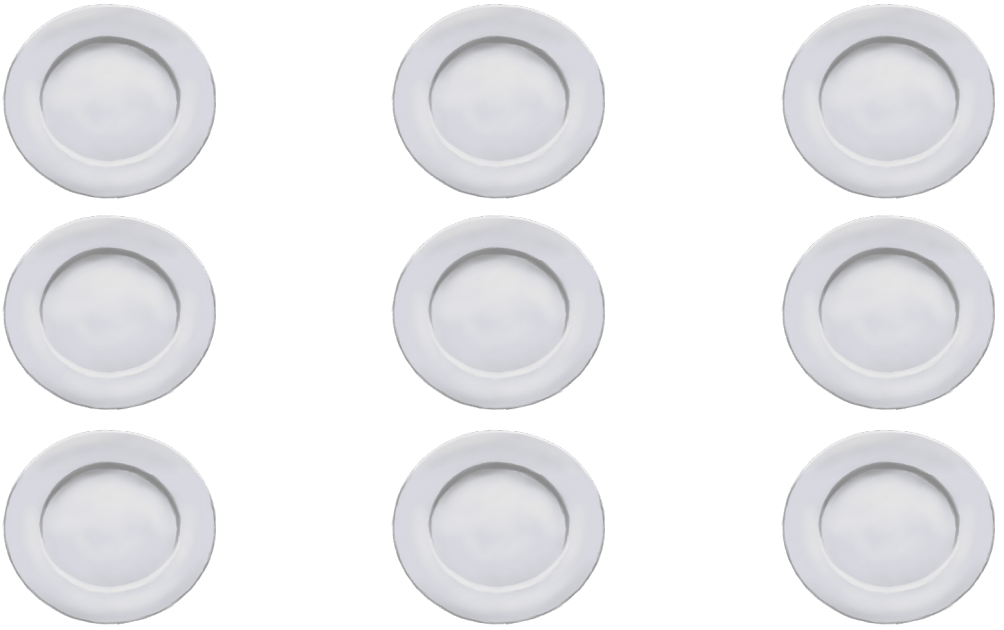
Serpil Hanım, oğlu Kuzey'in okul kermesi için kurabiye hazırladı. Kuzey, annesinin kurabiyeleri tabaklara yerleştirmesine yardım etti.

Görseli inceleyelim. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.



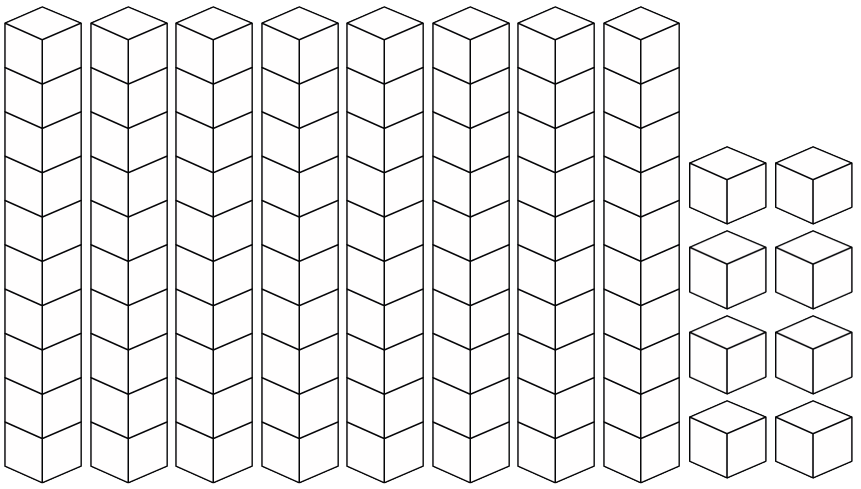
- Kurabiye tepsisinin birinde ....., diğerinde ..... kurabiye vardır.

Tepsilerdeki kurabiyeleri onar tane olacak şekilde tabaklara paylaştırarak çizelim.



- Her tabağa 10 kurabiye çizebildik mi? .....
- Kurabiyeleri ..... tabağa onar tane paylaştırdık. Bir tabağa ..... kurabiye kaldı.

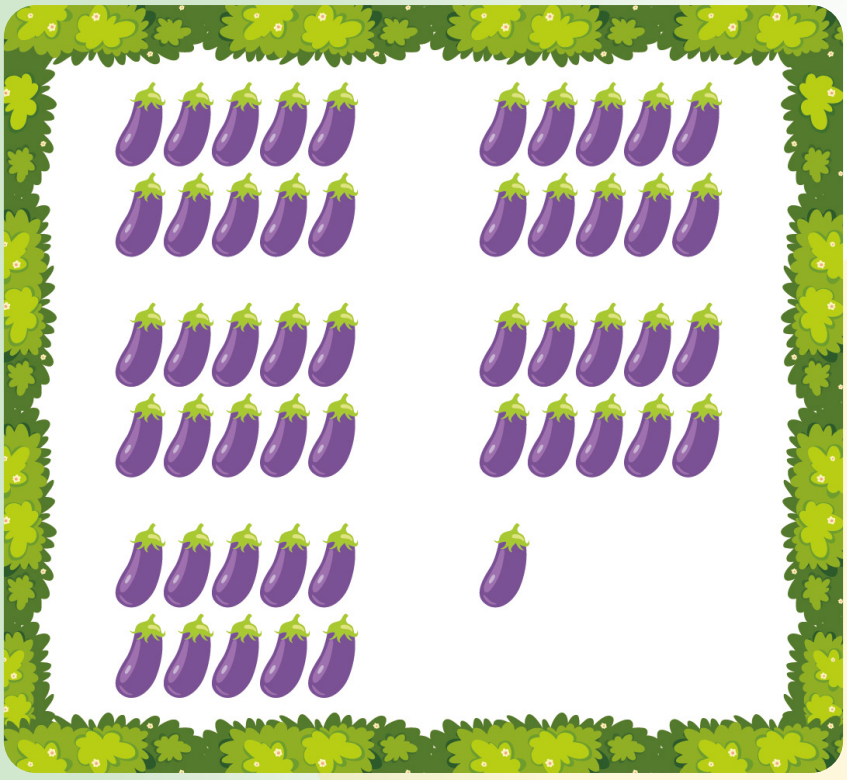
Aşağıdaki onluk ve birlik taban bloklarını kurabiye sayısı kadar boyayarak modelleyelim.

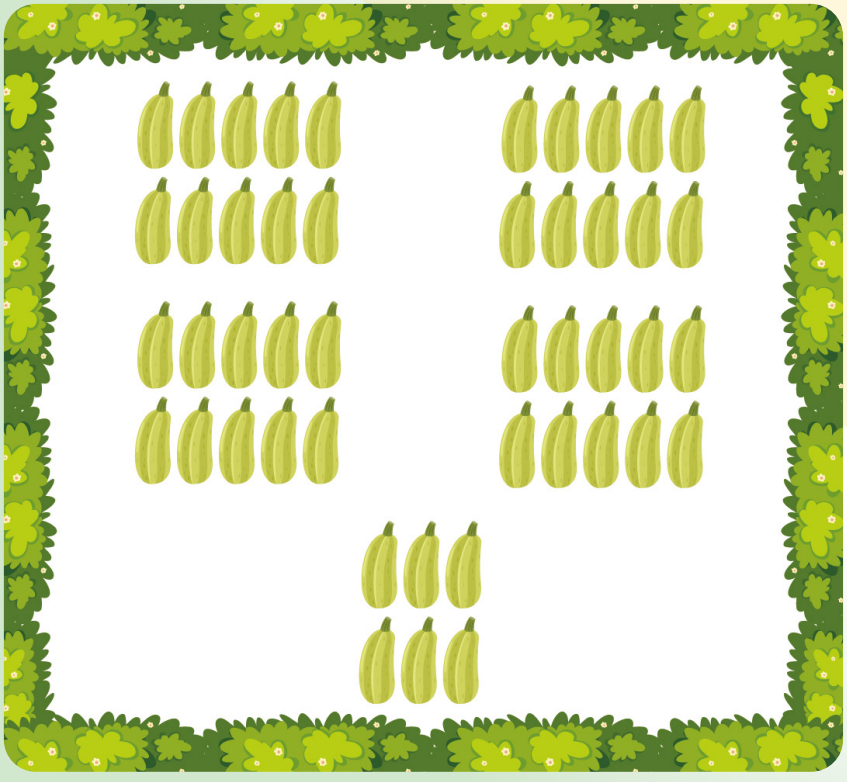


Modellemeye göre cümleyi tamamlayalım.

- ..... sayısı, ..... onluk ve ..... birlikten oluşur.

**5** Gruplardaki nesneleri sayalım. Nesnelerin sayısını onluk ve birlik gösterimleriyle eşleştirelim.



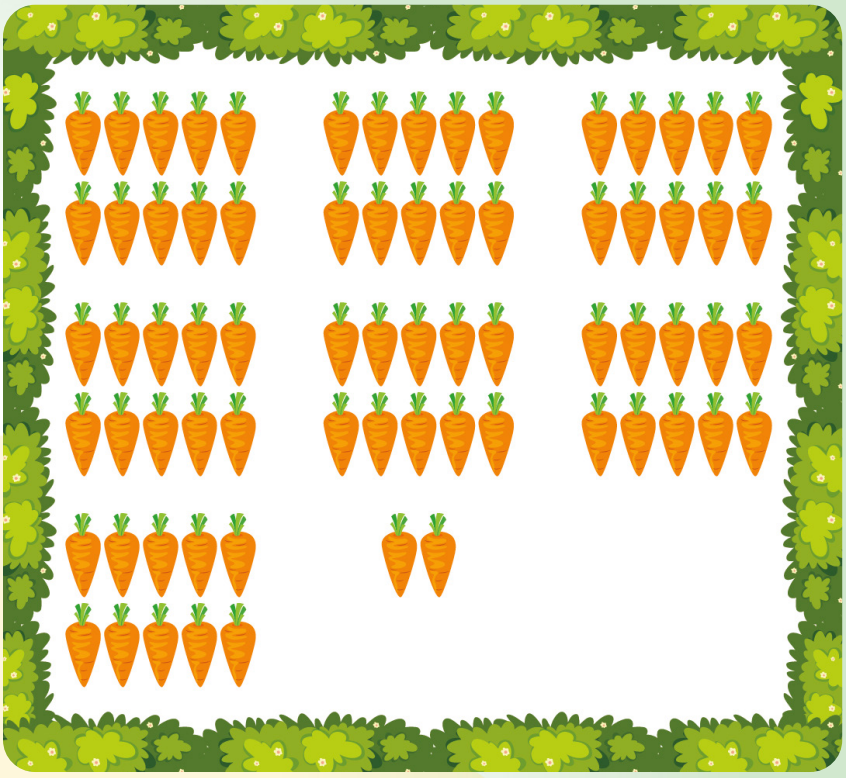


4 onluk
6 birlik

5 onluk
1 birlik

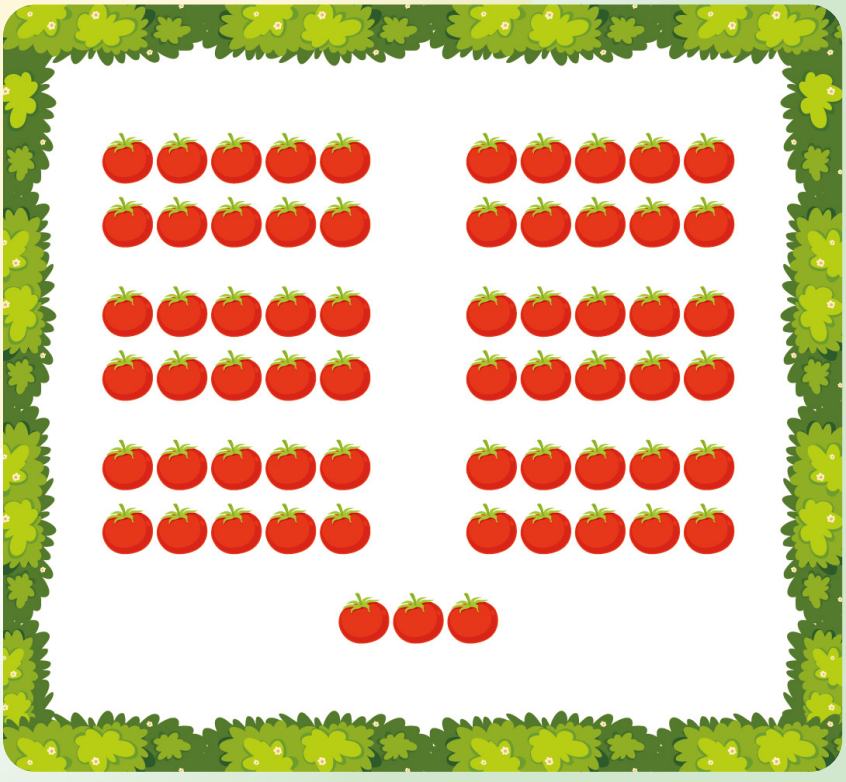
6 onluk
1 birlik

6 onluk
3 birlik



8 onluk
2 birlik

7 onluk
2 birlik

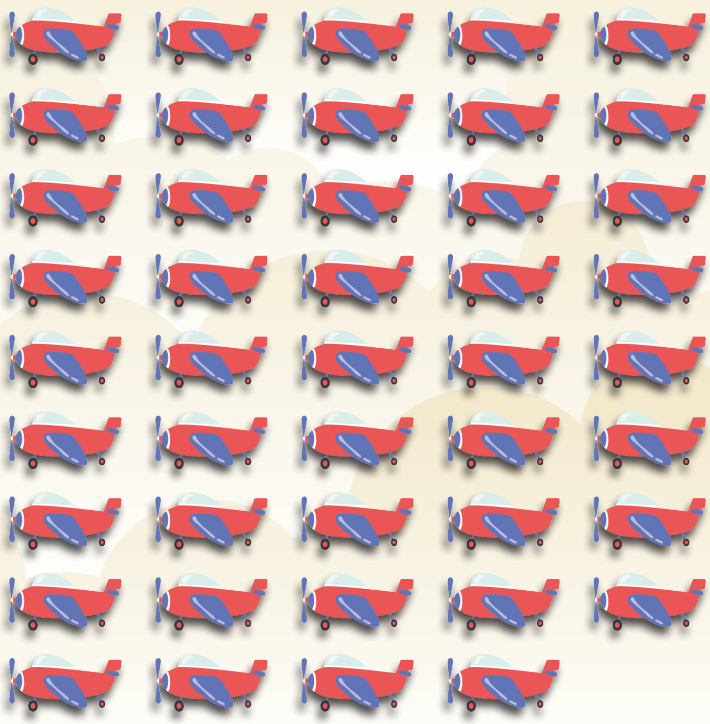




**6** Nesneleri sayalım. Bulduğumuz sayıları onluk ve birliklerine ayırarak çözümleyelim.



| Onluk | Birlik |
| --- | --- |
| ..... | ..... |



| Onluk | Birlik |
| --- | --- |
| ..... | ..... |



# YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Sayılabilir nesneler (nohut, fasulye), silgi, kalem, kâğıt.

**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

**Etkinliğe Başlayalım**

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

- ○ Sınıfımızı dörder kişilik gruplara ayıralım. Takımlarımızı oluşturalım.

1. Bölüm

- ○ Nesneleri 100'den fazla olmayacak şekilde sayarak ayıralım.
- ○ Nesne sayısını onluk ve birliklerine ayıralım. Bu sayıyı çözümleyerek kâğıda yazalım.

| Sayı | Onluk | Birlik |
|---|---|---|
| | | |

2. Bölüm

- ○ Nesneleri kullanarak 10 tane onluktan az onluk ve birlikler oluşturalım.
- ○ Oluşturduğumuz sayının çözümlemesini kâğıda yazalım.
- ○ Yazdıklarımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.

| Onluk | Birlik | Sayı |
|---|---|---|
| | | |

Öğrendiklerimizi kontrol ederek tabloyu dolduralım.

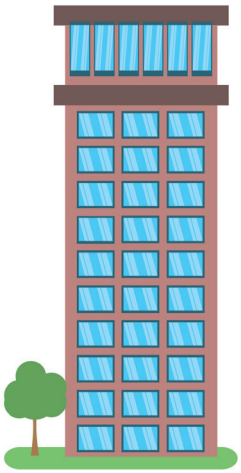
| Maddeler | Evet | Hayır |
|---|---|---|
| Nesne sayılarını onluk ve birliklerine ayırdım. | | |
| Sayıları çözümledim. | | |

Oynayalım Öğrenelim



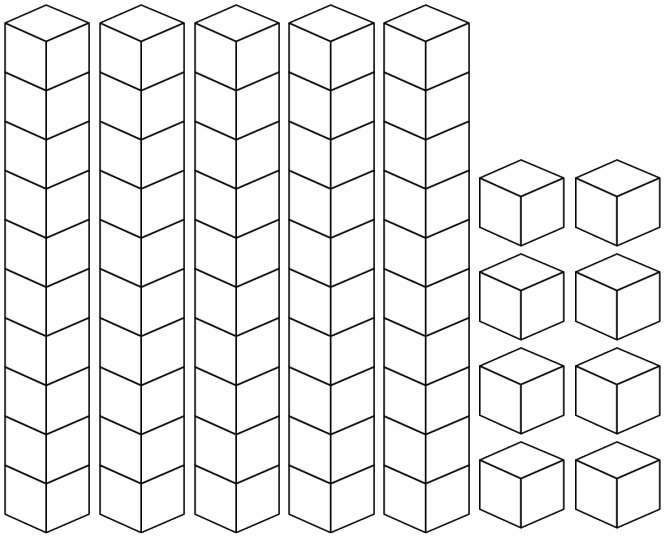
**7** Aşağıdaki cümlelerde noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.

Bu binada kaç tane pencere var?



Bu binada 36 tane pencere var.

36 sayısını aşağıdaki onluk ve birlikleri taban bloklarını boyayarak modelleyelim.



Modellemeye göre cümleyi tamamlayalım.

- ..... sayısı, ..... onluk ve ..... birlikten oluşur.

Sayılarda rakamların bulunduğu yerlere verilen ismi araştıralım. Arkadaşlarımızla paylaşalım.

| Onluk | Birlik |
|---|---|
| 3 | 6 |

36

Onlar basamağı

Birler basamağı

36 sayısının her bir rakamının yazıldığı bölüme "basamak" denir.

36 sayısının onlar basamağı 3, birler basamağı 6'dır.

| Onluk | Birlik |
|---|---|
| ..... | ..... |

40 + 8

48

Onlar basamağı

..... basamağı

| Onluk | Birlik |
|---|---|
| 8 | 2 |

..... + 2

.....

..... basamağı

Birler basamağı



**8** Çözümlemelere göre noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.

| Onluk | Birlik |
|---|---|
| 9 | 4 |
| ..... + ..... | |

94

..... basamağı

..... basamağı

Rakamlar yazıldıkları basamak–lara göre değer alır. Bu değere basamak değeri denir.

94 sayısının onlar basamağın–daki 9 rakamının basamak değeri 90'dır. Birler basamağındaki 4 rakamının basamak değeri 4'tür.

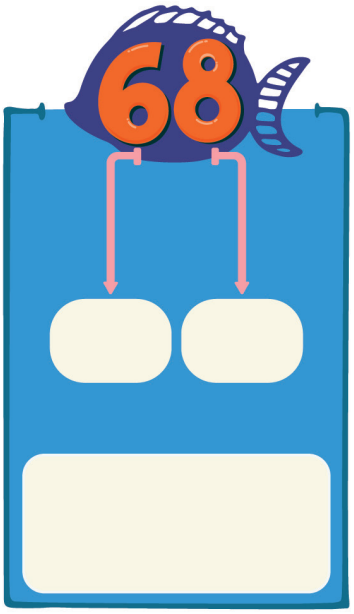
| Basamak Adı | Onlar Basamağı | Birler Basamağı |
|---|---|---|
| Basamak Değeri | 90 | 4 |
| Sayı | 90 + 4 = 94 | |

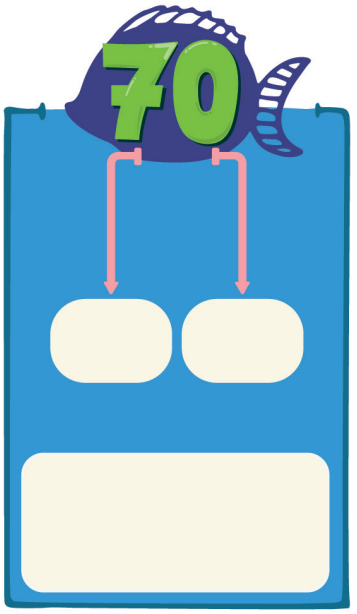
Haydi, 94 sayısının birler ve onlar basamağındaki rakamların yerlerini değiştirelim. Yeni sayıyı oluşturan rakamların basamak değerlerini defte–rimize yazalım.

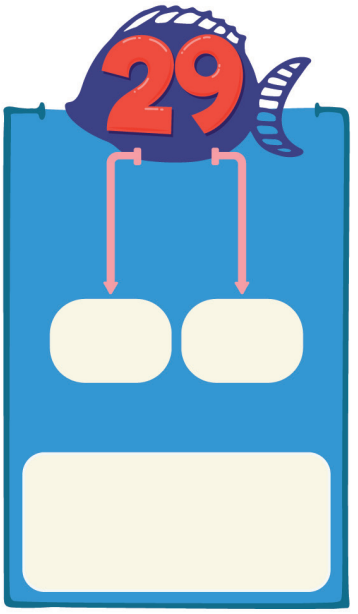
Bu iki sayı arasındaki değişimi arkadaşlarımızla tartışalım.

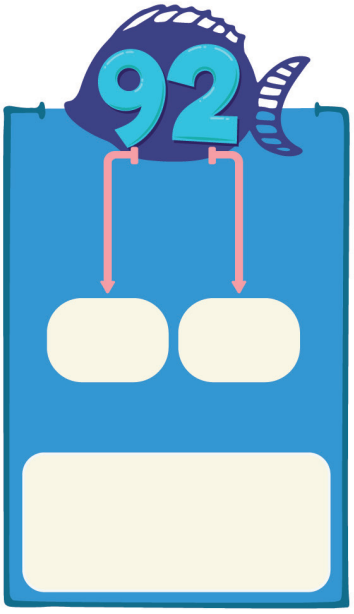


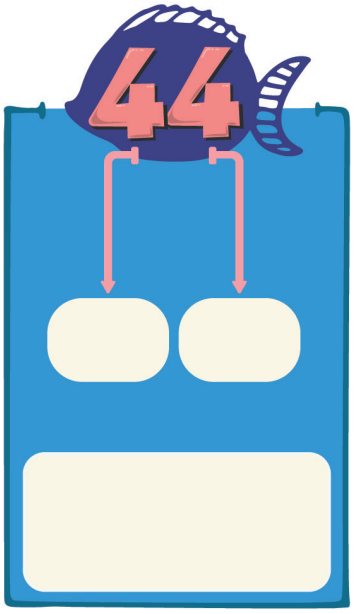
**9** Aşağıdaki sayıları oluşturan rakamların basamak değerlerini ve sayıların okunuşlarını yazalım.

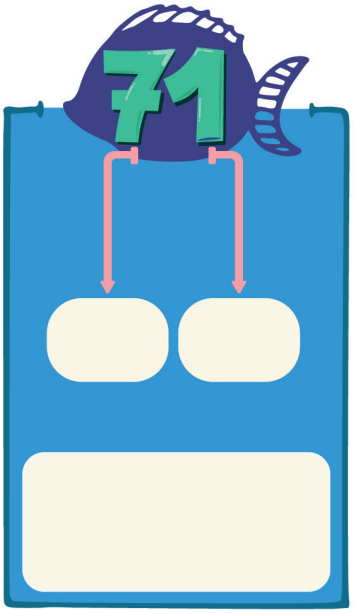


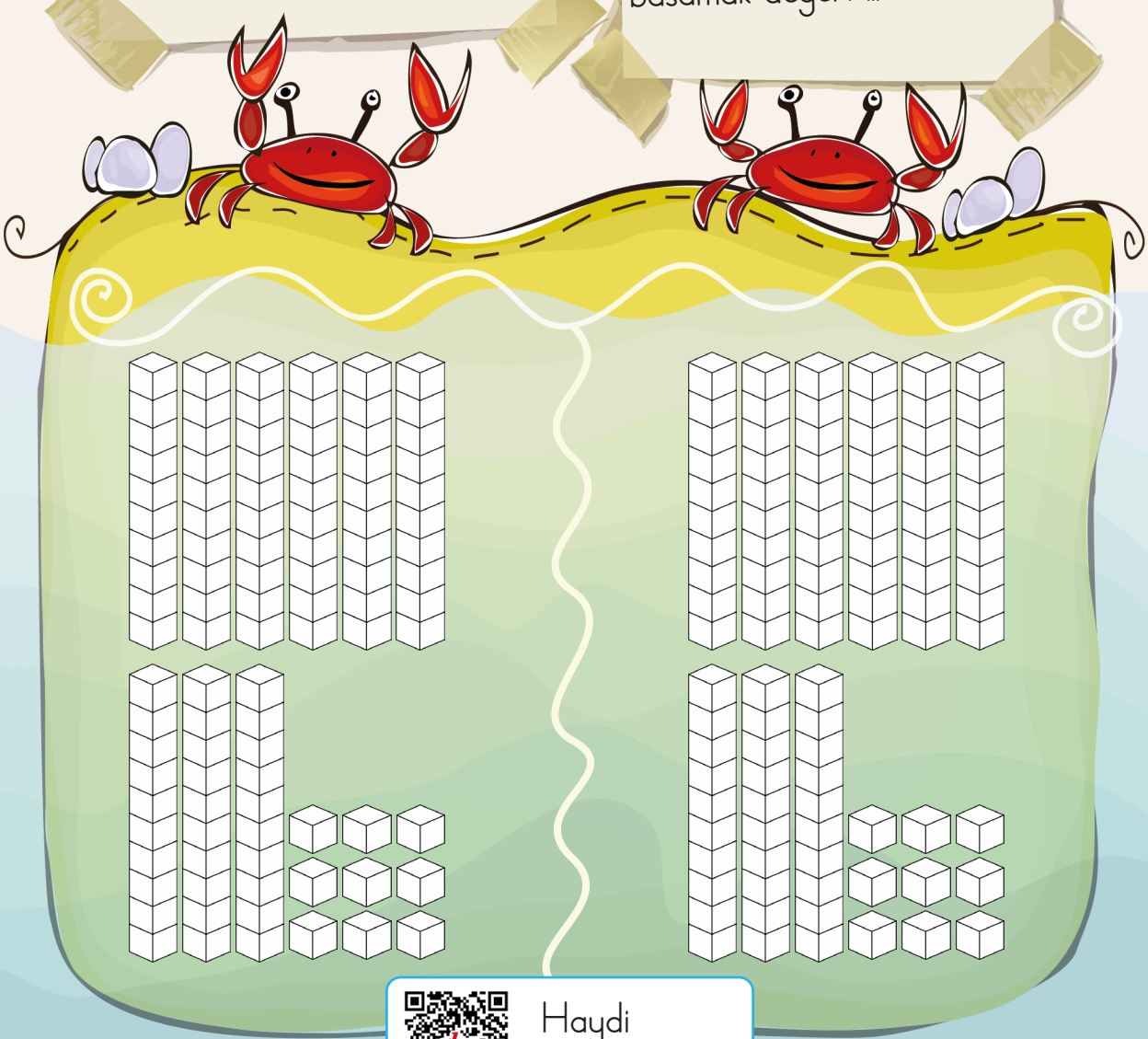




İzleyelim
Öğrenelim

**10** Aşağıdaki cümlelerde noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım. Sayıları onluk ve birlik taban bloklarını boyayarak modelleyelim.

2–A sınıfının mevcudu 25'tir. 25 sayısının onlar basamağındaki rakamın basamak değeri .....'dir. Birler basamağındaki rakamın basamak değeri .....'tir.

Yunus Emre İlkokulunda 98 öğrenci vardır. 98 sayısının onlar basamağındaki rakamın basamak değeri .....'dır. Birler basamağındaki rakamın basamak değeri .....'dir.



Haydi Yapalım



**11** Minik dostlarımızın sordukları sayıları bulalım. Bulduğumuz sayının olduğu kutuya minik dostumuzun resmini çizelim.



Onlar basamağındaki rakamın basamak değeri 90'dır. Birler basamağındaki rakamın basamak değeri 9'dur. Bu iki basamaklı sayı kaçtır?

Birler basamağı 2, onlar basamağı 5 olan iki basamaklı sayı kaçtır?





Onlar basamağındaki rakamın basamak değeri 80'dir. Birler basamağındaki rakamın basamak değeri 0'dır. Bu iki basamaklı sayı kaçtır?

56 sayısının rakamlarının yerlerini değiştirelim. Onlar basamağındaki rakamı bir eksiltelim. Yeni sayı kaç olur?



| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **55** | **52** | **80** | **38** | **99** |
| | | | | |

Oynayalım Öğrenelim

## HATIRLAYALIM

Görseli inceleyelim. Soruları cevaplayalım. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.




Gişedeki bilet alma sırasına bakalım.

- Şapkalı kadın kaçıncı sıradadır? .....
- Kız çocuğu kaçıncı sıradadır? .....
- Gözlüklü adam kaçıncı sıradadır? .....
- Erkek çocuğu kaçıncı sıradadır? .....

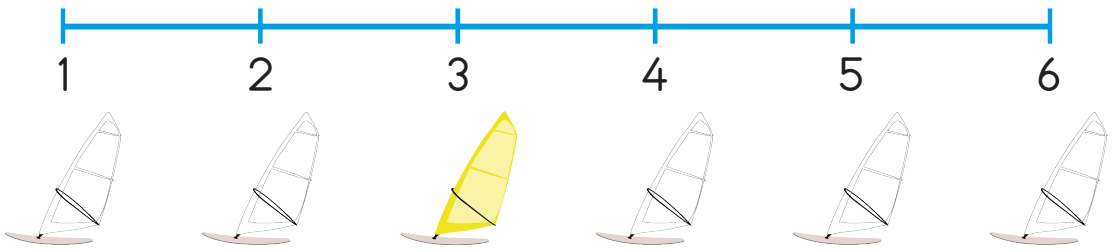
**1** Yelkenlilerin birbirlerine göre konumlarını inceleyelim. Soruları cevaplayalım.




- Yarışta hangi renk yelkenli birinci olmuştur? .....
- Sarı yelkenliden önce hangi renk yelkenliler vardır?

  .....
- Sarı yelkenliden sonra hangi renk yelkenliler vardır?

  .....




Haydi, görseldeki sıraya göre yelkenlileri boyayalım.

İzleyelim
Öğrenelim



## YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Etkinlik öncesi hazırladığımız 1'den 100'e kadar olan sayı kartları, tebeşir.

### Oyuna Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

- ○ Sınıfımızı 4 gruba ayıralım. Takımlarımızı oluşturalım.
- ○ Her takıma bir ad verelim (Sincap Takımı, Mavi Takım gibi).
- ○ Hazırladığımız kartları karıştıralım. Takımlara yirmi beşer sayı kartı dağıtalım.
- ○ Okul bahçesine takım sayısı kadar çizgi çizelim. Çizgilere takımların adlarını yazalım.
- ○ Takım çizgimizin olduğu yere yerleşelim.

### Oyuna Başlayalım

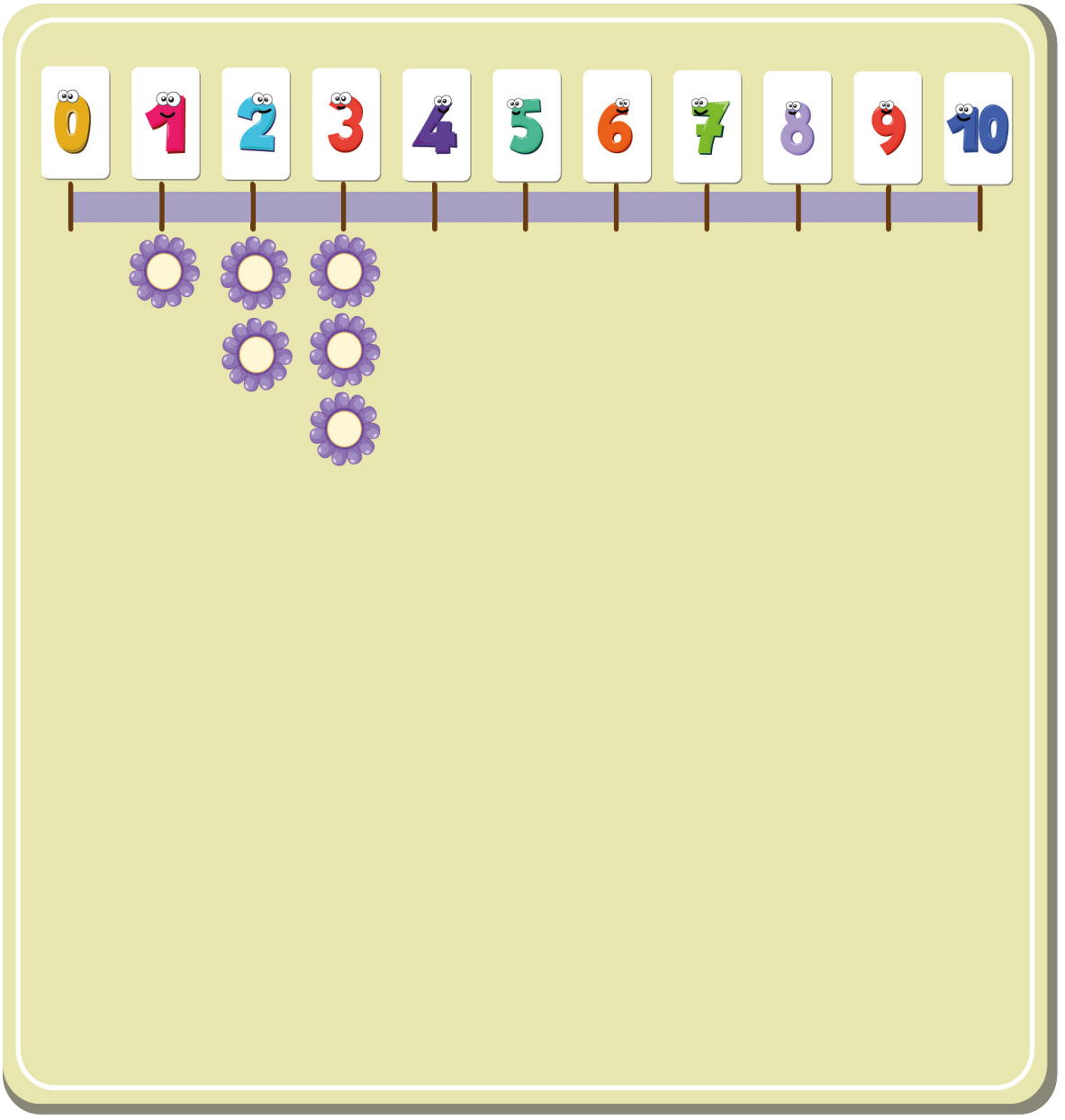
- ○ Sayı kartlarımızı çizginin üzerinde büyükten küçüğe doğru sıralayalım.
- ○ Sıralamayı doğru yapan 1. takım 4 puan, 2. takım 3 puan, 3. takım 2 puan ve 4. takım 1 puan alır.
- ○ Takımların puanlarını tabloya yazalım.
- ○ Oyuna bu şekilde 4 tur devam edelim.
- ○ Toplam puanları tabloya yazalım.

| Takım Adı | 1. Tur Puanı | 2. Tur Puanı | 3. Tur Puanı | 4. Tur Puanı |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| Toplam Puan | | | | |



**2** Ferhat Öğretmen masadaki kâğıdın üzerine kartondan bir şerit koydu. 0'dan başlayarak sayı kartlarını sırasıyla ve eşit aralıklarla karton şeride yerleştirdi. Arzu, Mert, Mehmet ve Selin sırayla ilk dört sayı kartının altına o sayı kadar çiçek çizdiler.

Kalan kartların altına çiçek çizmeye devam edelim.




Arzu neden çiçek çizememiştir? Cevabımızı arkadaşlarımızla tartışalım.



# YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Kalın ip, silgi, boya kalemleri, kâğıt.

**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

## Etkinliğe Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

- ○ Sınıfımızı 4 gruba ayıralım. Takımlarımızı oluşturalım.
- ○ İpi, kâğıdın üzerine düz bir şekilde yerleştirelim.

## Etkinliğe Başlayalım

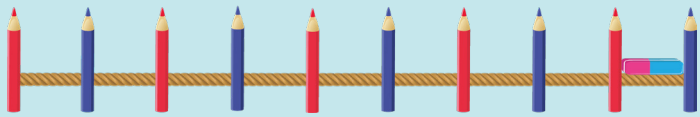
- ○ İpin sol başına bir kalem yerleştirelim.



- ○ Kalemin sağına, kaleme değecek şekilde silgiyi yerleştirelim. Silginin bittiği yere bir kalem daha yerleştirelim.



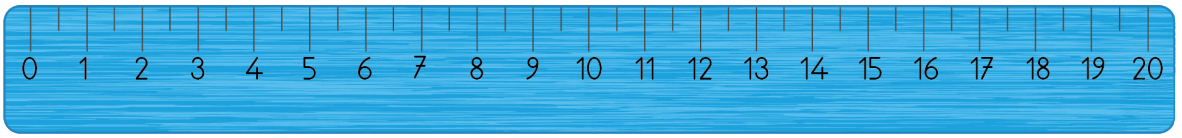
- ○ Bu işlemi ipin üzerinde en az 10 kalem olana kadar tekrarlayalım.



- ○ En baştaki kalemin altına "0" yazalım. Sayıları birer artırarak sırasıyla kalemlerin altına yazmaya devam edelim.
- ○ Oluşturduğumuz modeli kareli defterimize cetvel ve defterimizdeki kareleri kullanarak çizelim.
- ○ Yaptıklarımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.



**3** Cetveli inceleyelim. Soruları cevaplayalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.




- 1'den önce hangi sayı vardır? .....
- 7'den sonra gelen ilk sayı hangisidir? .....
- 14 ve 16'nın arasında hangi sayı vardır? .....
- 19'dan sonra hangi sayı vardır? .....

- Cevaplarımızı arkadaşlarımızla tartışalım.
- Öğrendiklerimizi kontrol edelim.
- Tabloyu dolduralım.

| Maddeler | Evet | Hayır |
|---|---|---|
| 1'in öncesindeki sayıyı buldum. | | |
| 7'den sonra gelen ilk sayıyı buldum. | | |
| 14 ve 16'nın arasındaki sayıyı buldum. | | |
| 19'dan sonraki sayıyı buldum. | | |

Haydi, istediğimiz bir malzemeden şerit kesip kendi cetvelimizi oluşturalım.



İzleyelim
Öğrenelim



## YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Cetvel, silgi, kalem, kareli kâğıt.

**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

**Etkinliğe Başlayalım**

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

- ○ Aşağıdaki kareli kâğıda cetvelle düz bir çizgi çizelim.

- ○ Çizginin iki ucuna ok işareti koyalım. Oklar bize çizginin uzayabileceğini gösterir.
- ○ Çizginin üzerine birer kare aralıklarla nokta koyalım.
- ○ Soldaki ilk noktanın altına "0" yazalım.
- ○ Noktaların altına sayıları sırasıyla birer artırarak yazmaya devam edelim.

Oluşturduğumuz bu çizgi modeli bir **sayı doğrusudur.**

Sayı doğrusu çizerken nelere dikkat etmeliyiz? Noktalı yerlere yazalım.

.....

.....

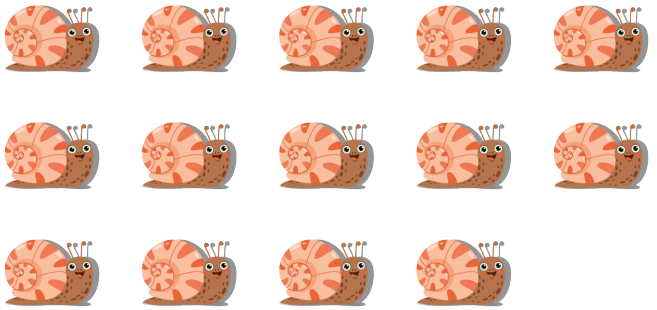


4

Aşağıdaki soruların cevaplarını işaretleyelim.

- Salyangozların sayısı, 10 ve 20 sayılarından hangisine daha yakındır?

10



20

- Uğur böceklerinin sayısı, 20 ve 30 sayılarından hangisine daha yakındır?

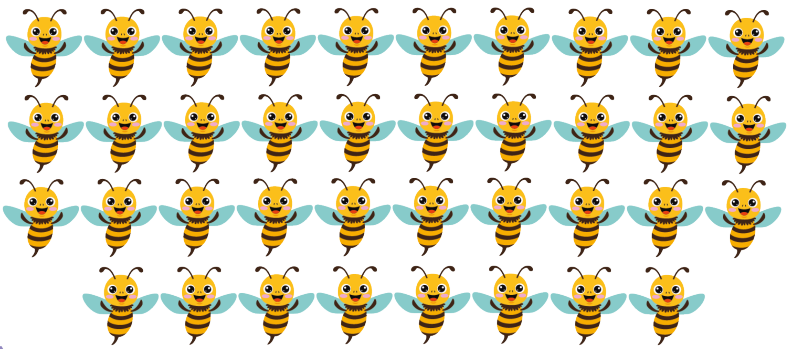
20



30

- Arıların sayısı, 30 ve 40 sayılarından hangisine daha yakındır?

30



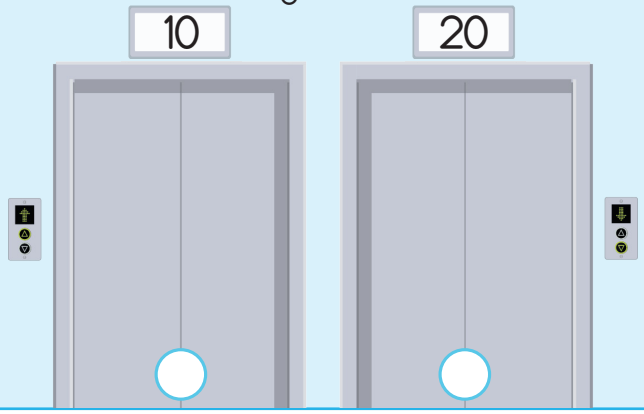
40

**5** Cümlelerdeki noktalı yerlere "daha yakındır, daha uzaktır, eşit mesafededir" ifadelerinden uygun olanı yazalım.

- 8 ve 16 sayılarından 16 sayısı 10'a ..... .
- 45 sayısı, 40 ile 50 sayılarına ..... .
- 36 sayısı, 30 ile 40 arasındadır. 36 sayısı 40'a ..... .

**6** Aşağıdaki soruların cevabı olan görseli işaretleyelim. Cevaplarımızın nedenlerini arkadaşlarımızla tartışalım.

Ayşe ve annesi 14. katta asansöre bineceklerdir. Apartmanda iki asansör vardır. Biri 10. katta, diğeri 20. kattadır. Ayşe ve annesi asansör düğmelerine aynı anda basmışlardır. Hangi kattaki asansör daha önce gelir?

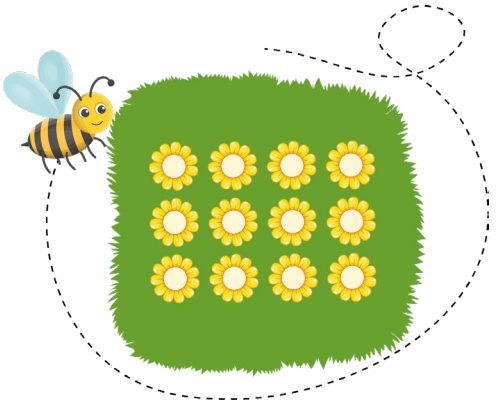


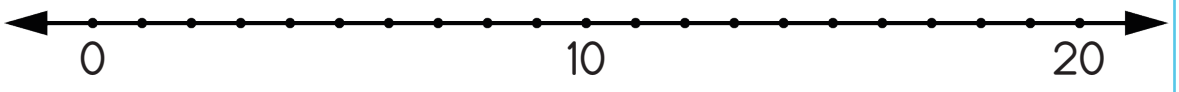

Mete, tanesi 35 TL olan bir kalem almak istiyor. Kalemi alabildiğine göre hangi cüzdan Mete'nindir? İşaretleyelim.



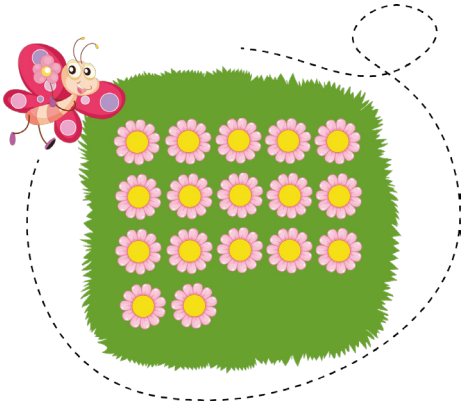


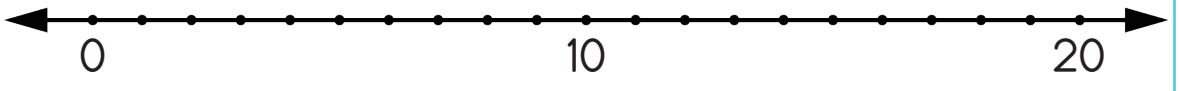
**7** Çiçekleri sayalım. Sayı doğrusu üzerinde işaretleyelim. Soruları cevaplayalım. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.






- Sarı çiçeklerin sayısı 10'a mı 20'ye mi daha yakındır? .....






- Pembe çiçeklerin sayısı 10'a mı 20'ye mi daha yakındır? .....

Günlük hayatta hangi durumlarda sayıların daha yakın veya daha uzak olduğu onluğu bulmaya ihtiyaç duyarız? Cevabımızı arkadaşlarımızla tartışalım.



# YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Tebeşir.

**Oyun Alanı:** Okul bahçesi.

## Oyuna Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

- ○ Sınıfımızı 4 gruba ayıralım. Takımlarımızı oluşturalım. Okul bahçesine tebeşirle 10 tane çember çizelim.
- ○ Çemberlerin her birine; 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 sayılarından birini yazalım.

## Oyuna Başlayalım

- ○ 1. grup: Oyuna başlayalım. Öğretmenimiz bize iki basamaklı bir sayı söylesin. Bu sayı hangi onluğa daha yakınsa o çemberin içine girelim. Sayı onluklara eşit mesafedeyse sayının yakın olduğu iki çembere de girebiliriz.
- ○ Yanlış çembere girersek gruptan ayrılalım.
- ○ 2, 3 ve 4. gruplarda da aynı işlemleri yapalım.
- ○ Oyuna her grupta bir kişi kalana kadar devam edelim.



**8** Görsellerde verilen sayıların hangi onluğa yuvarlanacağını bulalım. Bulduğumuz sayıya göre görselin altındaki uygun yuvarlağı boyayalım




20 30




30 40




50 60




10 20




60 70




70 80



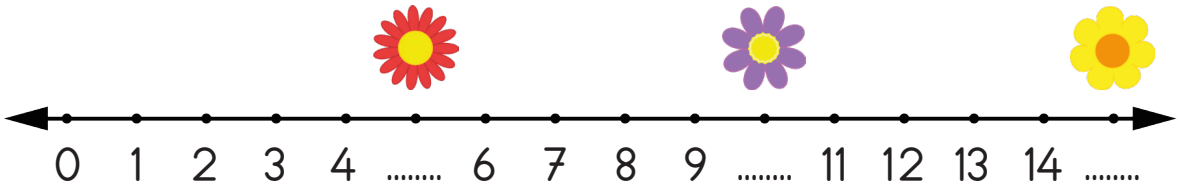

40 50



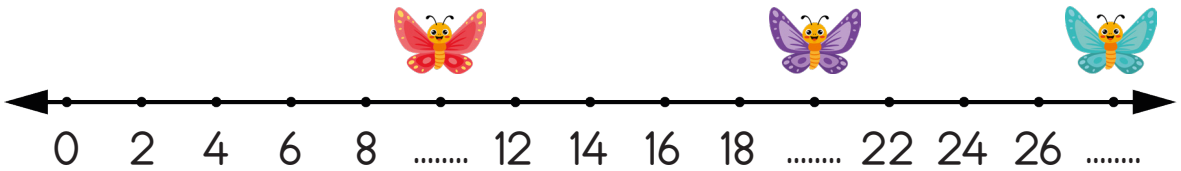

80 90

Oynayalım Öğrenelim

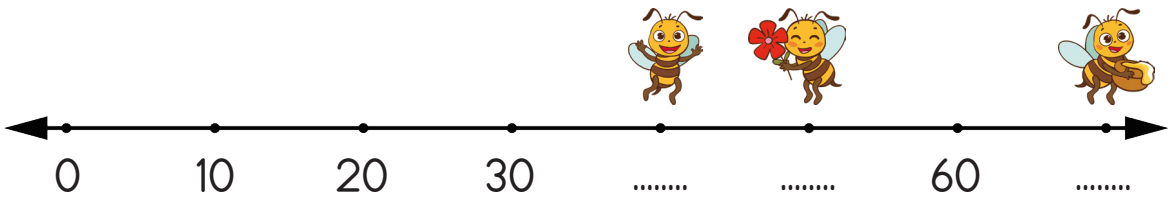
**9** Sayı doğrularını inceleyelim. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.




- Sayılar, sayı doğrusuna ..... artarak eşit aralıklarla yerleştirilmiştir.




- Sayılar, sayı doğrusuna ..... artarak eşit aralıklarla yerleştirilmiştir.




- Sayılar, sayı doğrusuna ..... artarak eşit aralıklarla yerleştirilmiştir.

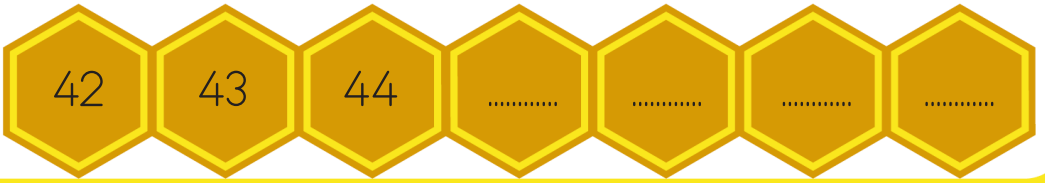
Bu sayı doğruları arasındaki farklar ve benzerlikler nelerdir? Cevabımızı arkadaşlarımızla tartışalım.

## HATIRLAYALIM

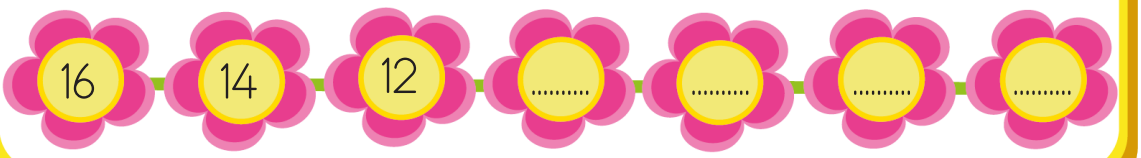


Aşağıdaki görselleri inceleyelim. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.

- 42'den başlayarak ileriye doğru birer ritmik sayalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.




- 16'dan başlayarak geriye doğru ikişer ritmik sayalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.




- 20'den başlayarak ileriye doğru onar ritmik sayalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.





**1** Ahsen, Mert ve Sena görseldeki otoparkta kaç araba olduğunu merak ettiler. Her biri farklı ritmik sayma yaparak araba sayısını buldular.



Ahsen, Mert ve Sena'nın yaptığı ritmik saymaları tamamlayarak noktalı yerlere yazalım.



Ahsen: 1, 2, 3, 4, 5, 6, .....

.....

.....

.....



Mert: 5, 10, 15, .....

.....



Sena: 10, 20, 30, .....

Kim arabaları daha çabuk sayılmıştır? Neden?

Günlük hayattaki artma ve azalma durumlarına neleri örnek verebiliriz? Nedenlerini arkadaşlarımızla tartışalım.



## YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Sayı çubukları, fasulye, nohut, kitabımızın ekler bölümündeki Ek 6 sayfasındaki yüzlük tablo, makas.

**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

### Etkinliğe Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.




- ○ Sınıfımızı dörder kişilik gruplara ayıralım.
- ○ Kitabımızın ekler bölümündeki Ek 6 sayfasındaki yüzlük tabloyu makas yardımıyla dikkatlice keselim. Her ritmik sayma için bir yüzlük tablo kullanalım.

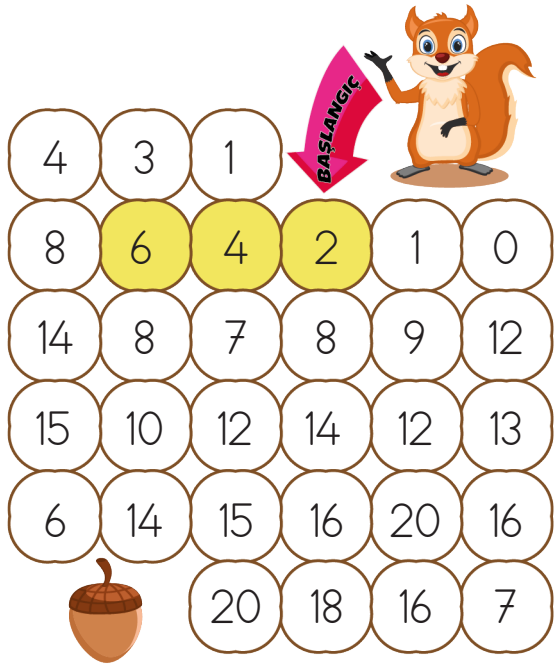
### Etkinliğe Başlayalım

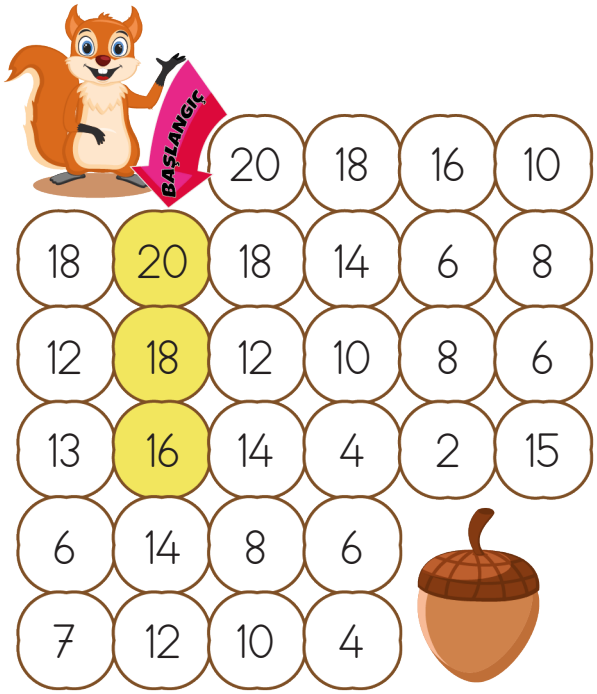
- ○ Getirdiğimiz sayma malzemelerini sıramızın üzerine çıkaralım. 20 tane sayı çubuğunu ikişerli gruplayarak sayalım. Tabloda 2'den başlayarak ileriye doğru ikişer ritmik sayma yaparak tabloyu dolduralım.
- ○ 30 tane fasulyeyi üçerli gruplayarak sayalım. Tabloda 3'ten başlayarak ileriye doğru üçer ritmik sayma yaparak tabloyu dolduralım.
- ○ 40 tane nohutu dörderli gruplayarak sayalım. Tabloda 4'ten başlayarak ileriye doğru dörder ritmik sayma yaparak tabloyu dolduralım.
- ○ Tabloda 5'ten başlayarak ileriye doğru beşer ritmik sayma yaparak tabloyu dolduralım.



**2** Yönergeleri uygulayarak bulmacaları çözelim.

İleriye doğru ikişer ritmik sayalım.
Söylediğimiz sayıları boyayalım.
Sincabı meşe palamuduna ulaştıralım.

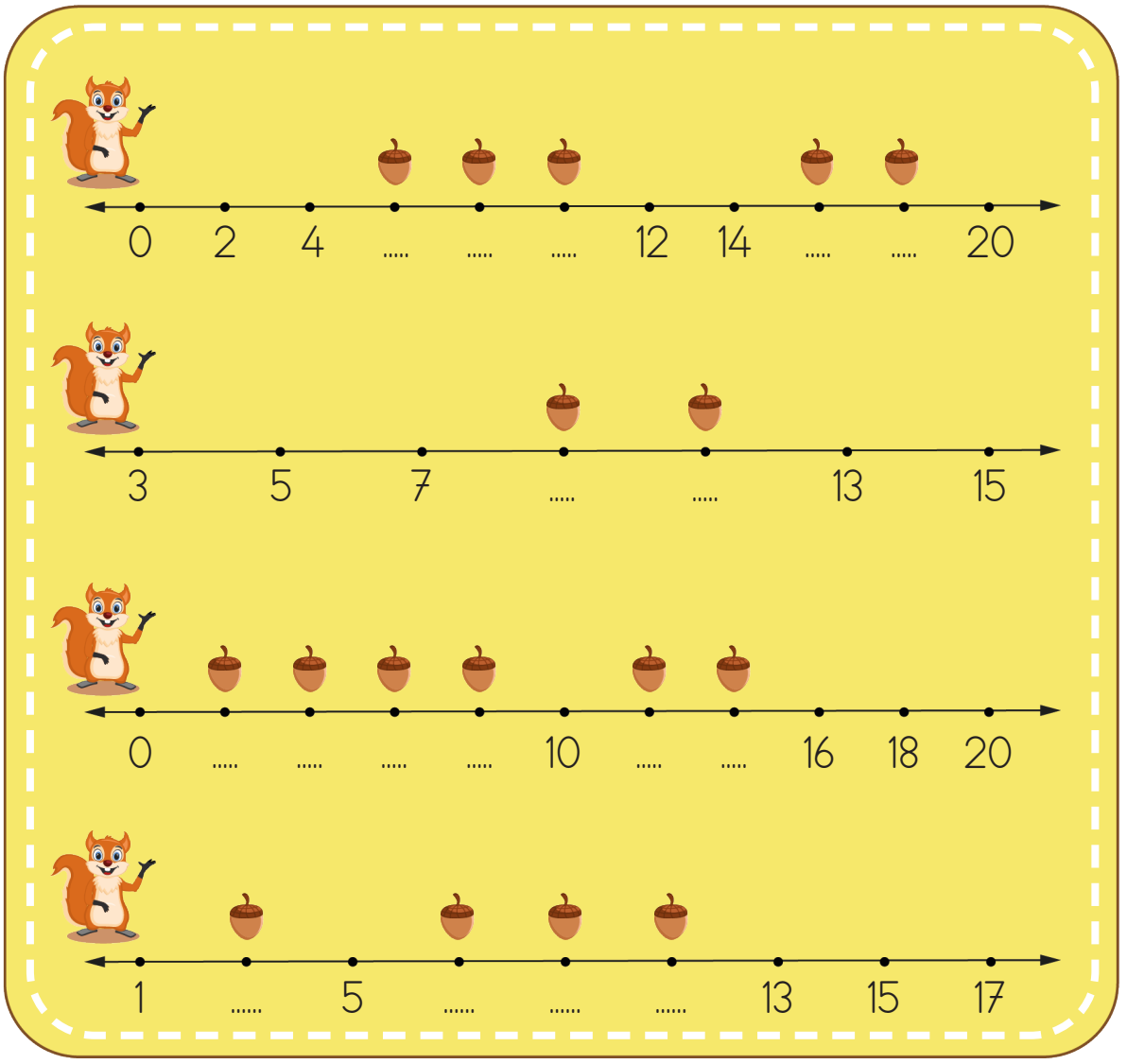



Şimdi de geriye doğru ikişer ritmik sayalım. Söylediğimiz sayıları boyayalım. Sincabı meşe palamuduna ulaştıralım.



**3** İkişer ritmik sayalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.




Haydi, 8'den başlayıp 20'ye kadar ileriye doğru ikişer ritmik sayalım. Defterimize sayı doğrusu çizelim. Bunları sayı doğrusunda gösterelim. 19'dan başlayıp geriye doğru ikişer ritmik sayarak defterimize yazalım.

İzleyelim
Öğrenelim



4 Yönergeleri uygulayarak bulmacaları çözelim.

İleriye doğru üçer ritmik sayalım. Söylediğimiz sayıları boyayalım. Kelebeği çiçeklere ulaştıralım.




| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | 1 | 3 | 9 | 12 |
| 1 | 3 | 6 | 8 | 11 | 13 |
| 9 | 6 | 20 | 23 | 26 | 14 |
| 13 | 9 | 16 | 21 | 24 | 27 |
| 11 | 12 | 15 | 18 | 26 | 30 |
| 16 | 19 | 24 | 30 | | |



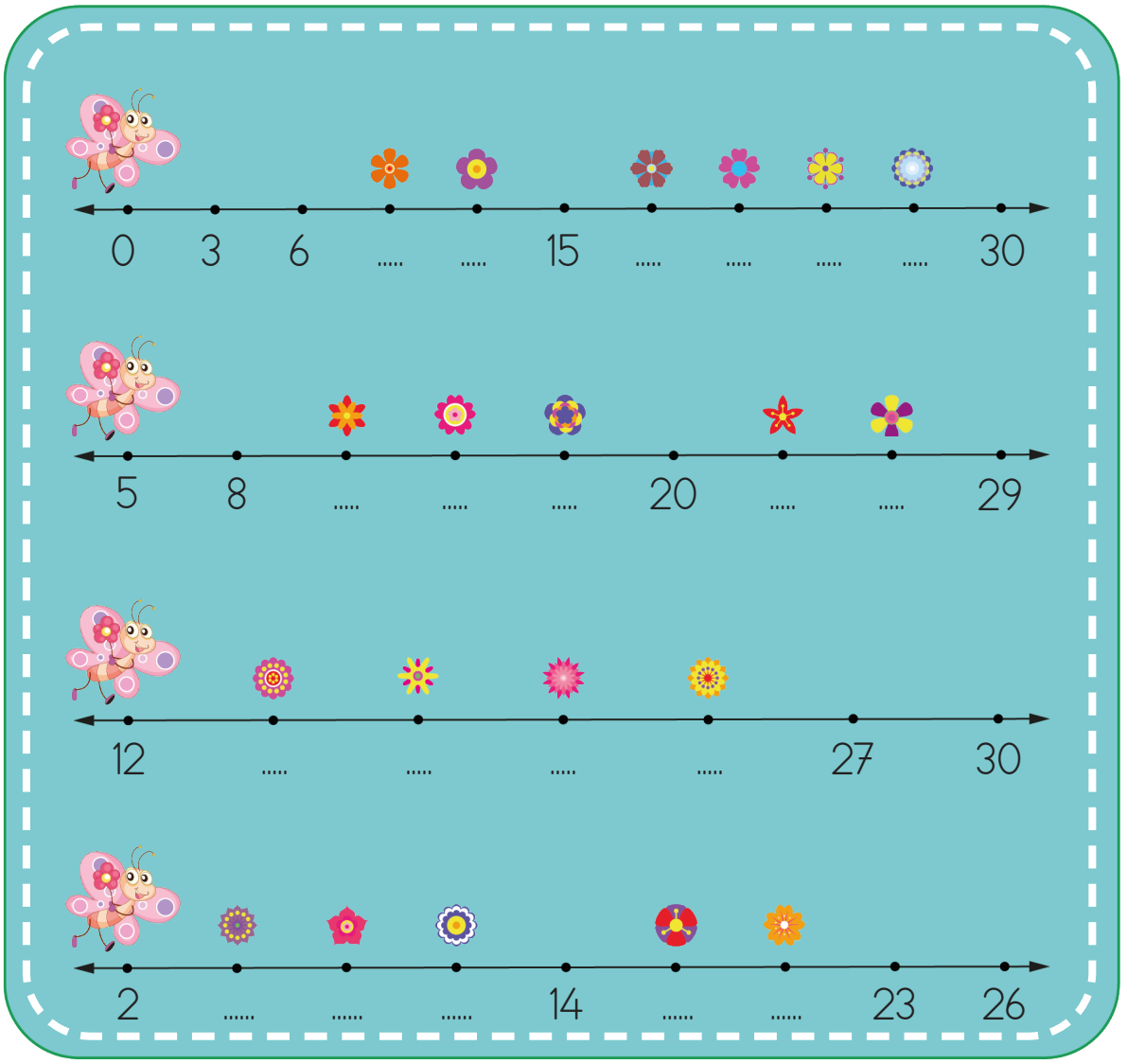



| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | 30 | 27 | 9 | 12 |
| 30 | 3 | 20 | 24 | 11 | 13 |
| 25 | 15 | 18 | 21 | 6 | 14 |
| 24 | 12 | 11 | 12 | 3 | 27 |
| 11 | 9 | 6 | 4 | 2 | 1 |
| 9 | 8 | 3 | | | |



Geriye doğru üçer ritmik sayalım. Söylediğimiz sayıları boyayalım. Kelebeği çiçeklere ulaştıralım.

**5** Üçer ritmik sayalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.



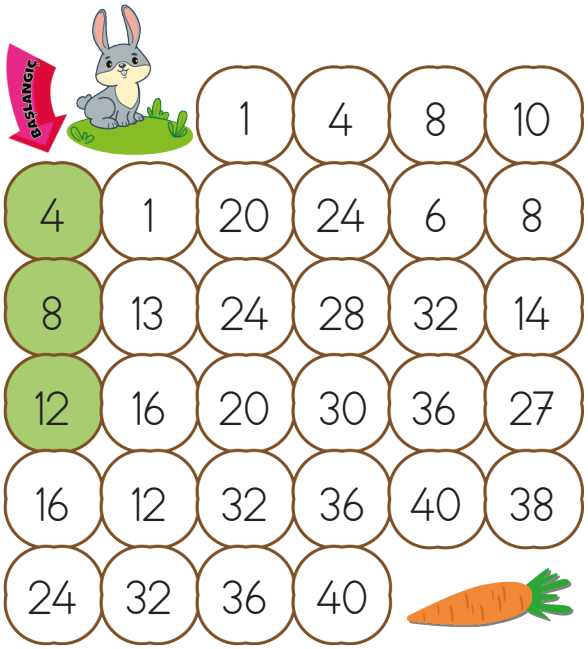

Haydi, 4'ten başlayıp 28'e kadar ileriye doğru üçer ritmik sayalım. Defterimize sayı doğrusu çizelim. Bunları sayı doğrusunda gösterelim. 25'ten başlayıp 1'e kadar geriye doğru üçer ritmik sayarak defterimize yazalım.

İzleyelim Öğrenelim



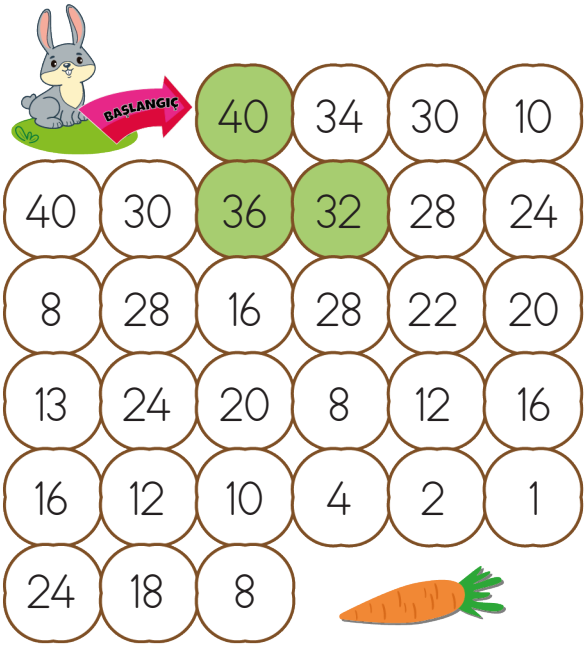
## 6

Yönergeleri uygulayarak bulmacaları çözelim.

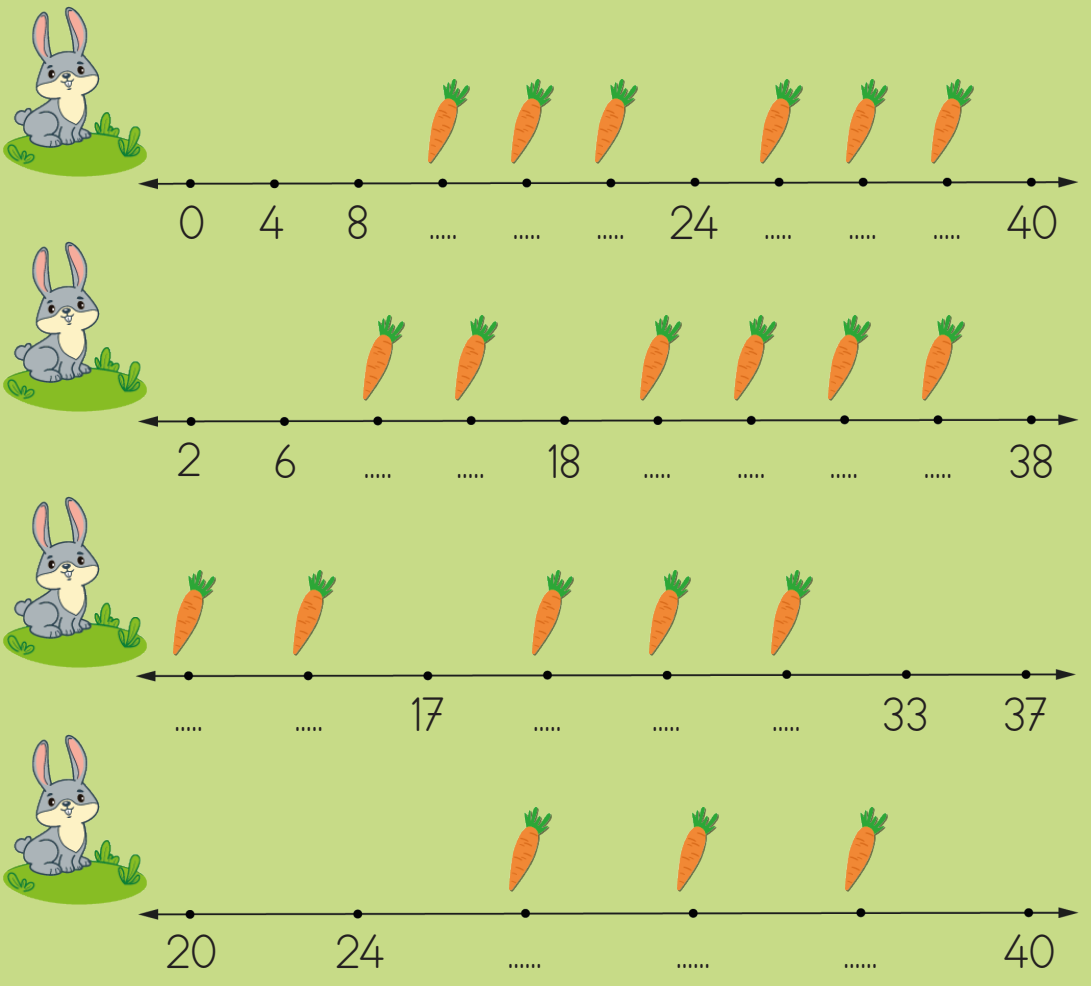



İleriye doğru dörder ritmik sayalım. Söylediğimiz sayıları boyayalım. Tavşanı havuca ulaştıralım.

Şimdi de geriye doğru dörder ritmik sayalım. Söylediğimiz sayıları boyayalım. Tavşanı havuca ulaştıralım.



**7** Dörder ritmik sayalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.




Haydi, 3'ten başlayıp 39'a kadar ileriye doğru dörder ritmik sayalım. Defterimize sayı doğrusu çizelim. Bunları sayı doğrusunda gösterelim. 34'ten başlayıp 2'ye kadar geriye doğru dörder ritmik sayarak defterimize yazalım.

İleriye ve geriye doğru ritmik saymalar bir örüntü müdür? Nedenini arkadaşlarımızla tartışalım.

İzleyelim
Öğrenelim

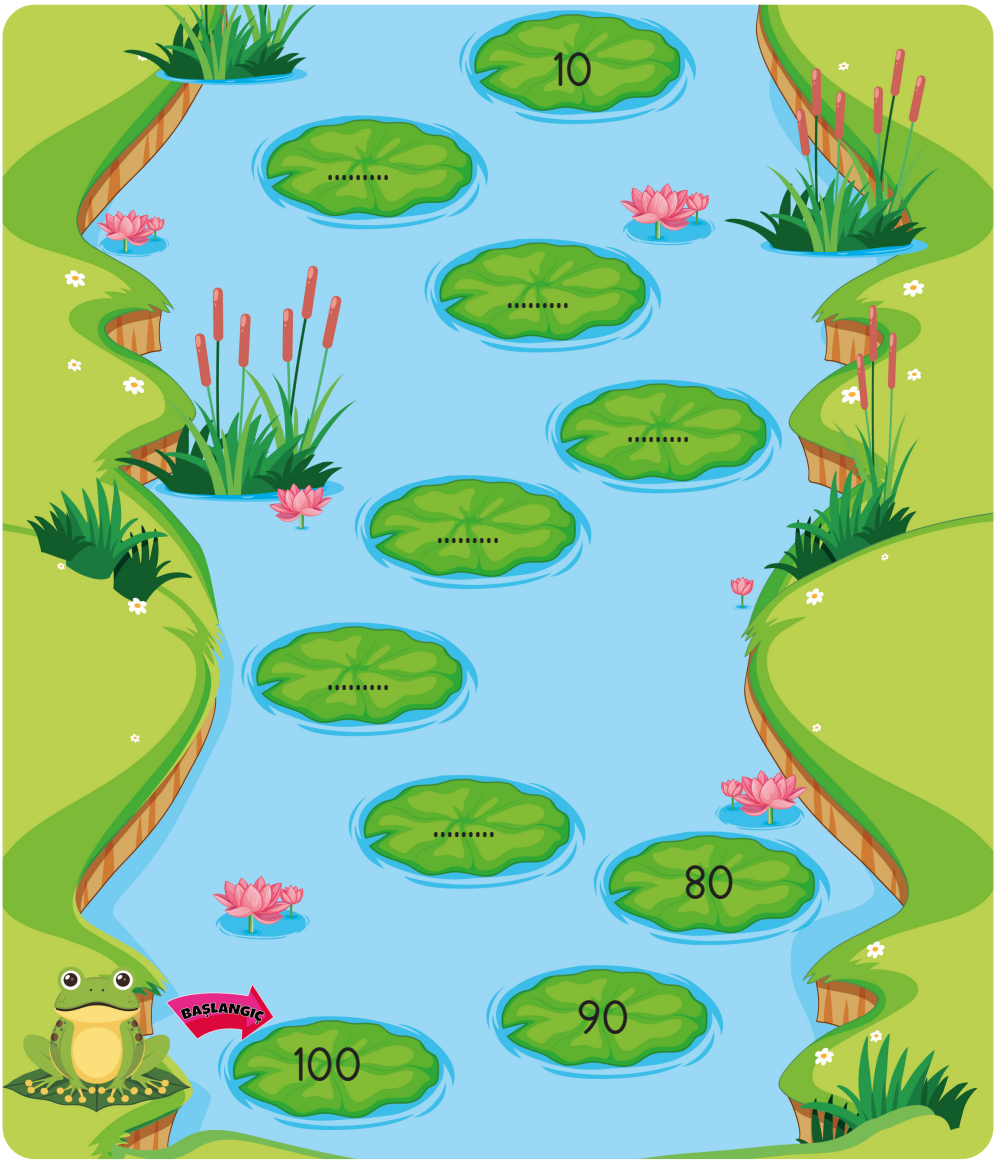
**8** 5'ten başlayıp 100'e kadar ileriye doğru beşer ritmik sayalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.




Haydi, 3'ten başlayıp 48'e kadar ileriye doğru beşer ritmik sayalım. Defterimize sayı doğrusu çizelim. Bunları sayı doğrusunda gösterelim. 16'dan başlayıp 1'e kadar geriye doğru beşer ritmik sayarak defterimize yazalım.

İzleyelim
Öğrenelim

**9** 100'den başlayıp 10'a kadar geriye doğru onar ritmik sayalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.




Haydi, 7'den başlayıp 97'ye kadar ileriye doğru onar ritmik sayalım. Defterimize sayı doğrusu çizelim. Bunları sayı doğrusunda gösterelim. 99'dan başlayıp 9'a kadar geriye doğru onar ritmik sayarak defterimize yazalım.

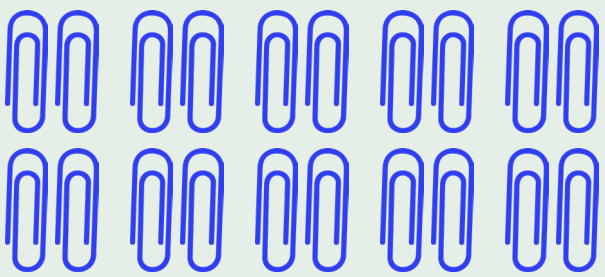
Kitabımızın ekler bölümündeki Ek 7 formunu dolduralım.

İzleyelim
Öğrenelim



**10** Dikdörtgenlerin içine ikişerli, üçerli, dörderli, beşerli ve onarlı grupladığımız nesneler çizelim. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.

En fazla 20 nesne çizelim.



İkişerli gruplayarak 20 tane ataş çizdim.

En fazla 30 nesne çizelim.

Üçerli gruplayarak ..... tane ..... çizdim.

En fazla 40 nesne çizelim.

Dörderli gruplayarak ..... tane ..... çizdim.

En fazla 100 nesne çizelim.

Beşerli gruplayarak ..... tane ..... çizdim.

En fazla 100 nesne çizelim.

Onarlı gruplayarak ..... tane ..... çizdim.

Oynayalım
Öğrenelim

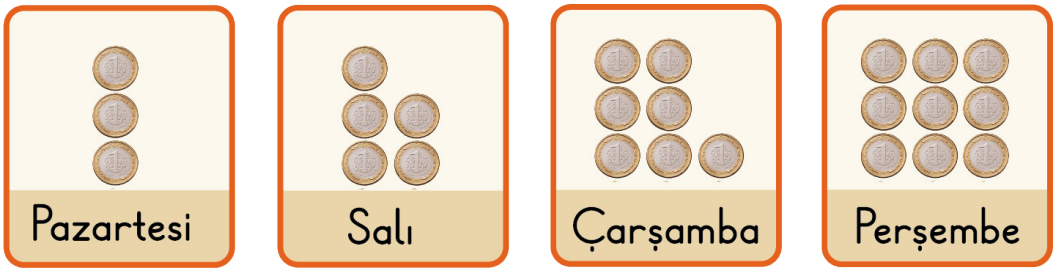
## HAZIR MIYIZ?



**1** Rüzgâr'ın harçlıklarını biriktirirken oluşturduğu örüntüyü inceleyelim. Soruları cevaplayalım. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.



Rüzgâr, pazartesi günü annesinin verdiği harçlığın 3 TL'sini kumbarasına koydu. Sonraki günlerde ise harçlığının 2 TL'sini kumbarasına koydu.

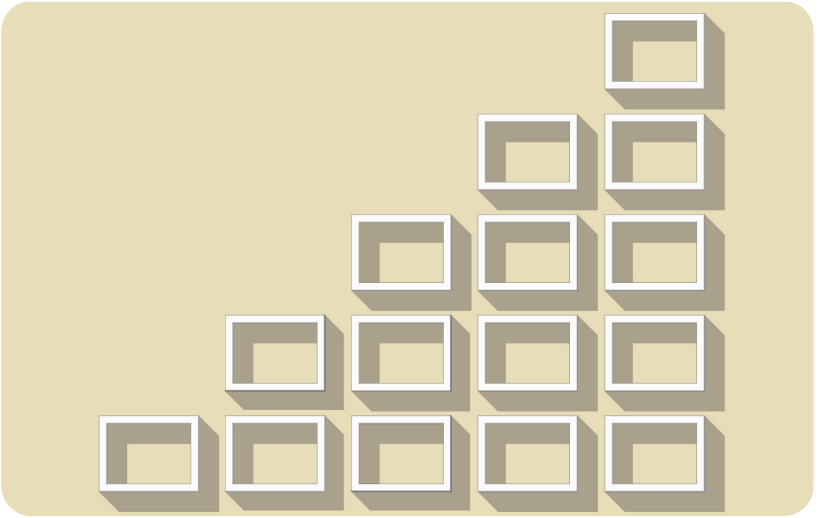





Cuma günü Rüzgâr'ın kumbarısında toplam kaç lirası olur? Tabloyu tamamlayarak bulalım.

| Günler | Pazartesi | Salı | Çarşamba | Perşembe | Cuma |
|---|---|---|---|---|---|
| Para Miktarı | 3 TL | 5 TL | 7 TL | ..... | ..... |

Duvardaki çerçevelerin kenar sayısına göre bir sayı örüntüsü oluşturalım. Oluşturduğumuz örüntünün kuralını yazalım.

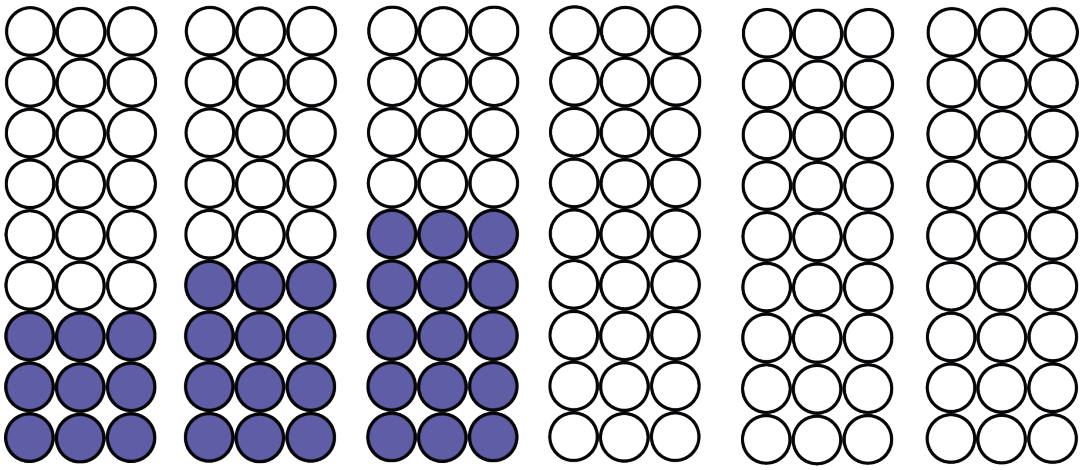


4 8 12 ..... .....

Örüntü Kuralı:.....

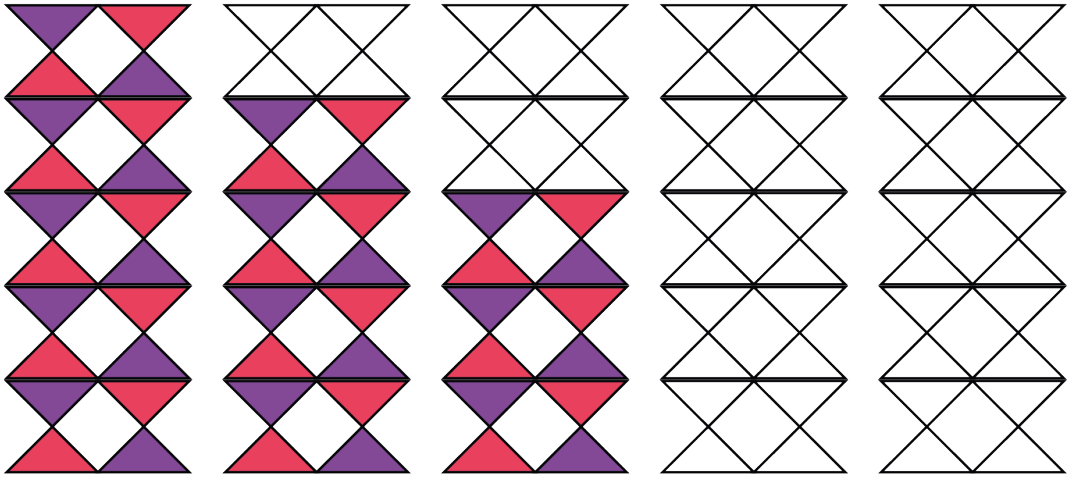


**2** Şekil örüntülerini ve bu örüntülerin sayı örüntüsüne dönüş-türülmesini inceleyelim. Örüntüleri, kuralına göre şekilleri boyayarak devam ettirelim. Örüntü kurallarını yazalım.



9 12 15 ..... ..... .....

Örüntü kuralı: .....'dan başlayıp ..... artar.



20 16 12 ..... .....

Örüntü kuralı: .....'den başlayıp ..... azalır.



# YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Sayma çubukları.

**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

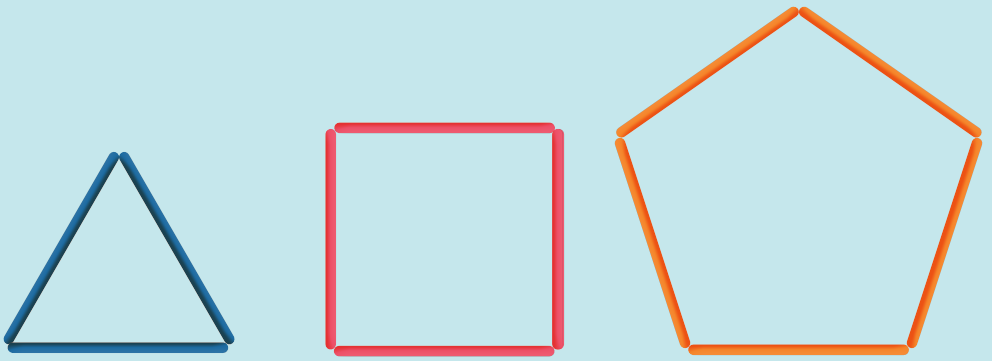
## Etkinliğe Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

- ○ Sınıfımızı dörder kişilik gruplara ayıralım. Takımlarımızı oluşturalım.

## Etkinliğe Başlayalım

- ○ Sayma çubuklarımızla masanın üzerinde aşağıdaki şekilleri oluşturalım.



- ○ Sayma çubuklarının sayısına göre oluşturduğumuz şekil örüntüsünün kuralını bulalım.
- ○ Bulduğumuz kurala göre sayma çubuklarını kullanarak şekil örüntüsünü 3 adım devam ettirelim.
- ○ Oluşturduğumuz şekil örüntüsünü defterimize çizelim.
- ○ Şekil örüntüsünü sayı örüntüsüne dönüştürmek için her adımda kaç sayma çubuğu kullandığımızı şekillerin altına yazalım.
- ○ Defterimize sayı örüntüsüne dönüştürebileceğimiz bir şekil örüntüsü çizelim.

İzleyelim Öğrenelim



**3** Şekil örüntülerini ve sayı örüntülerini 3 adım devam ettirelim. Örüntülerin kurallarını yazalım.



16 13 10 ..... ..... .....

Örüntü kuralı: .....



1 5 9 ..... ..... .....

Örüntü kuralı: .....



4 9 14 ..... ..... .....

Örüntü kuralı: .....

Gözlem Formu

Oynayalım Öğrenelim

## HATIRLAYALIM



Görseli inceleyelim. Noktalı yere uygun sayıyı yazalım.



- Arıların sayısını tahmin edelim. .....
- Arıların sayısını tahmin ederken hangi yöntemi kullandığımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.

## BAŞLAYALIM



**1** Kuzey'in dedesinin bahçesinde kümesi vardı. Kuzey ve dedesinin konuşmalarını okuyalım. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.



Kuzey, bahçede kaç hayvan olduğunu tahmin et.



Tahminime göre 12 tavuk, ..... civciv ve ..... horoz var.



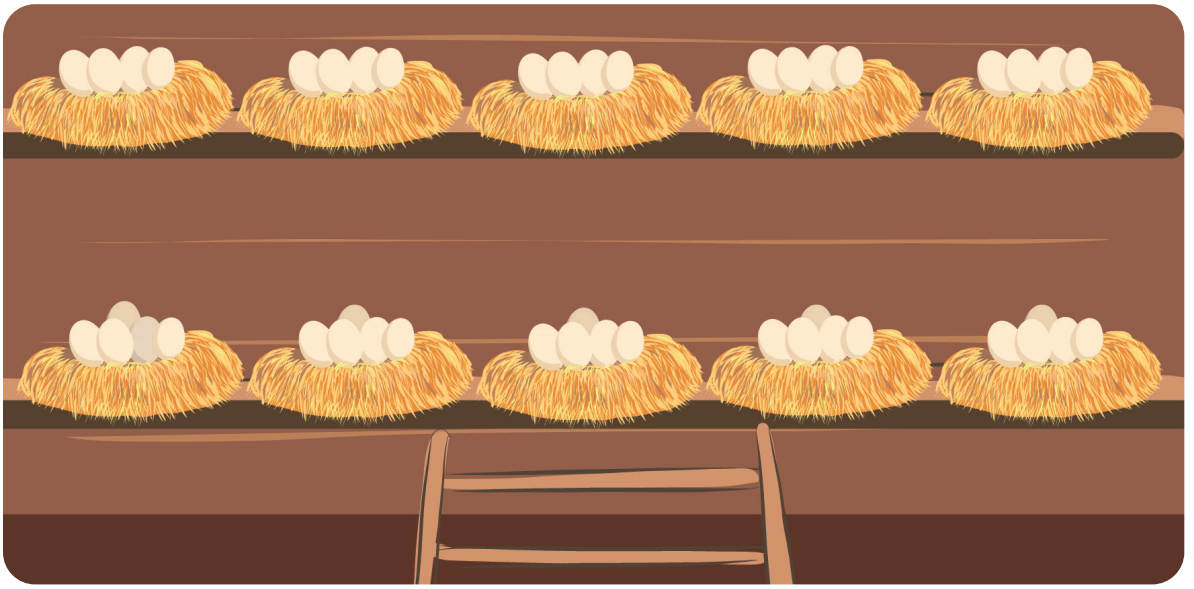
Hayvanları say bakalım. Tahminlerin doğru mu?



Dede saydım. 11 tavuk, ..... civciv ve ..... horoz var.

Tavukları 1 fazla, civcivleri ..... ve horozları ..... tahmin etmişim.





Kuzey, dedesiyle kümesteki yumurtaları toplamaya gitti.

Kümesteki yumurtalar tahminime göre ..... tanedir.

Yumurtaları toplarken kaç tane olduğunu sayabilirsin.

Yumurtaları saydım.
..... tane yumurta var.

- Kuzey'in tahmini ile kümesteki yumurta sayısı arasında fark var mı?
- Kuzey tahmin yaparken hangi yöntemi kullanmış olabilir?

İzleyelim Öğrenelim

**2** Görselde Selim'in oyuncakları vardır. Görseli inceleyerek noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.



- Selim'in kaç oyuncağı olduğunu tahmin ederek yazalım. .....
- Tahmin yaparken hangi yöntemi kullandığımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.
- Selim'in kaç oyuncağı olduğunu sayarak yazalım. .....
- Tahminimiz ile oyuncakların sayısını karşılaştıralım.

.....

Oynayalım Öğrenelim



## YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Sayı çubukları, fasulye gibi sayma malzemeleri, şeffaf kap (her gruba 1 tane).

**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

### Etkinliğe Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

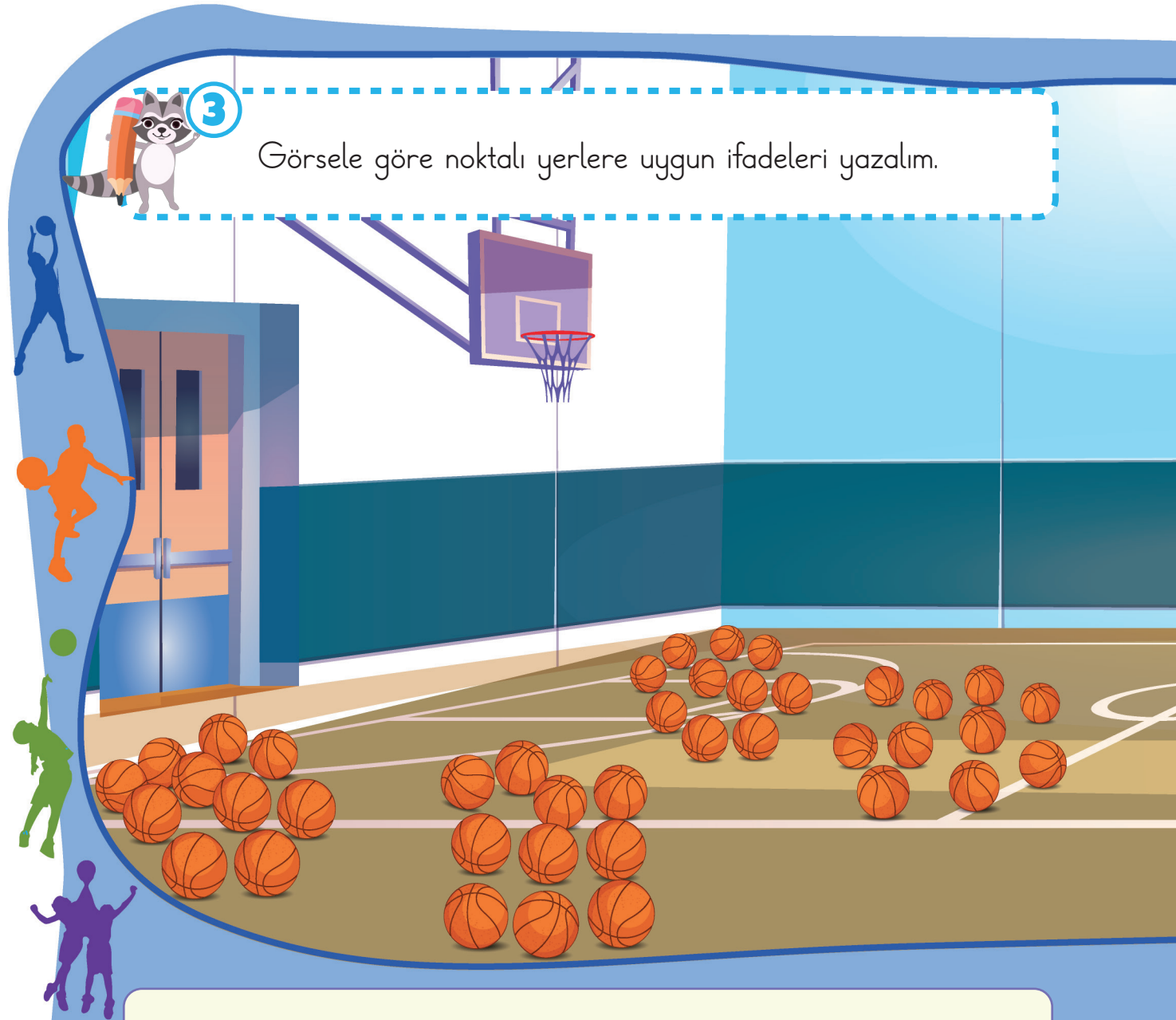
- ○ Sınıfımızı 4 gruba ayıralım.
- ○ Getirdiğimiz malzemeleri şeffaf kaba koyalım.

### Etkinliğe Başlayalım

- ○ Her gruptan bir kişi seçelim. Seçtiğimiz arkadaşımızdan gruplara
  "Bu kapta tahminen kaç nesne var?"
  "Tahmininizi yaparken hangi yöntemi kullandınız?" sorularını sormasını isteyelim.
  Tahmin edilen sayıları ve yöntemleri aşağıdaki tabloya yazalım.
- ○ Kaptaki malzemeleri sayalım. Malzemelerin sayısını tabloya yazalım.
- ○ Grubumuzun tahminiyle kaptaki malzeme sayısını karşılaştırarak tabloyu tamamlayalım.
- ○ Arkadaşlarımıza etkinliği nasıl yaptığımızı bir sunumla anlatalım.

| | Tahmin Edilen Sayı | Kullanılan Yöntem | Malzeme Sayısı | Tahmin ile Malzeme Sayısını Karşılaştırma |
|---|---|---|---|---|
| 1. Grup | | | | |
| 2. Grup | | | | |
| 3. Grup | | | | |
| 4. Grup | | | | |

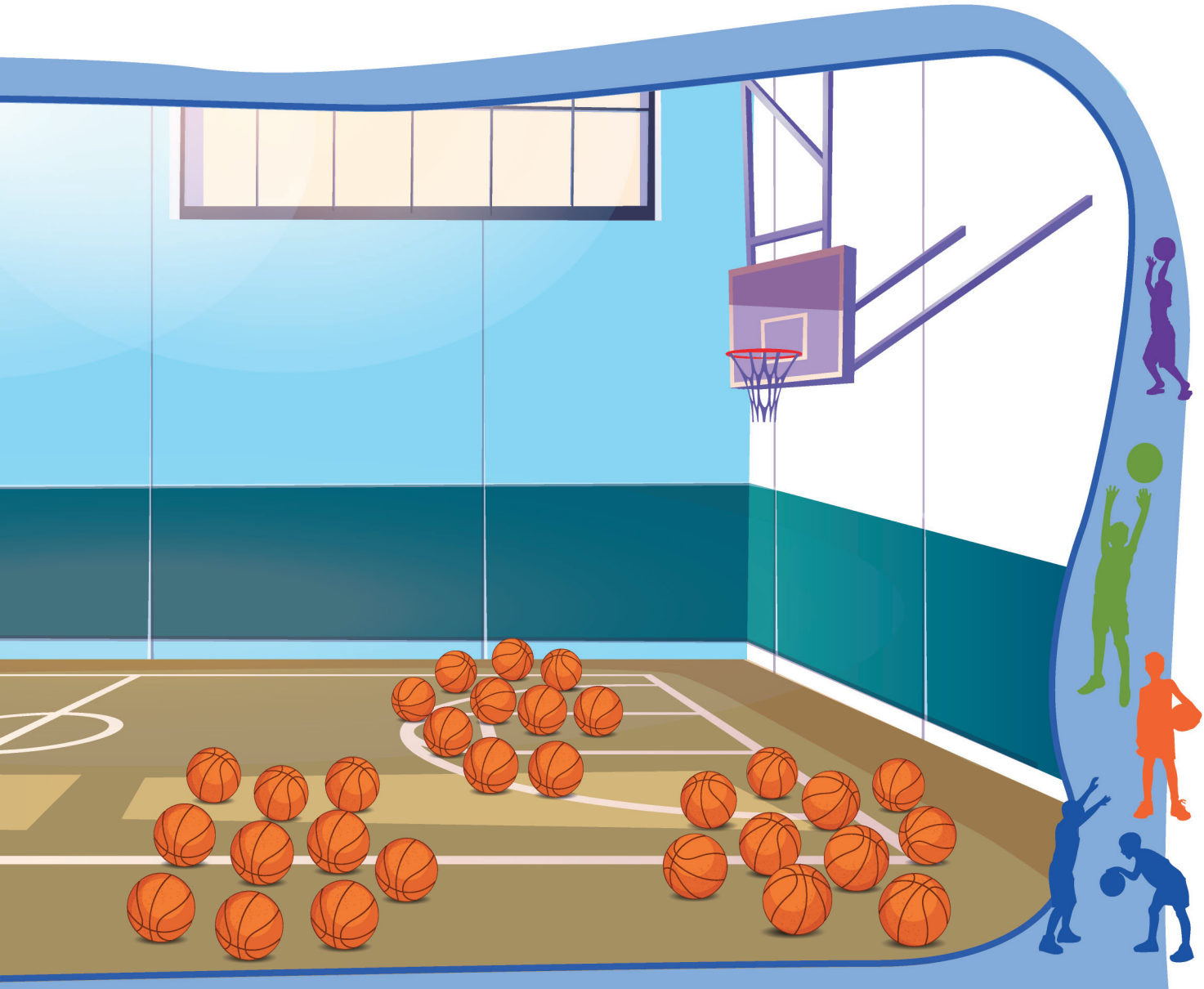
**3** Görsele göre noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.



Basketbol sahasındaki toplar eşit sayıda gruplara ayrılmıştır.

- Sahada kaç basketbol topu olduğunu tahmin ederek yazalım. .....
- Tahminimizi yaparken hangi yöntemi kullandık? Arkadaşlarımızla paylaşalım.
- Şimdi de sahadaki basketbol toplarını sayarak yazalım. .....
- Tahminimiz ile top sayısını karşılaştıralım.

.....



- Öğrendiklerimizi kontrol edelim.
- Yaptıklarımıza göre tabloyu dolduralım.

| Maddeler | Evet | Hayır |
|---|---|---|
| Tahmin ederken farklı yöntemler kullanabildim. | | |
| Tahminimle top sayısını karşılaştırabildim. | | |



1. Yukarıdaki görsele göre soruları cevaplayarak noktalı yerlere yazalım.

- Kaç kelebek vardır?

.....

- Kelebek sayısı kaç onluk kaç birlikten oluşur?

.....

- Kelebek sayısının onlar ve birler basamağındaki rakamın basamak değerlerini yazalım.

.....

- Kelebek sayısı hangi onluğa daha yakındır?

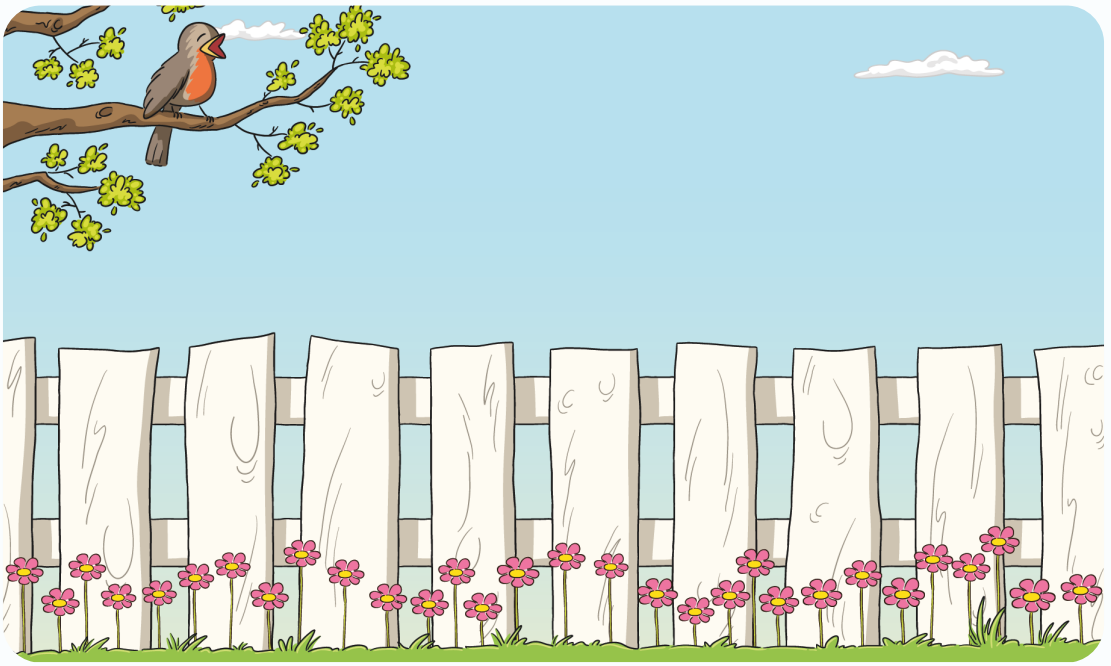
.....

2. Aşağıdaki şekil örüntüsünü, örüntü kuralına göre 2 adım daha devam ettirelim. Şekil örüntüsünü sayı örüntüsüne dönüştürelim. Örüntünün kuralını yazalım.



..... ..... ..... ..... .....

Örüntü kuralı: .....



3. Yukarıdaki görsele göre noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.

- Çiçeklerin sayısını tahmin ederek yazalım.

.....

- Tahmin ederken hangi yöntemi kullandığımızı yazalım.

.....

- Çiçekleri sayarak sonucunu yazalım.

.....

- Tahminimizle çiçek sayısı arasındaki fark kaçtır?

.....

4. Aşağıdaki şekil örüntüsünü kuralına göre 3 adım daha devam ettirelim. Şekil örüntüsünü sayı örüntüsüne dönüştürelim. Örüntünün kuralını yazalım.



..... ..... .....

..... ..... ..... ..... ..... .....

Örüntü kuralı: .....

5. Yönergelere göre görseldeki noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.

- Kar toplarındaki sayıları 25'ten başlayıp ileriye doğru beşer ritmik sayma yaparak dolduralım.
- Penguenlerin altındaki sayıları 40'tan başlayıp geriye doğru dörder ritmik sayma yaparak dolduralım.
- Bulutlardaki sayıları 2'den başlayıp ileriye doğru ikişer ritmik sayma yaparak dolduralım.
- İgludaki sayıları 80'den başlayıp geriye doğru onar ritmik sayma yaparak dolduralım.
- İgludaki sayıları 30'dan başlayıp geriye doğru üçer ritmik sayma yaparak dolduralım.



6. Soruların cevaplarını noktalı yerlere yazalım.

- 32 sayısı hangi onluğa daha yakındır? .....
- 87 sayısı onluğa yuvarlandığında bulunan sayı kaçtır? .....
- Birler basamağı 2, onlar basamağı 1 olan iki basamaklı sayı kaçtır? .....
- Onlar basamağındaki rakamın basamak değeri 20, birler basamağındaki rakamın basamak değeri 7 olan iki basamaklı sayı kaçtır? .....

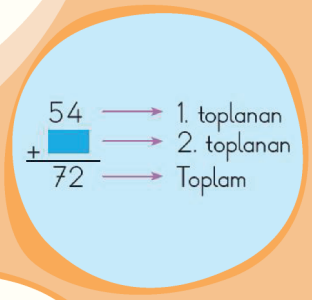



Çözelim Öğrenelim

Oynayalım Öğrenelim

# 3. TEMA

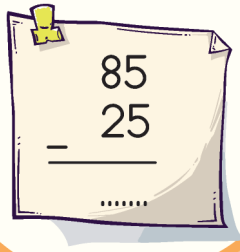
# İŞLEMLERDEN CEBİRSEL DÜŞÜNMEYE






1. Problem

Uygar'ın 70 TL'si var. Annesi 15 TL daha verdi. Uygar parasının tamamıyla oyuncak araba aldı. Bu oyuncak arabanın fiyatı kaç liradır?




## ANAHTAR KAVRAM

- ELDELİ TOPLAMA
- DESTE
- DÜZİNE

EBA Tema Alanı

Tema Özeti

1 TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMLERİYLE İLGİLİ PROBLEMLER

2 TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMLERİNİN SONUÇLARINI TAHMİN ETME VE ZİHİNDEN İŞLEM

3 TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMLERİNİN İLİŞKİSİ

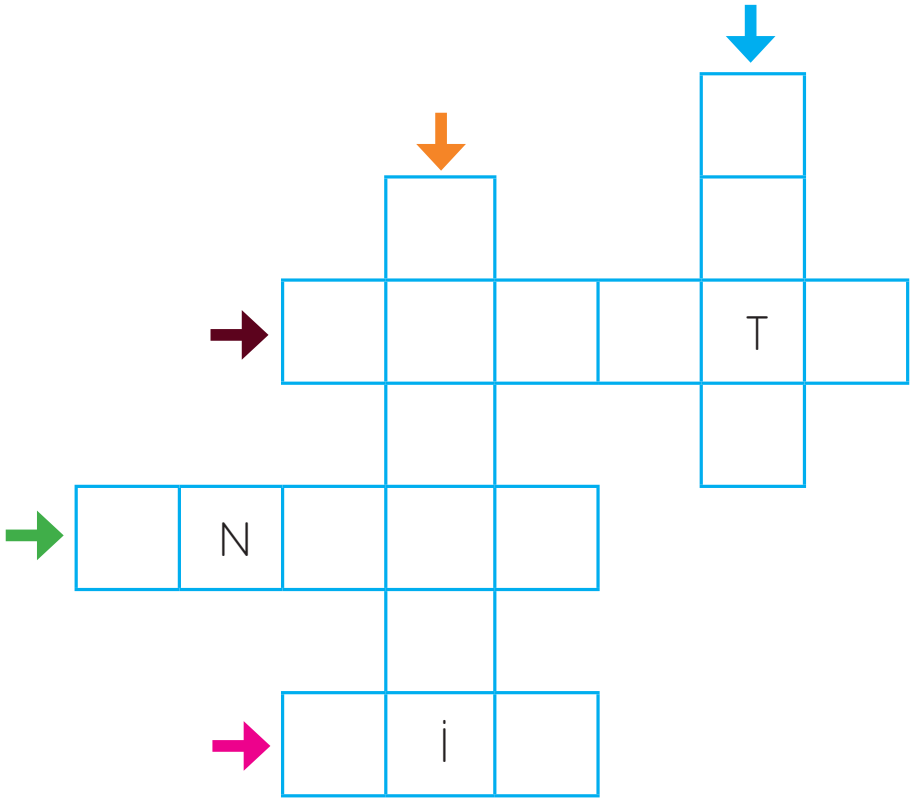


# TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMLERİYLE İLGİLİ PROBLEMLER

## HATIRLAYALIM



Verilen soruları cevaplayarak bulmacayı çözelim.




- Seda 8 kırmızı, 9 mavi kalem aldı. Seda toplam kaç kalem aldı?
- Semih 10 yaşındadır. Kardeşi, Semih'ten 4 yaş küçük olduğuna göre kardeşinin yaşı kaçtır?
- Bir çiçek buketinde 10 papatya, 6 lale vardır. Bu bukette toplam kaç çiçek bulunmaktadır?
- Ali'nin 8 bilyesi vardır. 7 bilye daha alırsa toplam kaç bilyesi olur?
- Esra'nın 5 portakalı vardı. 4 portakalı arkadaşlarına verdi. Esra'nın kaç portakalı kaldı?

**1** Mert, elindeki bilyelerin 8'ini Tuana'ya, 6'sını Melisa'ya verince elinde 9 bilye kaldı.

Yukarıdaki bilgiye göre aşağıdaki soruları cevaplayalım.



- Mert, hangi arkadaşına daha çok bilye verdi?

.....

- Mert, Melisa ve Tuana'nın bilye sayılarını küçükten büyüğe doğru sıralayalım.

.....

- Bilyelerini vermeden önce Mert'te kaç bilye vardı?

.....

- Mert'in Tuana'ya verdiği bilyelerin sayısı, Melisa'ya verdiği bilyelerin sayısından kaç fazladır?

.....



**2** Seda, harçlıklarından biriktirdiği 58 TL ile parktaki hayvan dostları için mama alacaktır. Markette bir paket mama 22 TL'dir. Seda, 2 paket mama alınca kaç lirası kalır?



Problemi çözmek için önce verilenleri sonra da istenenleri yazalım.

**Verilenler:**

Seda'nın 58 TL'si var.
1 paket mama 22 TL'dir.
2 paket mama aldı.

**İstenenler:**

Seda'nın kaç lirası kaldı?

Problemi 2 farklı yöntemle çözelim.

**1. Çözüm:**

2 paket mama için ödenecek parayı hesaplayalım.
22 + 22 = 44 TL
Kalan parasını bulmak için 58'den 44'ü çıkaralım.
58 – 44 = 14 TL

**Kontrol Edelim**

14 + 44 = 58 TL biriktirmiştir.

**2. Çözüm:**

Önce 58'den 22'yi çıkaralım.
58 – 22 = 36
Sonra da 36'dan 22'yi çıkaralım.
36 – 22 = 14 TL
Seda'nın 14 TL parası kaldı.

**Kontrol Edelim**

14 + 22 = 36
36 + 22 = 58 TL biriktirmiştir.

Haydi, aşağıdaki problemi çözelim. Hangi yöntemle çözdüğümüzü arkadaşlarımızla paylaşalım.

Aykut'un 37 TL'si vardı. Aykut, teyzesine giderken vapura binmek için 15 TL ödedi. Eve dönerken ise metroya binmek için 20 TL ödedi. Aykut'un eve döndüğünde kaç lirası kaldı?

Verilenler:

İstenenler:

Çözüm:



**3** Atatürk İlkokulundan 38, Cumhuriyet İlkokulundan 25 öğrenci pazartesi günü Anıtkabir'e ziyarete gitmiştir. Bu okullardan pazartesi günü Anıtkabir'e ziyarete giden toplam kaç öğrenci vardır?



Problemi çözmek için önce verilenleri sonra da istenenleri yazalım.

**Verilenler:**

Atatürk İlkokulundan ..... öğrenci Anıtkabir'e gitti.
Cumhuriyet İlkokulundan ..... öğrenci Anıtkabir'e gitti.

**İstenenler:**

.....

.....

**Çözüm:**

İki okuldan Anıtkabir'e giden toplam öğrenci sayısını bulmak için 38 ile 25'i alt alta toplayalım.

Alt alta toplama işlemi yaparken onlar ve birler basamağının aynı hizaya gelmesine dikkat edelim.

| Onlar Basamağı | Birler Basamağı |
|---|---|
| 3 | 8 |
| + 2 | 5 |
| | ? |

Önce birler basamağındaki 8 ve 5'i toplayalım.

8 + 5 = 13

13 tane birlik, 1 onluk 3 birlikten oluşur. O zaman 3, birler basamağına yazılır. 1, onlar basamağındaki sayıların toplamına eklenir.

| Onlar Basamağı | Birler Basamağı |
|---|---|
| ① | |
| 3 | 8 |
| + 2 | 5 |
| ? | 3 |

Şimdi de onlar basamağındaki 3 ve 2'yi toplayalım.

3 + 2 = 5

5 sayısına da 1 eldeyi ekleyelim.

5 + 1 = 6

| Onlar Basamağı | Birler Basamağı |
|---|---|
| ① | |
| 3 | 8 |
| + 2 | 5 |
| 6 | 3 |

Anıtkabir ziyaretine bu okullardan toplam 63 öğrenci gitmiştir. Yaptığımız eldeli toplama işlemiydi.

İzleyelim
Öğrenelim



**4** Sibel, masal kitabından pazartesi günü 45 sayfa okudu. Salı günü, pazartesi okuduğundan 4 sayfa daha az okudu. Sibel, masal kitabından bu iki günde kaç sayfa okudu?

Ayşe ve Ali'nin konuşmalarını okuyalım. Problemi çözelim.



Ali, bu problemi çözmek için hangi işlemleri yapmalıyız?

Bence toplama ve çıkarma işlemleri yapmalıyız.



Haydi, bu problemi çözmek için önce verilenleri yazalım.

Evet, sonra da istenenleri yazalım. Problemi çözelim.

Verilenler:

İstenenler:

Çözüm:



**5** Taner, Ertuğrul ve Bülent aynı takımda basketbol oynamaktadırlar. Hafta sonu oynanan maçta Taner 10, Ertuğrul 12 sayı aldı. Bülent ise Taner'den 5 fazla sayı aldı. Taner, Ertuğrul ve Bülent maçta toplam kaç sayı aldı?

Ayşe ve Ali'nin konuşmalarını okuyalım. Problemi çözelim.



Ali, bu problemi çözmek için hangi işlemleri yapmalıyız?

Bence toplama işlemleri yapmalıyız.



Haydi, bu problemi çözmek için önce verilenleri yazalım.

Sonra da istenenleri yazalım. Problemi çözelim.

Verilenler:

İstenenler:

Çözüm:



**6** Feyyaz, kumbarasındaki 32 TL'nin 27 TL'sine kalem aldı. Buna göre Feyyaz'ın kumbarasında kaç lira kaldı?

Problemi çözmek için önce verilenleri sonra da istenenleri yazalım.

**Verilenler:**

Feyyaz'ın kumbarasında ..... TL var.
..... TL'ye kalem aldı.

**İstenenler:**

.....

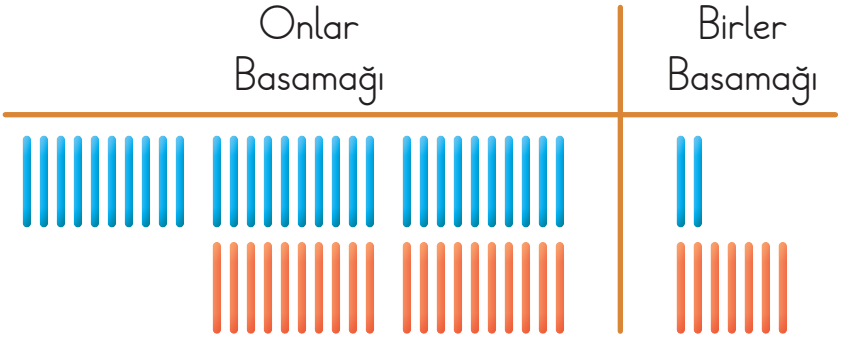
**Çözüm:**

Feyyaz'ın kumbarasında kaç lira kaldığını bulmak için 32'den 27'yi alt alta yazarak çıkaralım.
Alt alta çıkarma işlemi yaparken onlar ve birler basamağının aynı hizaya gelmesine dikkat edelim.

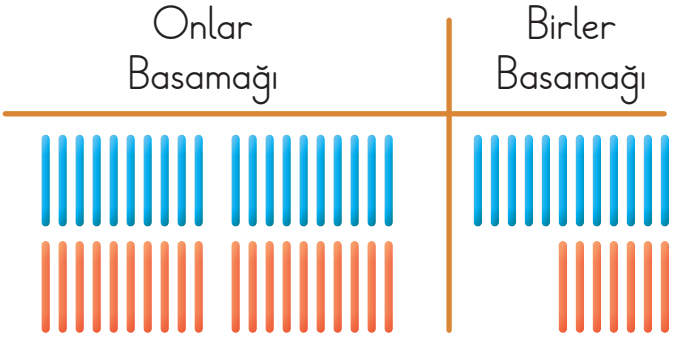
| Onlar Basamağı | Birler Basamağı |
|---|---|
| 3 | 2 |
| − 2 | 7 |
| ? | ? |

Çıkarma işleminin sonucunu modelleme yaparak bulalım.

32 sayısı 3 onluk 2 birlikten oluşur.
27 sayısı 2 onluk 7 birlikten oluşur.




2 birlikten 7 birlik çıkmaz. Onlar basamağından 1 onluğu alıp 10 birlik olarak birliklere ekleriz.




| Onlar Basamağı | Birler Basamağı |
|---|---|
| 2 ~~3~~ | ~~2~~ 12 |
| − 2 | 7 |
| 0 | 5 |

12 − 7 = 5 olur.
2 − 2 = 0 olur.

Feyyaz'ın kumbarasında 5 TL kaldı.
Yaptığımız onluk bozarak yapılan çıkarma işlemiydi.



**7** Gönül, 3 düzine çiçek fidesi satın aldı. Bu fidelerin bir destesini bahçelerine dikti. Gönül'ün henüz dikmediği kaç çiçek fidesi kaldı?

Aynı türden on tane varlığın oluşturduğu çokluğa deste denir.

Aynı türden on iki tane varlığın oluşturduğu çokluğa düzine denir.

Ayşe ve Ali'nin konuşmalarını okuyalım. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım. Problemi çözelim.



Bu soruyu çözmek için hangi işlemleri yapmalıyız?

Bence .....
.....
işlemlerini yapmalıyız.





Haydi, bu problemi çözmek için önce verilenleri yazalım.

Evet, sonra da istenenleri yazalım. Problemi çözelim.



Verilenler:

İstenenler:

Çözüm:

Haydi Yapalım



**8** Aşağıdaki problemleri defterimize çözelim. Problemin başındaki harfi bulduğumuz sonucun altına yazalım. Şifreyi bulalım.

**E** Aycan'ın kütlesi 24 kilogramdır. Berk'in kütlesi Aycan'ın kütlesinden 3 kilogram eksiktir. İkisinin kütlelerinin toplamı kaç kilogramdır?

**İ** Orta oyunu gösterisi 51 dakika sürmektedir. Gösterinin 15 dakikası giriş bölümüdür. Karşılıklı konuşma bölümü 27 dakikadır. Gösterinin bitiş bölümü kaç dakikadır?

**S** Bir terzinin 90 metre kumaşı vardı. Siparişlerini hazırlarken kumaşın önce 47 metresini sonra 20 metresini kullandı. Terzinin kaç metre kumaşı kaldı?

**V** Mustafa 8 yaşındadır. Annesi Mustafa'dan 24 yaş büyüktür. Babasının yaşı ise annesinden 4 yaş fazladır. Buna göre babasının yaşı kaçtır?

**G** Nihal kalemliğindeki kalemleri saydı. 2 deste kalem de annesi verdi. Nihal'in toplam 49 kalemi olduğuna göre başlangıçta kalemliğinde kaç kalemi vardı?

| ŞİFRE | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | 23 | 45 | 36 | 29 | 9 |
| | | | | | |

Oynayalım Öğrenelim

# TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMLERİNİN SONUÇLARINI TAHMİN ETME VE ZİHİNDEN İŞLEM

## BAŞLAYALIM



**1** Ayşe ve Ali'nin konuşmalarını okuyalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.



67
+ 28
?



Bu toplama işleminde 1. toplanan 67, 2. toplanan 28'dir. Toplama işlemlerinin sonucuna da toplam denir.



67 → 1. Toplanan
+ 28 → + 2. Toplanan
..... ..... → Toplam



Bu eldeli bir toplama işlemidir.



Evet, önce birler basamağındaki 7 ve 8'i toplayalım.
7 + 8 = .....



① 67
+ 28
? .....



Şimdi de onlar basamağındaki 6, 2 ve eldeki 1'i toplayalım.
6 + 2 + 1 = .....



① 67
+ 28
..... .....

Aşağıdaki toplama işlemlerini yapalım.

46
+ 36
.....

82
+ 18
.....

75
+ 20
.....



**2** Ayşe ve Ali'nin konuşmalarını okuyalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.



$$\begin{array}{r} 86 \\ -\ 49 \\ \hline ? \end{array}$$



Bu çıkarma işleminde eksilen 86, çıkan 49'dur. Çıkarma işleminin sonucuna da fark denir.



$$\begin{array}{rcl} 86 & \longrightarrow & \text{Eksilen} \\ -\ 49 & \longrightarrow & -\ \text{Çıkan} \\ \hline \ldots\ldots & \longrightarrow & \text{Fark} \end{array}$$



Bu yaptığımız onluk bozarak yapılan çıkarma işlemidir.



Evet, önce birler basamağına bakalım. 6 birliğin içinde 9 birlik bulunmadığından onlar basamağından 1 onluğu alalım. 10 birlik olarak birliklere ekleyelim.
16 – 9 = .....

$$\begin{array}{r} \overset{7}{\cancel{8}}\overset{16}{\cancel{6}} \\ -\ 49 \\ \hline ? \ldots\ldots \end{array}$$





Şimdi de onlar basamağındaki kalan 7'den 4 çıkaralım.
7 – 4 = .....

$$\begin{array}{r} \overset{7}{\cancel{8}}\overset{16}{\cancel{6}} \\ -\ 49 \\ \hline \ldots\ldots \end{array}$$



Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapalım.

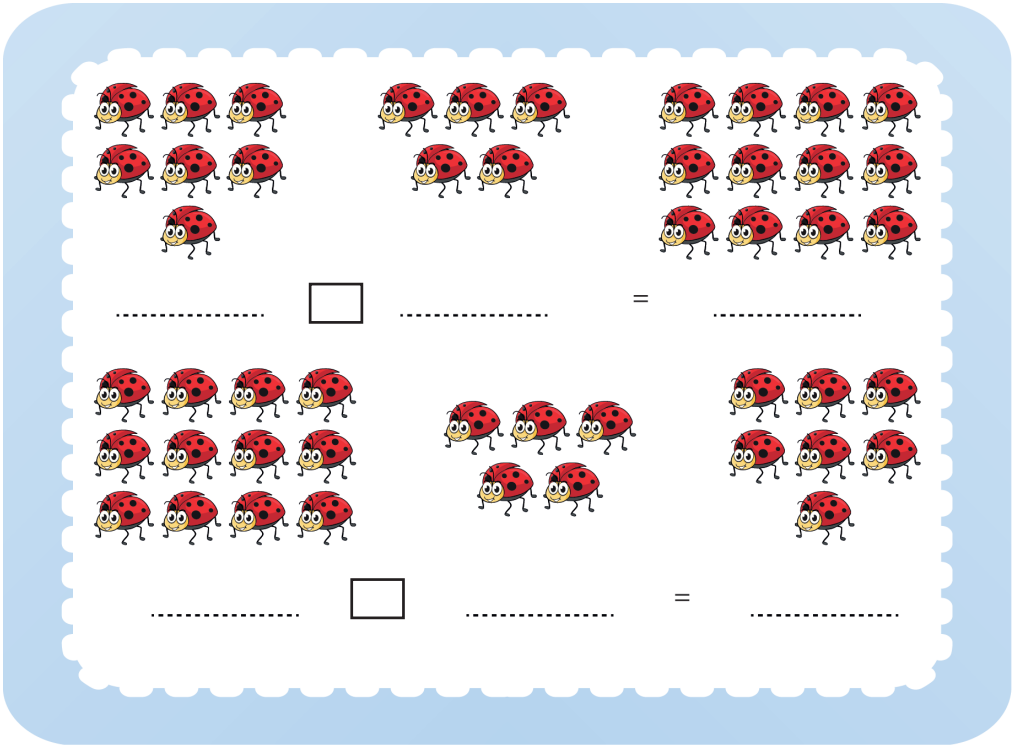
$$\begin{array}{r} 85 \\ -\ 25 \\ \hline \ldots\ldots \end{array}$$

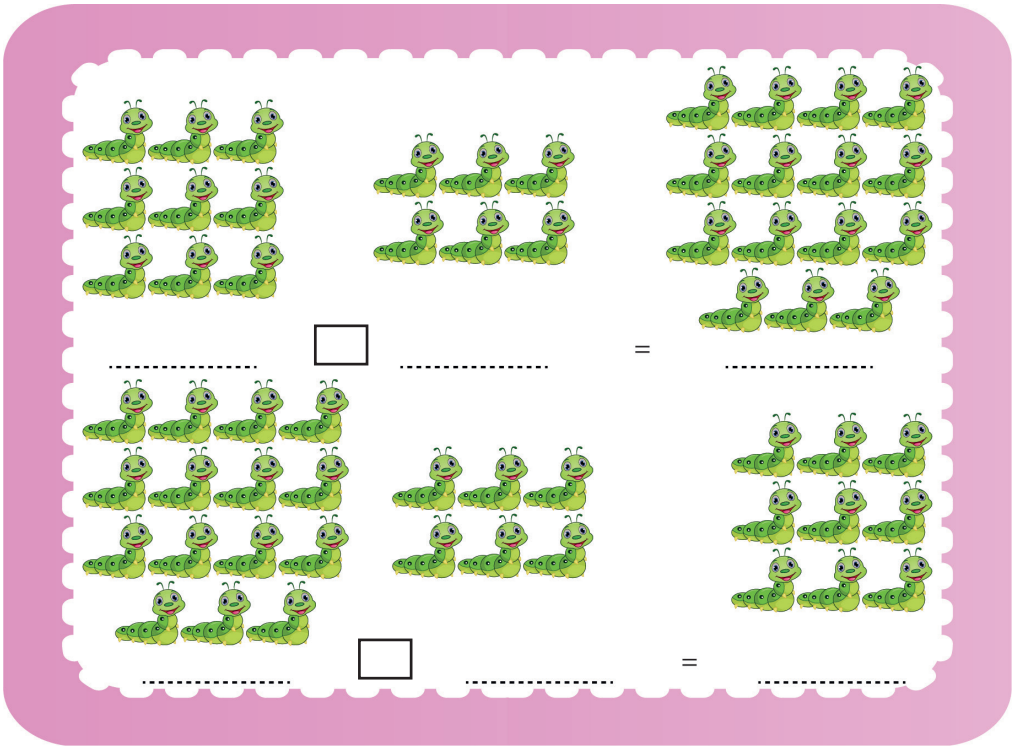
$$\begin{array}{r} 99 \\ -\ 71 \\ \hline \ldots\ldots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 74 \\ -\ 56 \\ \hline \ldots\ldots \end{array}$$



**3** Aşağıdaki görsellerle hangi işlemlerin yapıldığını bulalım. Noktalı yerlere ve kutulara uygun ifadeleri yazalım. İşlemler arasındaki ilişkiyi arkadaşlarımızla paylaşalım.







**4** Anıl, kitap toplama kampanyasına 15 kitap bağışladı. Tuğba ise bir düzine kitap bağışladı. Anıl ve Tuğba kampanyaya toplam kaç kitap bağışladılar?

Ayşe ve Ali'nin konuşmalarını okuyalım. Noktalı yerlere uygun sayıları yazarak problemi çözelim.



Ayşe, bu problemi çözmek için önce verilenleri yazalım.

Verilenler:
Anıl 15 kitap bağışladı.
Tuğba 12 kitap bağışladı.





Evet, sonra da istenenleri yazalım. Problemi çözelim.

İstenenler:
Anıl ve Tuğba toplam kaç kitap bağışladı.





Ben problemi çözmek için 15 ile 12'yi topladım.

$$\begin{array}{r} 15 \\ +\ 12 \\ \hline \end{array}$$

.....

Ben problemi çözmek için 12 ile 15'i topladım.

$$\begin{array}{r} 12 \\ +\ 15 \\ \hline \end{array}$$

.....





Toplamlarımız ..... çıktı.

Evet, toplananların yerlerini değiştirmişiz ama sonuç değişmemiş.



Haydi Yapalım

**5** Zehra ve kardeşi Betül huzurevi ziyaretine gittiler. Ziyarete giderken 36 kırmızı ve 13 beyaz gülden oluşan bir buket aldılar. Buket için tahminen toplam kaç gül kullanılmıştır?

Ayşe ve Ali'nin konuşmalarını okuyalım. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazarak problemi çözelim.



Tahminime göre bukette 50 gül var.

Nasıl tahmin ettin?

Bunun için 36 ve 13'ün en yakın onluklarını buldum. Sonra da bu iki onluğu topladım.

36'ya en yakın onluk .....'tır.
13'e en yakın onluk .....'dur.
Bu iki onluğun toplamı 50'dir.

36 + 13 = 49 olduğu için tahminim işlem sonucundan fazladır.

Bu güllerden bir kısmını kullanarak bir buket daha hazırladıklarını düşünelim. Yeni bukete 11 gül koyalım.

İzleyelim
Öğrenelim



11'e en yakın onluk .....'dur. Toplam 49 gülümüz vardı. 49'a en yakın onluk .....'dir. Bu iki onluğun farkı 40'tır.

O zaman ilk bukette kaç gül kalacağını tahmin edelim.

Tahminimizle işlem sonucunu karşılaştırırken eksik, fazla, eşit, az, çok ifadelerinden uygun olanı noktalı yere yazalım.

49 – 11 = .....'dir. İlk bukette ..... tane gül kalmış.

Tahminim işlem sonucundan .....dır.

Bu işlemler için başka yöntemler de kullanabilir miyiz?

Evet, farklı yöntemlerle bu işlemleri yapabiliriz.

Gül sayısını bulmak için başka hangi yöntemi kullanabiliriz? Cevabımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.

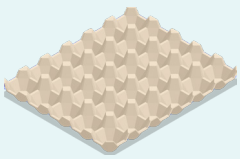


**6** Aşağıdaki problemlerin sonucunu tahmin edelim. Zihinden işlem yaparak sonucu bulalım. Kullandığımız yöntemleri yazarak arkadaşlarımızla tartışalım.

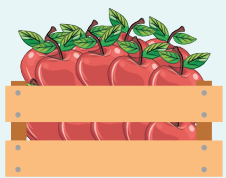
Ada'nın sepetinde 25, kabın içinde ise 12 yumurta vardı. Ada, bu yumurtalardan 11'inin kırılmış olduğunu gördü. Sağlam yumurtaları kırılmamaları için 30'luk viyole koymak istedi. Kalan yumurtalar viyole sığar mı?

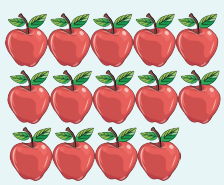






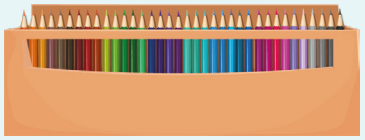
Berke bahçeden 18 elma, Sefer 26 elma topladı. Topladıkları elmaları kasaya koydular. Bu elmaların 14'ünü arkadaşları Murat'a verdiler. Kasada kaç elma kaldığını tahmin edelim.





Haydi Yapalım

Kadriye'nin 36'lı kuru boya kalemi seti vardı. Kutudaki kalemleri saydığında 2 düzine kalemi kaldığını gördü. Kadriye'nin boya kalemlerinden kaç tanesi eksiktir?



Merve'nin doğum günü pastasında 13 mavi, 16 kırmızı mum vardı. Merve mumlara üfleyince 18 tanesi söndü. Sönmeyen kaç mum kaldı?



Oynayalım
Öğrenelim

# TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMLERİNİN İLİŞKİSİ

## BAŞLAYALIM



**1** Uygar, annesiyle oyuncakçıdan bir oyuncak araba aldı. Buna göre 1 ve 2. problemi inceleyelim. Problemleri çözerek noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.

### 1. Problem

Uygar'ın 70 TL'si var. Annesi 15 TL daha verdi. Uygar parasının tamamıyla oyuncak araba aldı. Bu oyuncak arabanın fiyatı kaç liradır?

### 2. Problem

Uygar'ın 70 TL'si var. Fiyatı 85 TL olan oyuncak arabayı almak istiyor. Uygar'ın bu oyuncak arabayı alabilmesi için kaç lirası eksiktir?

### 1. problemin çözümü

Verilenler:
Uygar'ın 70 TL'si var.
15 TL annesi verdi.

İstenenler:
Oyuncak araba kaç liradır?

Çözüm:
$$\begin{array}{r} 70 \\ +\ 15 \\ \hline \ldots\ldots \end{array}$$

Oyuncak araba ..... TL'dir.

### 2. problemin çözümü

Verilenler:
Uygar'ın 70 TL'si var.
Oyuncak araba 85 TL'dir.

İstenenler:
Oyuncak arabayı alabilmek için kaç lira eksiktir?

Çözüm:
$$\begin{array}{r} 85 \\ -\ 70 \\ \hline \ldots\ldots \end{array}$$

Oyuncak araba için ..... TL daha gerekiyor.

Oyuncak arabanın fiyatını ve Uygar'ın kaç lirasının eksik olduğunu bulmak için hangi işlemleri yaptık? Bu işlemler arasında nasıl bir ilişki var? Cevabımızı arkadaşlarımızla paylaşalım.



## YAPALIM ÖĞRENELİM

1 ders saati

**Malzemeler:** Sayı çubuğu, kâğıt, kalem.

**Etkinlik Alanı:** Sınıf.

### Etkinliğe Hazırlık

Gerçekleştirdiğimiz aşamaları işaretleyelim.

### Etkinliğe Başlayalım

"Sevimli tavşan Tontiş, 30 havuçtan bir kısmını yedi. Geriye 12 havuç kaldı. Tontiş kaç havuç yedi?"

- Problemi çözmek için aşağıdaki adımları uygulayalım.
- 30 sayı çubuğunu sıranın üzerine koyalım.
- 30'dan 12'ye kadar geriye doğru birer ritmik sayma yapalım. Söylediğimiz her sayı için sıradaki bir sayı çubuğunu elimize alalım.
- Elimize kaç tane sayı çubuğu aldık? Kâğıda yazalım.
- Elimizdeki sayı çubuklarının sayısı Tontiş'in yediği havuçların sayısına eşit midir? Kâğıda yazalım.
- Şimdi de sıranın üzerindeki sayı çubuklarını sayarak kâğıda yazalım.
- Sıranın üzerindeki sayı çubuklarına yenen havuç sayısı kadar sayı çubuğu ekleyelim.
- Sıranın üzerinde kaç sayı çubuğu oldu? Kâğıda yazalım.
- Sıranın üzerindeki sayı çubuklarının sayısı başlangıçtaki havuç sayısına eşit midir? Kâğıda yazalım.
- Toplama işlemi ile çıkarma işlemi arasında nasıl bir ilişki olduğunu belirleyerek arkadaşlarımızla paylaşalım. Defterimize benzer adımları uygulayarak bir problem yazalım.



**2** Toplama ve çıkarma işlemlerinde noktalı yerlere uygun sayıları yazalım. İşlemlerdeki verilmeyen sayıları bulalım.

$$\begin{array}{rl} \square & \rightarrow \text{1. toplanan} \\ +\ 15 & \rightarrow \text{2. toplanan} \\ \hline 49 & \rightarrow \text{Toplam} \end{array}$$

1. toplananı bulmak için: $49 - 15 = \ldots\ldots$

$$\begin{array}{rl} 54 & \rightarrow \text{1. toplanan} \\ +\ \square & \rightarrow \text{2. toplanan} \\ \hline 72 & \rightarrow \text{Toplam} \end{array}$$

2. toplananı bulmak için: $72 - 54 = \ldots\ldots$

$$\begin{array}{rl} \square & \rightarrow \text{Eksilen} \\ -\ 17 & \rightarrow \text{Çıkan} \\ \hline 63 & \rightarrow \text{Fark} \end{array}$$

Eksileni bulmak için: $63 + 17 = \ldots\ldots$

$$\begin{array}{rl} 74 & \rightarrow \text{Eksilen} \\ -\ \square & \rightarrow \text{Çıkan} \\ \hline 25 & \rightarrow \text{Fark} \end{array}$$

Çıkanı bulmak için: $74 - 25 = \ldots\ldots$

Haydi Yapalım



**3** Problemlerin çözümleri için verilen işlemleri inceleyelim. ☐ yerine gelmesi gereken sayıları bulalım.

Ağaçtaki elmalardan 12 tanesi yere düşünce ağaçta 14 elma kalmıştır. Elmalar yere düşmeden önce ağaçta kaç tane elma vardır?

☐ – 12 = 14

Nesrin Hanım, her öğün yiyeceği kadar ekmek dilimleyerek ekmek israfını önlemektedir. Nesrin Hanım hafta içi 18 dilim, tüm hafta ise 30 dilim ekmek tüketmiştir. Nesrin Hanım hafta sonunda toplam kaç dilim ekmek tüketmiştir?

18 + ☐ = 30

Bir havalimanında 86 uçak vardır. Uçaklardan bir kısmı havalandıktan sonra havalimanında 35 uçak kalmıştır. Havalimanından kaç uçak havalanmıştır?

86 – ☐ = 35

İzleyelim Öğrenelim



**4** Verilmeyen eksilen, çıkan ve toplananları bulmak için yapılacak işlemleri verilmeyen ögelerin olduğu işlemlerle eşleştirelim.

| | |
|---|---|
| 97 − ..... = 23 | 88 − 38 = ..... |
| 42 + ..... = 59 | 39 + 21 = ..... |
| ..... + 38 = 88 | 97 − 23 = ..... |
| ..... + 46 = 84 | 59 − 42 = ..... |
| ..... − 21 = 39 | 84 − 46 = ..... |
| | 39 − 21 = ..... |

Oynayalım
Öğrenelim



**5** Bulmacadaki boşluklara gelmesi gereken sayıları ve "+", "–" sembollerinden uygun olanı yazalım.

| | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | + | 2 | = | 20 | | 4 | = | | | | | 6 | = | 10 |
| – | | | | – | | | | – | | | + | | | + |
| 8 | | | | | | | | 2 | | | 8 | | | |
| = | | | | = | | | | = | | | = | | | = |
| 10 | + | | = | 17 | | 3 | = | 14 | – | 2 | = | | | 13 |
| | | | | – | | | | + | | | + | | | + |
| | | | | | | | | 2 | | | 1 | | | 2 |
| | | | | = | | | | = | | | = | | | = |
| | + | 4 | = | 8 | + | 8 | = | | – | 3 | = | 13 | | |
| | | | | – | | | | + | | | – | | | – |
| 16 | | | | 1 | | | | 3 | | | 11 | | | 5 |
| = | | | | = | | | | = | | | = | | | = |
| 20 | – | 13 | = | | + | 12 | = | 19 | | | | + | 8 | = | 10 |

- Yaptıklarımıza göre aşağıdaki tabloyu dolduralım.

| Maddeler | Evet | Hayır |
|---|---|---|
| Verilmeyen toplananı bulabilirim. | | |
| Verilmeyen eksileni bulabilirim. | | |
| Verilmeyen çıkanı bulabilirim. | | |

## KISALTMALAR VE SEMBOLLER

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| + artı | – eksi | x çarpı | ÷ bölü | = eşittir | kr. kuruş | dk. dakika |

## SÖZLÜK

### A – B – C

**basamak değeri:** Bir sayıda bulunan rakamın bulunduğu basamağa göre aldığı değerdir.

**bateri:** Orkestrada vurmalı çalgılar topluluğu, davul.

**cisim:** Kütlesi olan, duyularla algılanabilen şey.

### Ç – D – E – F – G

**çözümleme:** Bir sayıyı onluk ve birliklerine göre ayırıp yazmak.

**gösteri:** İlgi, dikkat çekmek için bir topluluk önünde gösterilen beceri veya oyun.

### H – I – İ – J – K – L

**hâl:** Bir kişinin ya da nesnenin içinde bulunduğu durum ve biçim.

**huzurevi:** Yaşlanmış kimselerin bakımlarının yapıldığı ve barındığı kurum; yaşlılar yurdu.

**iglu:** Kar bloklarından kubbe biçiminde yapılan kulübe.

**kamp:** Çadır, baraka gibi araçlardan oluşturulan konak yeri.

**kampanya:** Belirli bir süre düzenlenen etkinlik.

## M – N – O – Ö

**nesne:** Belli bir kütlesi ve rengi olan her türlü cansız varlık.

**orta oyunu:** Sahne, perde, dekor, suflör kullanmadan halkın ortasında oynanan Türk halk tiyatrosu.

**öge:** Bir bütünü oluşturan, bir bütünden ayrıştığında da kendi başına anlam taşıyan parça, unsur, eleman.

## P – R – S

**sembol:** Duyularla ifade edilemeyen bir şeyi belirten somut nesne veya işaret, simge.

**standart:** Belli ölçülere, yasaya, kullanıma uygun olan.

## Ş – T – U – Ü

**şekil:** Bir konuyu açıklamaya yarayan resim veya çizim.

## V – Y – Z

**viyol:** Satış sırasında yumurtayı korumayı amaçlayan, atık malzemeden yapılmış özel kap.

**yöntem:** Belli bir sonuca ulaşmak için izlenen yol.

**zihin:** İnsanda anlayış, kavrayış, algılama yeteneği.

## KAYNAKÇA


Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). *Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı (1, 2, 3 ve 4. Sınıflar).* Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı.

Altun, M. (2016). *İlkokullarda matematik öğretimi*. Bursa: Alfa Aktüel.

Arseven, A. (2020). *Sınıf öğretmenleri, matematik öğretmenleri ve öğretmen adayları için matematik öğretim yöntemleri gerçekçi matematik öğretimi ve matematiksel modelleme.* Ankara: Pegem Akademi.

Baykul, Y. (2016). *İlkokulda matematik öğretimi.* Ankara: Pegem Akademi.

Sarpkaya Aktaş, G. (2019). *Matematik öğretiminde somut materyaller ve tasarımları.* Ankara: Pegem Akademi.

Van Del Walle, J. A., Karp, K. S., ve Bay - Williams, J. M. (2019). *İlkokul ve ortaokul matematiği gelişimsel yaklaşımla öğretim.* (S. Durmuş, Çev.) Ankara: Nobel.


Not: Kaynakça APA6 formatına göre yazılmıştır.

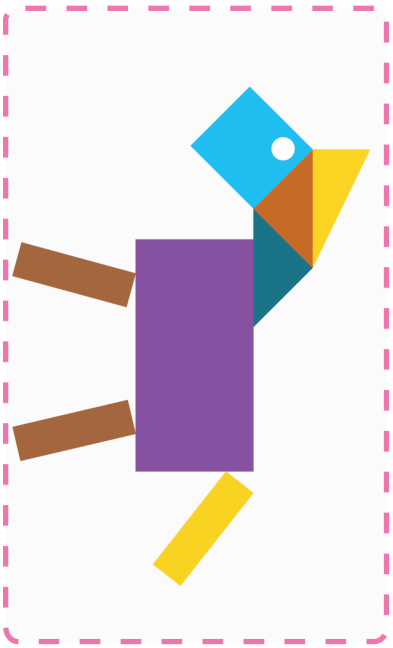
## GÖRSEL KAYNAKÇA

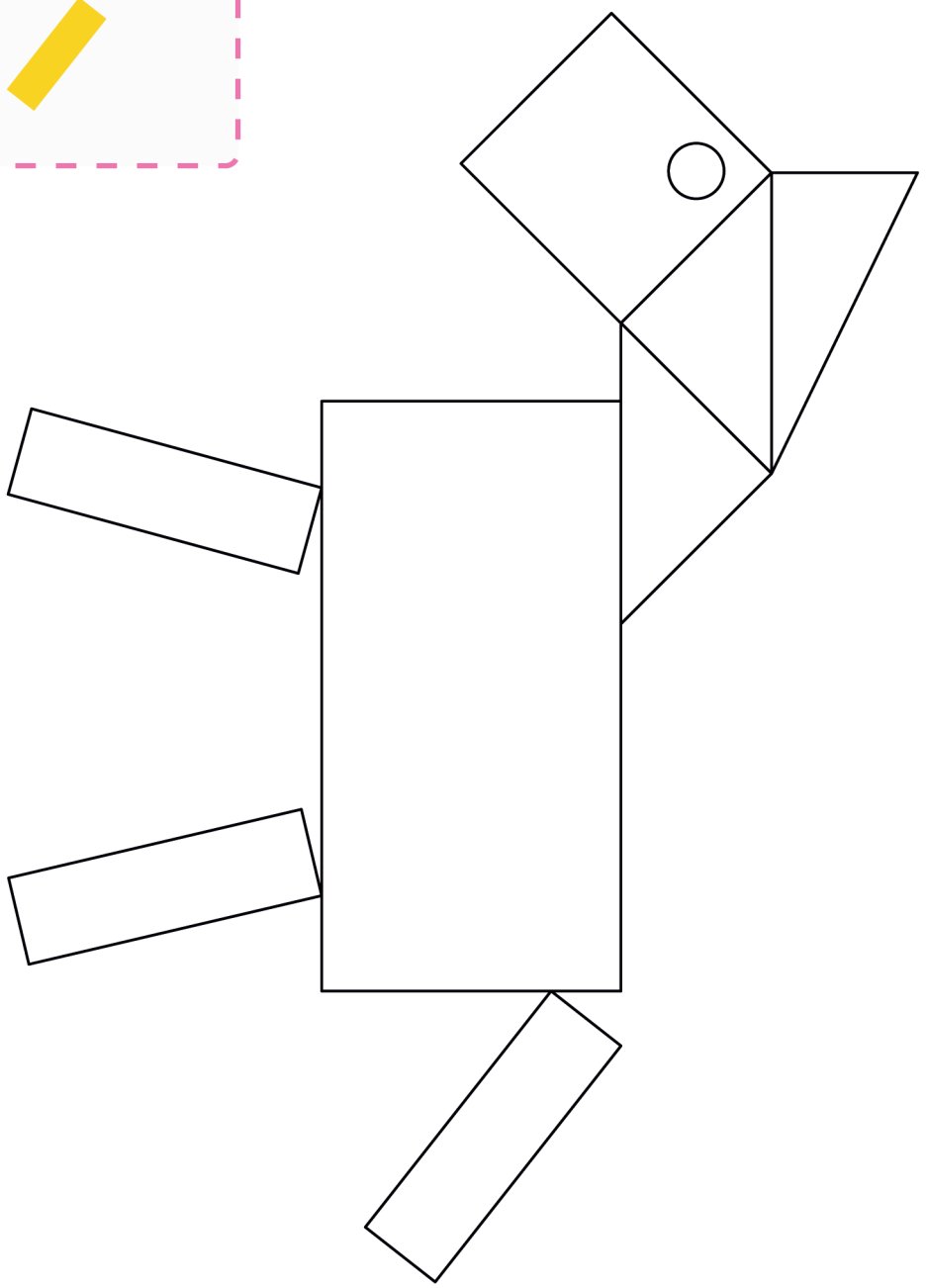
Görsel Kaynakça için karekodu okutunuz.

## CEVAP ANAHTARI

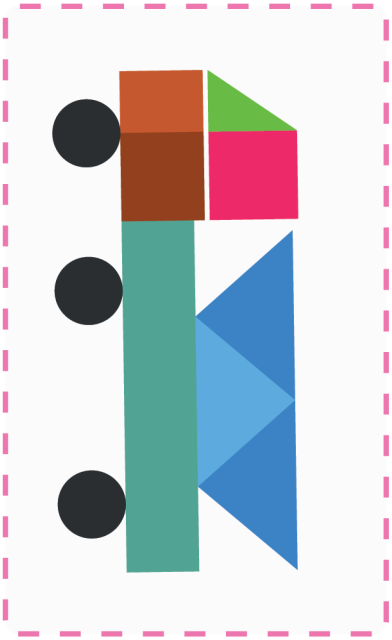
Cevap Anahtarı için karekodu okutunuz.

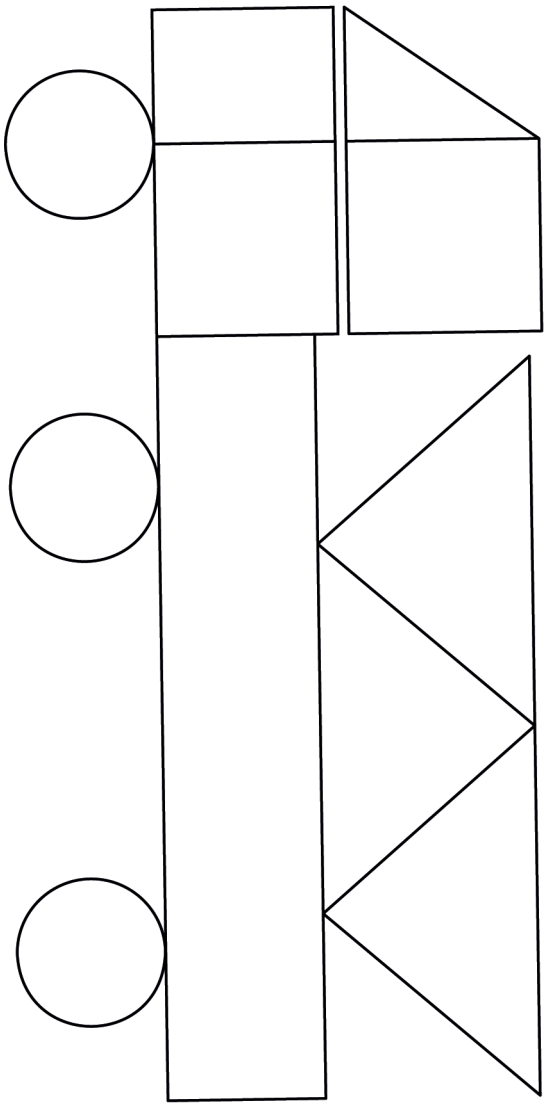
**EK 1**



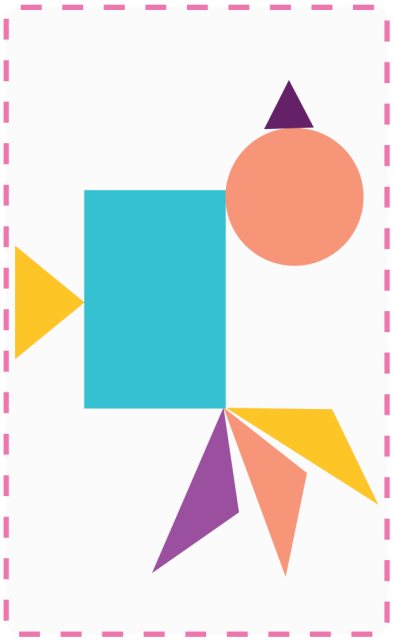


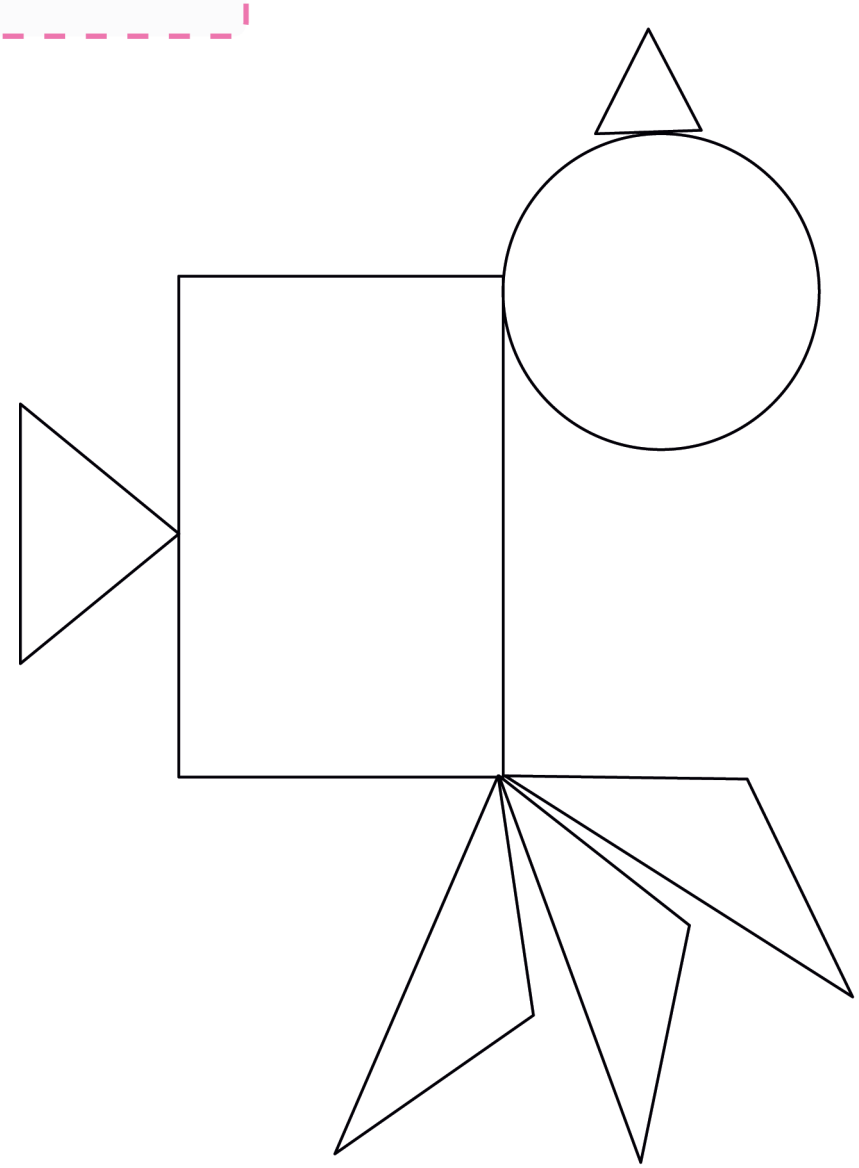
**EK 2**



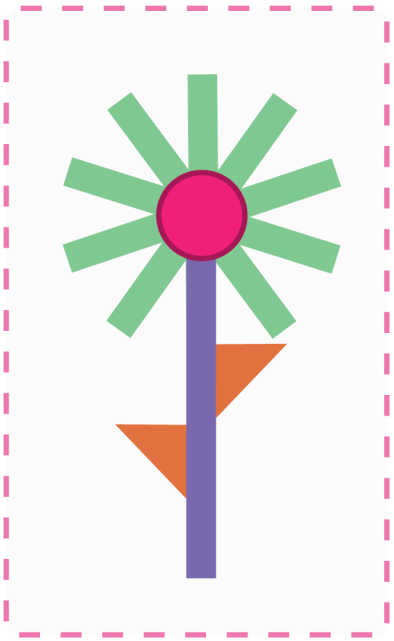


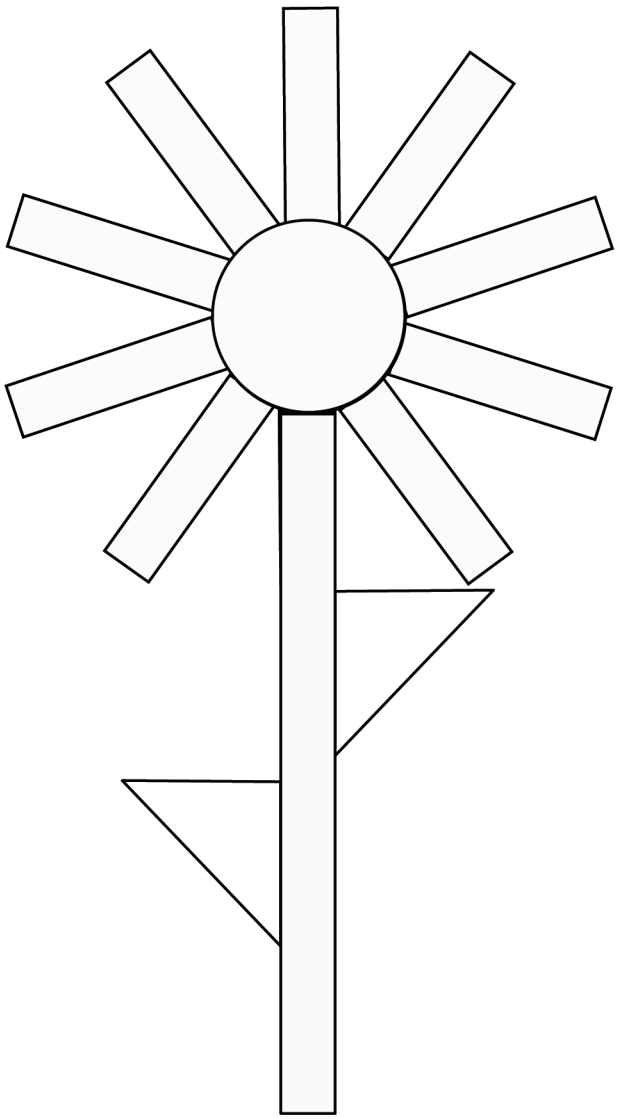
## EK 3



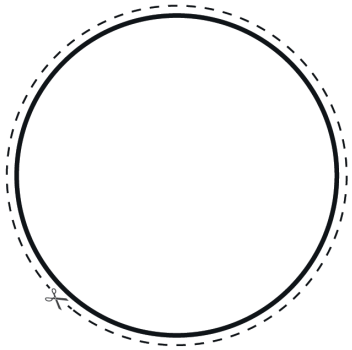


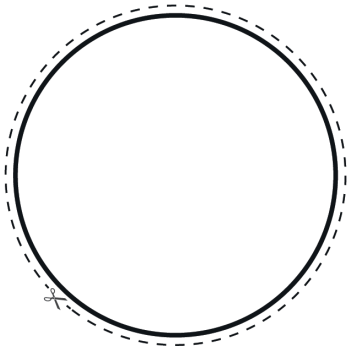
## EK 4

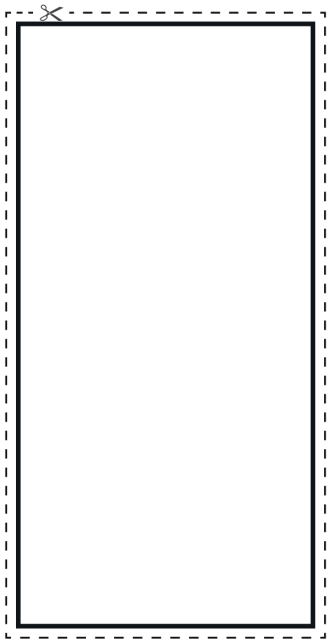


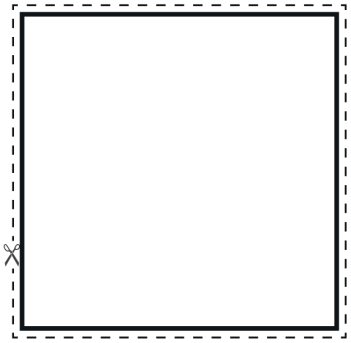


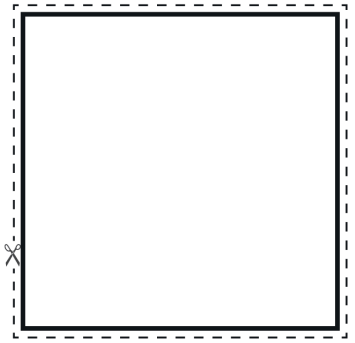
## EK 5

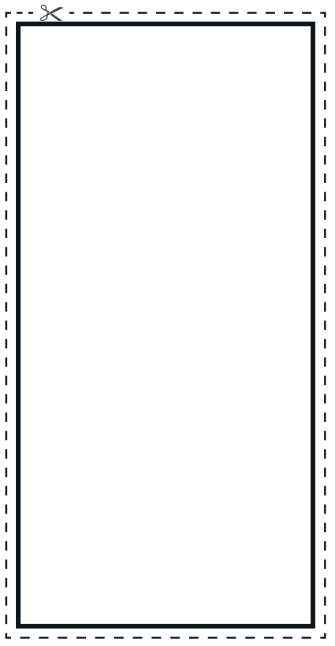


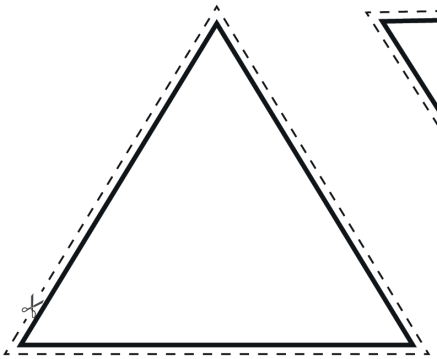


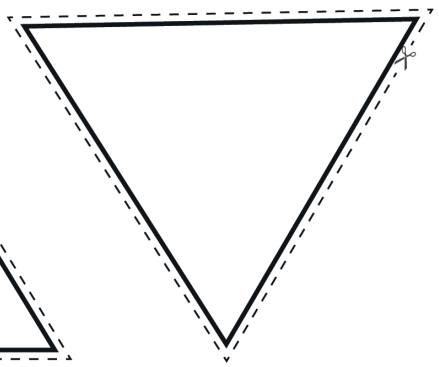




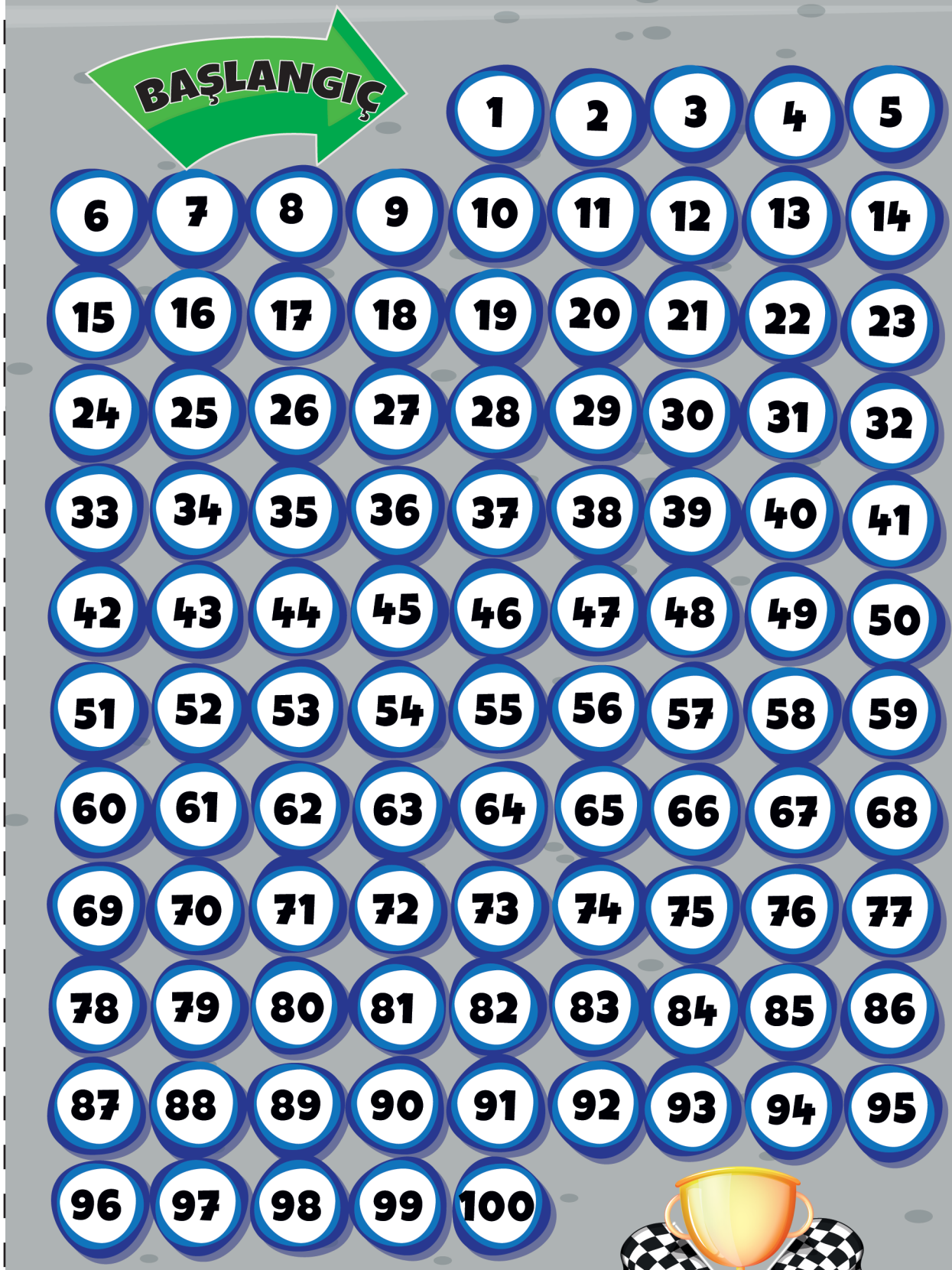








EK 6


BAŞLANGIÇ
1 2 3 4 5
6 7 8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21 22 23
24 25 26 27 28 29 30 31 32
33 34 35 36 37 38 39 40 41
42 43 44 45 46 47 48 49 50
51 52 53 54 55 56 57 58 59
60 61 62 63 64 65 66 67 68
69 70 71 72 73 74 75 76 77
78 79 80 81 82 83 84 85 86
87 88 89 90 91 92 93 94 95
96 97 98 99 100
BİTİŞ

**EK 7**

| Maddeler | Evet | Hayır |
|---|---|---|
| 20'ye kadar ileriye doğru ikişer ritmik sayabilirim. | | |
| 20'den geriye doğru ikişer ritmik sayabilirim. | | |
| 30'a kadar ileriye doğru üçer ritmik sayabilirim. | | |
| 30'dan geriye doğru üçer ritmik sayabilirim. | | |
| 40'a kadar ileriye doğru dörder ritmik sayabilirim. | | |
| 40'tan geriye doğru dörder ritmik sayabilirim. | | |
| 100'e kadar ileriye doğru beşer ritmik sayabilirim. | | |
| 100'den geriye doğru beşer ritmik sayabilirim. | | |
| 100'e kadar ileriye doğru onar ritmik sayabilirim. | | |
| 100'den geriye doğru onar ritmik sayabilirim. | | |


25°D
30°D
35°D
40°D
45°D
40°K
35°K
ROMANYA
Bükreş
UKRAYNA
RUSYA FEDERASYONU
HAZAR DENİZİ
Sofya
BULGARİSTAN
K A R A D E N İ Z
GÜRCİSTAN
Tiflis
Edirne
Kırklareli
Bartın
Sinop
ACARA Ö.C.
Artvin
Ardahan
ERMENİSTAN
AZERBAYCAN
YUNANİSTAN
Tekirdağ
İstanbul
Zonguldak
Kastamonu
Samsun
Ordu
Giresun
Trabzon
Rize
Kars
Erivan
Gökçeada
Kocaeli
Düzce
Karabük
Sakarya
Bolu
Çankırı
Amasya
Çorum
Tokat
Gümüşhane
Bayburt
Erzincan
Erzurum
Iğdır
Ağrı
NAHÇIVAN Ö.C. (AZERBAYCAN)
Bozcaada
Çanakkale
Yalova
Bursa
Bilecik
Ankara
Balıkesir
Eskişehir
Kırıkkale
Yozgat
Sivas
Tunceli
Bingöl
Muş
Van
Kütahya
Kırşehir
Manisa
Afyonkarahisar
Uşak
Elâzığ
Malatya
Bitlis
Atina
İzmir
Nevşehir
Kayseri
Aksaray
Aydın
Konya
Niğde
Adıyaman
Diyarbakır
Siirt
Batman
Şırnak
Hakkâri
Denizli
Isparta
Burdur
Kahramanmaraş
Mardin
Muğla
Karaman
Osmaniye
Gaziantep
Şanlıurfa
Antalya
Adana
Mersin
Kilis
Hatay
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
Erenköy
Lefkoşa
S U R İ Y E
I R A K
İ R A N
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ
LÜBNAN
Beyrut
A K D E N İ Z
Şam
Bağdat
L İ B Y A
Tel Aviv
FİLİSTİN
Batı Şeria
FİLİSTİN
Gazze Şeridi
Doğu Kudüs
İSRAİL
M I S I R
TÜRKİYE'NİN MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİ İLE KARA VE DENİZ KOMŞULARI HARİTASI
BAŞKENT
Ankara
İL MERKEZİ
Elâzığ
GÖL
ÜLKE SINIRI
ÖZERK BÖLGE SINIRI
AKARSU
0 50 100 200 300 400 km
Harita Genel Müdürlüğü tarafından üretilmiştir.

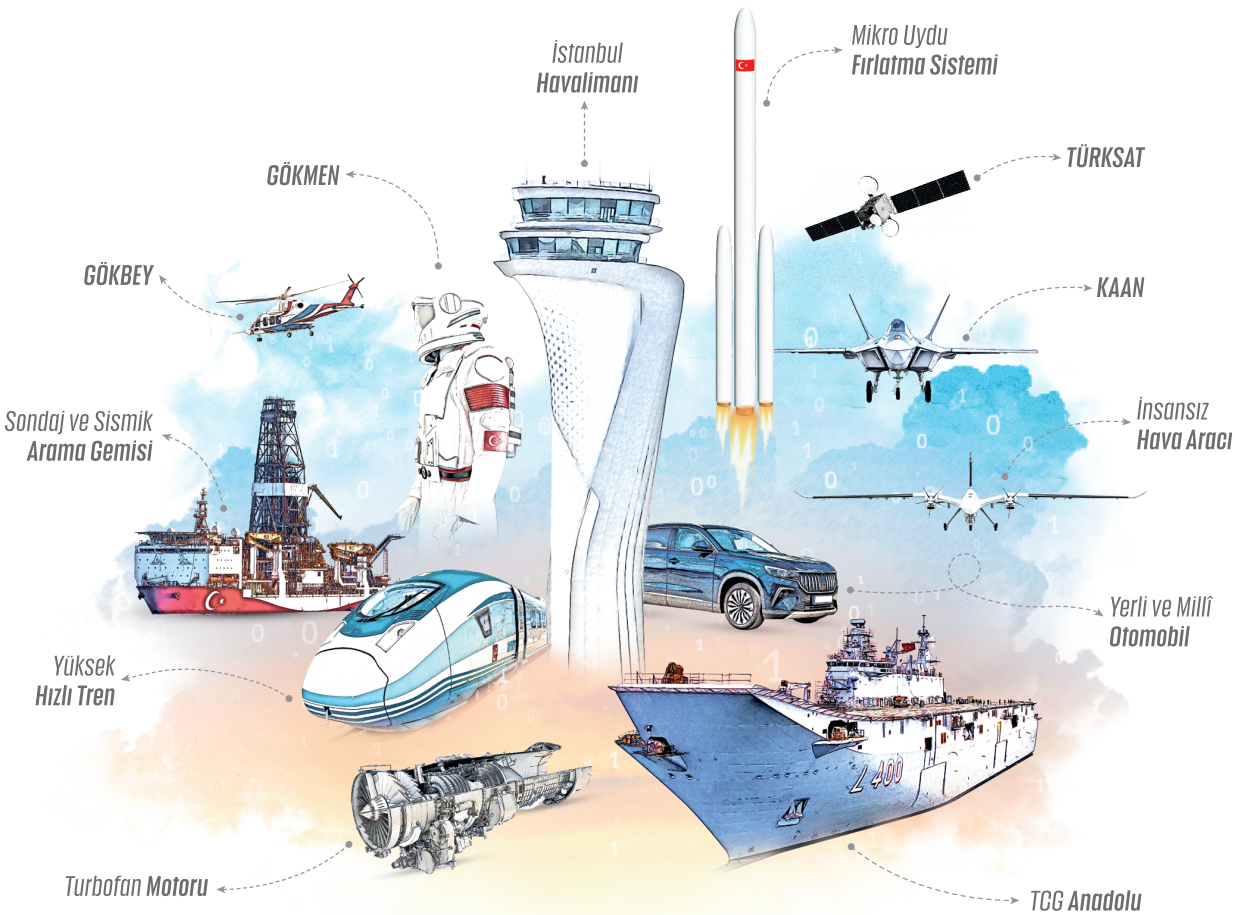

TÜRK DÜNYASI HARİTASI
Bağımsız Türk Devletleri
Türk Cumhuriyetleri, Türk Bölgeleri
Türk Toplulukları
0 250 500 1.000 1.500 2.000 km
TÜRK CUMHURİYETLERİ, TÜRK BÖLGELERİ
1 GAGAVUZ YERİ
2 KARAÇAY-ÇERKESYA
3 KABARDİN-BALKARYA C.
4 DAĞISTAN C.
5 ÇUVAŞİSTAN C.
6 TATARİSTAN C.
7 BAŞKURT C.
8 KARAKALPAKİSTAN C.
9 ALTAY C.
10 HAKASYA C.
TÜRK TOPLULUKLARI
a Avrupa'daki Türkler
b Kosova Türkleri
c Yunanistan Türkleri
ç Bulgaristan Türkleri
d Romanya Türkleri
e Suriye Türkmenleri
f Irak Türkmenleri
g İran Türkleri
h Afganistan Türkmenleri
ı Pakistan Türkmenleri
i Hindistan Türkmenleri
j Çin H. C. Türkleri
k Moğolistan Türkleri
l Rusya Federasyonu Türkleri
ÜLKE KISALTMALARI
ARNAVUTLUK ARN
BELÇİKA BEL
BOSNA - HERSEK BH
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ GKRY
HIRVATİSTAN HRV
İSVİÇRE İSV
KARADAĞ KRD
KOSOVA KSV
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ KKTC
KUZEY MAKEDONYA KMKD
LİHTENŞTAYN LİH
SIRBİSTAN SRB
Norveç Denizi
Barents Denizi
Kara Denizi
Bering Denizi
Ohotsk Denizi
Kuzey Denizi
Baltık Denizi
Akdeniz
Karadeniz
Hazar Denizi
Umman Denizi
Yemen Denizi
Kızıldeniz
İZLANDA
NORVEÇ
İSVEÇ
FİNLANDİYA
RUSYA FEDERASYONU
SAHA (YAKUT) C.
İRLANDA
HOLLANDA
DANİMARKA
PORTEKİZ
İSPANYA
FRANSA
ALMANYA
POLONYA
BELARUS
UKRAYNA
MOLDOVA
ROMANYA
BULGARİSTAN
YUNANİSTAN
İTALYA
FAS
CEZAYİR
TUNUS
LİBYA
MISIR
NİJER
ÇAD
SUDAN
TÜRKİYE
GÜRCİSTAN
ERMENİSTAN
AZERBAYCAN
KAZAKİSTAN
TÜRKMENİSTAN
ÖZBEKİSTAN
KIRGIZISTAN
TACİKİSTAN
MOĞOLİSTAN
TUVA C.
SİNCAN UYGUR ÖZERK BÖLGESİ
ÇİN HALK CUMHURİYETİ
SURİYE
IRAK
İRAN
AFGANİSTAN
PAKİSTAN
HİNDİSTAN
BANGLADEŞ
SUUDİ ARABİSTAN
KATAR
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
UMMAN
YEMEN
Moskova
Astana
Ulanbator
Pekin
Taşkent
Bişkek
Aşkabat
Kabil
Tahran
Bağdat
Şam
Amman
Kudüs
Beyrut
Trablus
Tunus
Cezayir
Riyad
Muskat
Sana
Yeni Delhi
Dakka
İslamabad
Ankara
Kahire
Nil N.
Ganj N.
Hotan N.
Sarı N.
Lena N.
Yenisey N.
Ob N.
İrtiş N.
Ural N.
Volga N.
Dinyeper N.
Tuna N.
Fırat N.
Dicle N.
Hint O.
Kızıl D.
Ural G.
Baykal G.
Balkaş G.
Hudson G.
Cebeltarık B.
Marmara D.
Tiren Denizi
Adriyatik Denizi
Ege D.
Kırım O.
Lefkoşa KKTC
GKRY
FİLİSTİN
ÜRDÜN
KUVEYT
Ladoga G.
Onega G.
Rybinsk Brj. G.
Peçora N.
Usa N.
Indigirka N.
Kolyma N.
Anadolu ve Kesmir Uluslararası Bölge
Taşafaz 2 Bölge

# Bu kitaba sığmayan daha neler var!

www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla ilgili EBA içeriklerine ulaş!

## Teknoloji Yolculuğumuz




**BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.**
**PARA İLE SATILAMAZ.**

*Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşıması Zorunlu Değildir.*